

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSFAKULTET

Multikulturalistiske diskurser i massemedia:

En diskursanalyse av Aftenposten 2016

Tor Ivar Henriksen

Veileder

Førsteamanuensis
Iversen, Lars Åsmund Laird

*Masteroppgaven er gjennomført som ledd i utdanningen ved
Det teologiske Menighetsfakultet og er godkjent som del av denne utdanningen*

Det teologiske menighetsfakultet, [2018, Vår]

AVH5035: Masteroppgave i Religion, Society and Global Issues: (60 ECTS)

Master in Religion, Society and Global Issues

33 577 ord

I -

Sammendrag

Avhandlingen søker å undersøke hvilke multikulturalistiske diskurser som finnes i det norske medielandskap. Dernest søker den å belyse hvilke ideologier og identiteter som kan knyttes opp mot disse diskursene, hvordan det multikulturalistiske teorifelt kan belyse funn og hvordan multikulturalisme generelt blir presentert som begrep i norske massemedier.

Medieplattform som er valgt for analyse er papiraviser, og nyhetsformidler er Aftenposten.

Teoridelen er hentet fra tverrfaglig samfunnsforskning, hovedsakelig fra forskning rundt multikulturalisme og politisk teori.

Metodologien som brukes er diskursanalyse; Laclau & Mouffe sin diskursteori.

Avhandlingen konkluderer blant annet med at vi har et lignende debattklima med andre land i EU sonen, at multikulturalisme er et lite brukt begrep i artikler hvor multikulturelle diskurser er debattert og at Aftenposten produserer og distribuerer en liberalkonservativ ideologi.

II-

Forord

Jeg vil gjerne takke min veileder for tilstrekkelig tid og frihet til å gjøre denne avhandlingen ferdig. En stor takk til MF som læringsinstitusjon, for at dere har lagt opp studieløp på en slik måte at det lar seg gjøre å studere i kombinasjon med en fulltidsjobb.

Til slutt vil jeg takke min samboer, lyset i mitt liv, for all støtte du har gitt meg gjennom alle disse årene.

Innholdsfortegnelse

I – Sammendrag

II- Forord

Innledning	4
Teori	6
Multikulturalisme	6
Plurale samfunn, multikulturalisme og avgrensning av begrep	6
Ulike former for multikulturalisme	8
Politisk Integrasjon og styringsteori.....	10
Kommunitarisme og Liberalisme	11
Kritikk av multikulturalisme	12
Den Multikulturelle Backlash	13
Metode	15
Forskningsstrategi	15
Forskningsspørsmål og metodestrategi	15
Vitenskapsfilosofi	16
Sosialkonstruktivisme.....	16
Metodologi	17
Diskursanalyse	17
Datainnsamling	20
Valg av mediekanal og nyhetsformidler	20
Valg av artikler.....	21
Prosessbeskrivelse	22
Dataanalyse	23
Diskursteori Laclau & Mouffe	23

Kvalitetssikring	26
Ulike valideringsmodeller	26
Valg av valideringsmodell	30
Kvalitetssikring av egen avhandling	32
Trustworthiness	32
Authenticity	34
Konklusjon av kvalitetssikring	35
Etikk	35
Etiske prinsipper og kriterier	36
Etikk og politikk	37
Konklusjon etikk	38
Analyse	38
Problemstilling/overordnet forskningsspørsmål	84
Underliggende forskningsspørsmål	86
Konklusjon	96
Litteraturliste	98
Vedlegg	100
Vedlegg 1. Datautvalg	100
Vedlegg 2. Prosjektbeskrivelse	101

Innledning

Denne avhandlingens tematikk er multikulturalistiske diskurser. Avhandlingen fokuserer på å identifisere ulike diskurser knyttet til multikulturalisme i norske massemedier. Målet er å analysere funn og tilslutt å sammenligne dem med det multikulturalistiske teorifelt.

Globaliseringen med underliggende faktorer som blant annet økt innvandring har ført til at vi opplever en økning av flerkulturelle samfunn, Norge, et tradisjonelt homogent kulturelt samfunn, er således ikke et unntak. Diskurser er med på å forme våre holdninger og verdier

og aviser har således en helt sentral rolle i denne prosessen. Samfunnet bør absolutt ha interesse av å se hvilke holdninger og verdier som blir produsert og distribuert av viktige samfunnsinstitusjoner og aktører. Kunnskap om diskurser er viktig fordi uten innsikt om diskurser er man heller ikke i stand til å endre disse evt. forbedre eksisterende. En analyse av multikulturelle diskurser, i en av Norges største papiraviser, er derfor et godt utgangspunkt for å avdekke ulike syn og holdninger som kommer til uttrykk gjennom disse.

Den overordnede problemstillingen lyder som følgende:

- Hvilke multikulturelle diskurser kan identifiseres i Aftenposten?

Underliggende forskningsspørsmål:

- Hvilke diskurser er særlig aktuelle og eller er hyppige?
- Hvilke diskurser er preget av en høy grad av antagonisme?
- Hvilke diskurser er preget av en høy grad av objektivitet?
- Hvilke teoretiske og ideologiske retninger kan de ulike diskurser (gruppene av standpunkter og holdninger) knyttes til?
- Hvilke identiteter kan igjen knyttes opp til disse ideologiske retningene?
- Hvordan blir multikulturalisme presentert som et begrep i Aftenposten?

Metodologien jeg skal bruke i denne avhandlingen er diskursanalyse. Teorien som skal brukes er Laclau & Mouffe sin diskursteori slik den beskrives i deres bok *Hegemony and Socialist Strategy Towards a Radical Democratic Politics* og Marianne Jørgensens og Louise Phillips *Discourse Analysis as Theory and Method*. Mediekanaalen som er valgt ut blant massemediene er papiraviser og nyhetsformidler er Aftenposten.

Dette er en kvalitativ avhandling slik at jeg er ikke ute etter å bevise/motbevise en spesifikk teori, målet er å identifisere de aktuelle diskursene innenfor en gitt kontekstramme og analysere disse. Forskningsspørsmålene skal besvares på bakgrunn av tekstanalysen. I første omgang bør en slik avhandling som denne være av størst interesse for fagmiljøene rundt multikulturalisme, diskursanalyse og kommunikasjon. Et viktig aspekt er dog at siden multikulturalisme både som begrep og teori er bestridt så vil de teoretiske mot-polene gi en refleksjon av andre konfliktakser i samfunnet slik som den politiske venstre-høyre akse eller den vitenskapelige positivisme – konstruktivisme akse. Slike kontraster og potensielle

koblinger utenfor det primære teorifelt kan også være av akademisk interesse utover samfunnsvitenskap.

Avhandlingen starter med en teoridel og følges opp med metodologi og analyse. Jeg avslutter avhandlingen med en konklusjon.

Teori

Multikulturalisme

Plurale samfunn, multikulturalisme og avgrensing av begrep

Pluralistiske samfunn er ikke noe nytt historisk fenomen. Ulike sivilisasjoner og samfunn helt fra tidenes morgen har hatt mer eller mindre en blandet befolkning, det være seg ulik etnisitet, religion, kjønn eller nasjonalitet. Romerriket for eksempel inkluderte en rekke erobrede provinser hvor innbyggerne i det store og hele hadde differensierte opphav og kulturer, det samme kan sies om det Osmanske rike. Det var heller ikke slik at tidligere samfunn ikke hadde noen form for politisk strategi for å møte utfordringer ved en plural befolkning. Millet-systemet for eksempel i det Osmanske riket sørget for en høy grad av likebehandling og toleranse mellom praktikere av ulike religioner, dog det forelå alltid en bevist og villet forskjellsbehandling.

Den store forskjellen fra tradisjonelle plurale samfunnsstrategier og multikulturalisme er at multikulturalisme er et barn av liberale demokratier. Den er således sterkt påvirket av tanken om likeverd, universalitet og rettferdighet. Det er en moderne strategi som i all hovedsak begynte å ta form i andre halvdel av det tjuende århundre. Opprettelsen av FN og menneskerettighetene kan sies å ha vært sterkt medvirkende og inspirerende således. Målet er å skape stabile samfunn hvor samtlige grupper i samfunnet har like rettigheter og like muligheter. Multikulturalisme er derfor i all hovedsak en vestlig strategi og en forlengelse av liberalismen, dette betyr ikke at multikulturalisme kun praktiseres i vestlige land, den er universell av natur og det er heller ikke strengt talt nødvendig med liberalisme og eller et demokrati som styringsform for at multikulturalisme skal fungere, når dette er sagt skal det sies at strategien har vist seg å fungere best i demokratiske og åpne samfunn.

Den moderne multikulturalisme eller rettere sagt ideen om politisk tilrettelegging av sårbare minoriteter som skulle utvikle seg til å bli det vi i dag kaller multikulturalisme, oppsto i all hovedsak i Nord-Amerika, i USA og Canada på 1960-tallet. Dette var epoken hvor kampen om like borgerrettigheter var i fokus. Kamp om annerkjennelse for urbefolkningens og afroamerikaneres rettigheter har derfor vært hovedfokuset i Nord-Amerika, til forskjell fra Europa hvor fokuset har ligget mer på innvandring og introduksjon av fremmede og illiberale kulturer, særlig Islam. De ulike strategiene dog er de samme selv om fokus og utgangspunkt er noe ulikt. Multikulturalisme er i dag et globalt fenomen og de fleste land har implementert multikulturalistisk politikk i en eller annen form.

Multikulturalisme som begrep, i likhet med begrepet kultur, er også et meget bredt begrep. Når man snakker om multikulturalisme er det derfor viktig å ha tungen rett i munnen og avgrense begrepet så mye som mulig for å unngå tolkninger i hytt og pine. Man har ulike teorier og disse teoriene har igjen ulike forutsetninger og fokusområder. Denne avhandlingens kontekst for eksempel fokuserer først og fremst på innvandringsdiskursen i det norske samfunn, uttrykt gjennom papiraviser som mediekanal. Det er derfor viktig å velge en teori som fokuserer på dette på en så tilnærmet måte som mulig. Multikulturalisme er ikke kun differensiert på et teoriplan men også geografisk. Begrepet er derfor flytende alt ettersom hvilke forutsetninger man bruker og hvor man faktisk befinner seg rent geografisk. Multikulturalisme blir som allerede sagt for eksempel tolket noe forskjellig i Nord Amerika og Europa grunnet en ulik historie, demografi og fokus, samme mønster vil man finne igjen for eksempel i Asia.

Jeg skal gå igjennom et bredt teori-spekter innenfor multikulturalisme for slik å gjøre leser oppmerksom på ulikheter og uenigheter innenfor faget, men for avhandlingens del eller rettere sagt den avgrensning jeg selv kommer til å benytte meg av som en forutsetning for forståelse av begrepet multikulturalisme vil jeg legge meg tett opptil Tariq Modood sin avgrensning i hans bok *Multiculturalism: A civic idea*. I denne boken legger han til grunn en forståelse av begrepet som en politisk tilrettelegging av ikke vestlige minoriteter. Denne avgrensningen av begrepet vil være et godt utgangspunkt for min analyse. For det første passer denne forståelsen, slik jeg ser det, til debattklimaet i Norge og Europa, for det andre sørger den også for at analysen min rettes mot ikke vestlige innvandrere og flyktninger innenfor denne konteksten (Modood 2013:1-9).

Ulike former for multikulturalisme

Hva er egentlig multikulturalisme? Dette spørsmålet vil gi deg forskjellige svar alt ettersom hvem man spør og hvilke forutsetninger man legger til grunn i selve begrepet, det være seg om det dreier seg om kultur, etnisitet, rase, religion, kjønn eller ideologi med mer.

Avgrensningen jeg selv benytter meg av i denne avhandlingen er nettopp en slik forutsetning, dette betyr ikke at en slik avgrensning forklarer hva multikulturalisme rent generelt er og betyr, det er kun en avgrensning som er tilpasset min avhandling, og i den kontekst den opererer i. Multikulturalisme rent generelt er et politisk styringsverktøy, en inkluderingsstrategi. Formålet er å møte utfordringene som oppstår i flerkulturelle samfunn. Den har til hensikt å rette opp skjevheter i samfunnet for slik sett å skape et så rettferdig og stabilt samfunn som mulig for samtlige borgere.

Vi kan nå forstå at begrepet tolkes eller forstås noe ulikt for eksempel geografisk da ulike samfunn ikke nødvendigvis har de samme skjevheter og eller likheter.

Når jeg i min analyse vil at leseren skal forstå begrepet multikulturalisme som politisk tilrettelegging av ikke vestlige innvandrere, er det nettopp fordi det er dette som er det multikulturelle fokuset i Norge i dag. Multikulturalisme i seg selv dog er en politisk strategi for å utjevne antatt svakerestilte grupperinger i samfunnet, verken mer eller mindre. Jeg kunne for eksempel like gjerne avgrenset forståelsen til å handle om politisk tilrettelegging av kvinner for slik å utjevne diskriminerende kjønns forskjeller i samfunnet men dette er ikke temaet for denne avhandlingen og ville således passet dårlig. Men det er viktig å forstå at denne strategien ikke kun gjelder en spesifikk gruppe og eller et fokusområde, det er en altomfattende politisk strategi. Et samfunn kan også tilnærme seg strategien ikke bare ulikt men også i ulik styrkegrad. Det er dette som menes med om et samfunn har en sterk eller svak multikulturalisme implementert. Det kan også sies at noen praktiserer en mer progressiv form for multikulturalisme en andre som heller til en noe mer konservativ form. Multikulturalisme kan med dette sies å være differensiert, med dette menes at det finnes ulike former for multikulturalisme. Hovedsakelig dreier skillene seg om man forstår og tolker multikulturalisme i en kommunitaristisk eller liberalistisk ideologisk retning.

De fleste land og eller samfunn har i dag, i større eller mindre grad, en plural befolkning, globaliseringen har bare akselerert dette. Ikke bare må man forholde seg til innvandring men også til for eksempel urbefolkning, religiøse grupperinger og ulike subkulturer. Får at man skal skape et så fredelig, rettferdig og stabilt samfunn som mulig har man en rekke strategier

man kan benytte seg av for og nå et slikt mål. Når det gjelder innvandring og til en viss grad religiøse grupperinger, som er temaet i denne avhandlingen, så er det i all hovedsak tre ulike politiske strategier man kan velge mellom, assimilasjon, integrasjon og multikulturalisme. På et teoretisk plan finnes det et fjerde alternativ, en libertinsk strategi hvor borgere selv bestemmer majoritetskulturen uten statelig innblanding. Dette er dog en litt utopisk ide og modellen rent praktisk er vanskelig å implementere for politiske myndigheter, rett og slett fordi den undergraver politisk autoritet.

Assimilasjon innebærer at det er forventet at innvandrere tilpasser seg til det nye samfunnet de flytter til, det være seg kultur, normer, skikker med mer. Dette er i all hovedsak en enveis prosess og det er forventet fra et politisk hold at borgere, både eksisterende og nye forholder seg til dette. Målet er at nye borgere forholder seg til en kultur, majoritetskulturen, og at prosessen skal foregå på en måte som ikke skaper ubalanse og kontroverser i samfunnet, innvandrere skal med andre ord ikke forstyrre den eksisterende befolkningen.

Integrering er en strategi som er toveis, med dette menes at innvandrere og andre typer minoriteter generelt og majoritetssamfunnet er i dialog med hverandre og at ansvarsforholdet for integrasjon er todelt med størst tyngde på majoritetssamfunnet. Med en slik strategi er det forventet at det sivile samfunn, statelige institusjoner og arbeidsgivere går i bresjen og gjør en innsats og legger til rette for at innvandrere har mulighet for å bli integrert. Eksempler på dette kan være ulike former for kvotering, økonomisk støtte og annen type støtte for at man skal bli integrert inn i majoritetssamfunnet.

Multikulturalisme er ikke veldig ulikt integrasjonsstrategien, den tar også utgangspunkt i en toveis kommunikasjon men denne strategien går lengre med at her er det ikke forventet at de skal tilpasse seg majoritetskulturen per se, med multikulturalisme er det derimot en innebygget aksept og forståelse av ulikhet. Dette betyr i all enkelhet at majoritetssamfunnet ikke kan forvente at innvandrere eller andre typer minoriteter tilpasser seg til for eksempel majoritetskulturens, språk, religion eller andre typer skikker og eller normer. Det er forventet at majoritetskulturen skal respektere dette samtidig som det er forventet at minoriteter respekterer majoritetskulturen. Dette er en strategi som er ment å utjevne strukturelle skjevheter som diskriminering samtidig som den tar utgangspunkt i å beskytte kulturelle bånd og identiteter.

Det er sjeldent at et samfunn velger ut en spesifikk strategi og forholder seg kun til denne, stort sett implementerer man en form for blanding, selv om noen land kan sies å være svært tilnærmet en ren strategi. Rent praktisk er det dog svært vanskelig for statelige autoriteter å føre en enkelt strategi (Modood 2013:34-57).

Politisk integrasjon og styringsteori

Modood, som beskrevet i forrige kapittel, gir oss fire ulike politiske strategier og eller teorier som et politisk styringsverktøy i et flerkulturelt samfunn; assimilasjon, integrering, multikulturalisme og libertinisme. Jeg forklarte at hvert av disse utgangspunktene kan ta noe ulike former og eller tolkes alt ettersom hvilket samfunn man befinner seg i rent geografisk, demografisk sammensetning eller hvilken type teori man benytter seg av innenfor gitt strategi. Men for at man skal sitte igjen med en noe bredere forståelse har jeg valgt å legge til en annen teoretikers tanker om hvilke styringsverktøy man har til disposisjon, Bhikhu Parekh. I all hovedsak er det tilnærmet de samme alternativer men de bruker en noe forskjellig terminologi.

Bhikhu Parekh deler de ulike strategier også opp i tre ulike modeller man kan velge mellom, de har noe ulike navn men de kan alle tilpasses på samme akse som Modood beskriver. Til forskjell fra Modood dog kommer multikulturalisme, da i Parekhs forståelse av multikulturalisme, inn som et fjerde alternativ da han syntes de tre andre modellene har vist seg utilstrekkelig som styringsverktøy. Vi kan da se at det er en noe forskjell mellom de to forfatterne, Modood gir oss ikke en multikulturell teori men heller en beskrivelse av hva multikulturalisme kan være og hva populæroppfatningen om begrepet er per dags dato. Parekh går mye lengre og dypere og har utviklet en egen teori om hva multikulturalisme bør være. De tre dimensjonene og eller strategiene han kritiserer er proceduralist, civic assimilationist og millet models. Hvis vi skal sammenligne de to forfatterne og de strategiene de fremlegger så er proceduralist modeller tett opptil hva Modood beskriver som en libertinsk strategi, civic assimilationist vil være en tilnærming til integrerings og assimilasjons modeller mens millet modeller ligger tett opptil en kommunitaristisk versjon av multikulturalisme. Parekhs foreslåtte alternativ til disse er en form for progressiv liberal multikulturalisme som tar utgangspunkt i menneskets iboende tilhørighet til sin kultur men til forskjell fra den kommunitaristisk multikulturalisme har den også rot i liberalismen ved at den ikke tar avstand fra at staten skal ha et moralsk overordnet ansvar, her ser vi igjen forskjellige filosofiske utgangspunkt for hva multikulturalisme i realiteten faktisk er.

Kritikken Parekh kommer med er i all hovedsak den samme kritikk man kan fremme mot strategiene Modood gir oss. Jeg skal ikke gå dypere og legge frem denne kritikken da jeg anser dette som litt uvesentlig for temaet i denne avhandlingen. Målet med denne avhandlingen er ikke å bedømme hvilken strategi som er den beste for Norge, den er kun ute etter å belyse og analysere multikulturelle diskurser (Modood 2013:34-57; Parekh 2006:199-206)

Kommunitarisme & Liberalisme

I likhet med en rekke akademiske felt, finnes det skiller som skaper særlige problemer. Multikulturalisme er ikke et unntak i så måte. Hovedskillelinjen er som allerede nevnt mellom de som heller mot en kommunitaristisk samfunnsmodell og de som heller mot en liberalistisk samfunnsmodell. I dette perspektivet er det hovedsakelig snakk om grupperettigheter versus individuelle rettigheter. Kommunitarisme i sin rene form fokuserer på grupperettigheter og samfunnets beste, slik sett kan den på mange måter kalles teleologisk filosofisk sett og bygger på moral eller rettene sagt den moral hierarkiet i en gruppe mener er gitt som den beste. Valgfrihet og regler er underordnet i et slikt scenario fordi det gode liv og eller den rette vei allerede foreligger. Liberalisme i sin rene form fokuserer på individets rettigheter og individets beste, her rettes fokuset mot personlige rettigheter, toleranse og rettferdighet, filosofisk heller den mot deontologien, moral er viktig her også men er underordnet regler og valgfrihet. I sine rene former er begge modeller å finne under en rekke andre teorier og eller strategier. Egalitær liberalisme, libertinisme, kosmopolitisme eller nyliberalisme vil for eksempel være nær liberalisme i sin rene form. Fascisme, sosialisme, teokratier og stammesamfunn kan stå som eksempler på kommunitarisme.

Multikulturalisme er en blandingsstrategi som både låner prinsipper fra kommunitaristiske modeller og liberale, hvilken retning de heller mot er som sagt noe avhengig av hvordan man definerer multikulturalisme, demografi, historie og geografi. Men for denne avhandlingen og innunder den avgrensing av begrepet som er tidligere beskrevet så definerer jeg multikulturalisme som en progressiv liberal strategi. Styrkeforhold konservativ versus progressiv multikulturalisme avhenger dernest av hvor mye fokus teorien henter fra enten den kommunitære siden eller den liberale siden. I norsk politisk kontekst kan man kanskje si at

den multikulturelle strategi har tilhengere blant sosialdemokrater uten at jeg kan stadfeste dette på noen måte. Progressiv politikk for øvrig, i den vestlige verden i det minste, har historisk sett vært stort sett ført av venstresiden rent politisk. Moderate og konservative former for multikulturalisme er bedre tatt imot hos moderate sentrumpartier mens skepsis og motstand mot multikulturalisme som politisk inkluderingsstrategi hører hjemme hos fløypartier uavhengig om de er høyre eller venstreorienterte.

Politiske fraksjoner som verken ønsker å implementere eller vurdere multikulturalisme som strategi vil da være tilhengere av andre typer strategier som assimilasjon, millet modeller og integrering. Ofte ligger det en grunnleggende ideologi som er for liberalistisk orientert eller for kommunitaristisk orientert til grunn (Kymlicka 1989:9-20, 21-43,47-73)

Kritikk av multikulturalisme

Den aller vanligste kritikken mot multikulturalisme er at den anses som illiberal og derav er den som strategi ikke forenelig med liberalismen. Denne kritikken bunner kort og godt ut på at statelig regulert forskjellsbehandling med utgangspunkt i gruppetilhørighet ikke kan rettferdiggjøres i lys av liberalismen. Dette synet fokuserer spesielt på ulike goder og særrettigheter som ulike grupper blir tilgodekjent, dette kan være basert på kjønn, religion, etnisitet, regionalitet, demografi med mer. Målet med en slik ujevn og ulik distribusjon er å sørge for at svakerestilte grupper og eller grupper som er diskriminert skal hjelpes frem slik at de kan føle seg som en del av storsamfunnet på lik linje som andre grupper og da spesielt i lys av majoritetskulturen. Samtidig er også målet å styrke gruppetilhørighetsidentiteter. Den absolutt totale hensikt er til syvende og sist å skape et så rettferdig og balansert samfunn som mulig og at dette kun kan oppnås ved å behandle ulike grupper ulikt og på deres egne premisser. Som informert om tidligere så er dette en helt sentral ide i multikulturalismen. En rekke liberalister finner dette snodig og ikke kompatibelt med iden om et liberalt demokrati. I følge disse skal liberalismen fokusere på individet og individets rettigheter og ikke på gruppens rettigheter. Vi kan se her konfliktaksen mellom kommunitarisme og liberalisme, visse liberale aksepterer ikke ideen om at multikulturalisme kan være forenelig med et liberalt samfunn. Deres syn på saken er at goder og rettigheter samt lover og reguleringer med mer skal distribueres likt mellom individer. En liberal universalitet er det man jobber for, basert på demokrati, menneskerettigheter og ikke minst med individet som fokus og at vi er av natur like. I vestlig kontekst er det stort sett denne kritikken som er mest fremtredende, den tar dog noe forskjellig form alt ettersom hva den velger å fokusere kritikken inn mot. Kort fortalt er

dette den altomfattende ideen bak kritikken men den fokuseres gjerne på et eller et fåtall problemområder som for eksempel kvotering, religiøse særrettigheter og eller ytringsfrihet med mer.

En annen kritikk av multikulturalisme er tilhengere av monokulturelle samfunn, de ønsker kun en kultur å forholde seg til og er ofte tilhengere av ulike former for nasjonalisme, dog det er ikke ensbetydende med nasjonalisme. Her er altså fokuset på kultur og da i forståelsen av å beskytte sin egen majoritetskultur mot andre kulturer i frykt for at en sammenblanding vil ødelegge det bestående og derav skape ustabilitet i samfunnet. Monisme er nøkkelordet i bunn og grunn. Kultur er et veldig bredt begrep som inneholder en rekke faktorer, det kan derfor være verdt å bemerke seg at det kan dreie seg om ulike ting i ulike samfunn. Eksempler på dette kan være oppfattelse av lover og normer, væremåte, mat, religion, språk, foretrukken styreform med mer. Plurale samfunnsmodeller slik som multikulturalisme, blir derfor kritisert og kritikken rettferdiggjøres med at slike modeller skaper kaos.

Den siste kritikken jeg skal eksemplifisere kommer fra et kommunitaristisk hold og det er at multikulturelle modeller med rot i liberalismen ikke går langt nok i å anerkjenne ulikhet. Et slikt syn ønsker å utvide eksisterende ordninger og eller fokus basert på ulikhet og at menneskelig natur er diversifisert, det artige med dette synet er at det i bunn og grunn også støttes fra et libertinsk hold om en med forskjellige utgangspunkt. Forskjellen ligger i hvem som skal forvalte distribusjon av ulikhet, libertarianerne mener at ja vi er ulike men at dynamikken skal være demokratisk, her er det snakk om retten til å være illiberal om dette er det demokratiske flertall, samt retten til å forlate et samfunn til fordel for et annet. For en kommunitarist er demokrati i de fleste tilfeller underordnet gruppedynamikk og kultur. En liberal multikulturalisme er rett og slett for begge syn bare en av mange former for liberalisme. Den må reformeres slik at den blir mer radikal og virkelig røsker opp i etablerte samfunnsstrukturer (Kukathas 2003:19-117, 166-246; Kymlicka 1989:9-20, 21-43,47-73; Taylor 1994:25-73; Modood 2013:20-143; Phillips 2007:11-41; Barry 2001:112-193, 252-328; Parekh 2006:16-79, 114-178; Joppke & Lukes 199:1-24; Bauböck 1999: 133-157; Tamir 1999: 158-180)

Den Multikulturelle Backlash

Ifølge Steven Vertovec og Susanne Wessendorf, to representanter for en progressiv multikulturalisme, så er Europa inne i en multikulturalistisk backlash periode. Begrepet multikulturalisme er blitt negativt ladet i Europa. Det er ulike årsaker til at multikulturalisme

har fått et dårlig rykte i Europa. For det første er det fra et akademisk og politisk synspunkt et bestridt begrep. Problemet er at begrepet er lite beskrivende, med mindre man deler det opp i prosesser. Multikulturalisme er rett og slett i seg selv et for vidt begrep. Dette fører til at begrepet tolkes og praktiseres ulikt. I tillegg til dette seiler en rekke sosio-økonomiske faktorer også inn som direkte årsaker, slike som; kulturkollisjon, religiøs terrorisme, innvandring, økte forskjeller, arbeidsledighet, finanskrisen og globalisering. Europa har med andre ord gjennomgått en ganske tøff periode. Det har blitt et mer anstrengende, hardt og polarisert debattklima en det som var tilfelle bare et par tiår tilbake i tid, spesielt kulturkollisjon og Islamsk terrorisme har fått et diskursivt feste gjennom media i Europa og har ført til at det i det store og hele unngås av politikere og byråkrater til fordel for begrep som pluralisme og integrering. Innvandring og da spesielt innvandring fra Islamske samfunn har blitt en slags ventil hvor et generelt akkumulert sinne blant befolkningen, uavhengig om sinnet er rettet korrekt eller ei, får et utløp gjennom. I et slikt klima har multikulturalisme slitt med å stå frem som noe positivt og konfliktdempende, multikulturalisme har heller blitt tillagt skyld for alt det negative som har skjedd. Det er dette Steven Vertovec og Susanne Wessendorf mener med at vi nå befinner oss i en multikulturell backlash, altså en motkultur til etterkrigstidens satsning på multikulturelle samfunn, liberalisering og fragmentering av nasjonalstaten til fordel for økt regionalisering og globalisering.

Men, funnene deres etter å ha studert hvordan multikulturalisme blir praktisert rundt om i Europa, viser at multikulturalisme praktiseres i aller høyeste grad på og av de fleste autoritetsnivåer og samfunnsarenaer, det være seg nasjonalt, regionalt eller lokalt. Derfor kan de påvise at på et diskursivt nivå så er multikulturalisme blitt et ikke tema mens på et administrativt nivå praktiseres og i realiteten kan det påvises en styrking og utvidelse av multikulturelle samfunnsprosesser. Men de finner et absolutt diskursivt antagonistisk press som øker i styrke og som kan forårsake strukturendringer i samfunnet, multikulturelle prosesser kan derfor også stå i fare for å bli presset.

Hva kjennetegner den negative diskursen som Vertovec og Wessendorf beskriver som multikulturell backlash? Det de har funnet er at kritikken er strategisk og systematisk bygget opp. Den er repetitiv og viser spor av samme mønster på tvers av europeiske land. Den har som mål om og de legitimere ikke bare begrepet men også multikulturelle prosesser. Kritikken er ofte dog bestridt og i noen tilfeller stemmer ikke kritikken overens med realiteter. Det er med andre ord en diskurs som er preget av en høy bruk av påstander uten dekning i

publisert forskning, i beste fall er kritikken svært bestridt. Diskursen som resultat skaper en splittelse i befolkningen noe som også er et ønsket utfall. Vertovec og Wessendorf har utfra dette videre funnet at kritikken kanaliseres gjennom faste og repeterende idiomer. Disse idiomer er; “*multikulturalisme kveler debatt*”, “*multikulturalisme benekter problemer*”, “*multikulturalisme er en singular doktrine*”, “*multikulturalisme har fostret isolasjon*”, “*multikulturalisme fosterer terrorisme*”, “*multikulturalisme støtter inhumane praksiser*” og “*multikulturalisme benekter felles verdier*”. Studien til Vertovec og Wessendorf er derfor et godt verktøy til å identifisere diskurs som reflekterer den multikulturelle backlash og diskurs som ikke gjør det (Vertovec & Wessendorf 2010: 1-31)

Metode

Forskningsstrategi

Forskningsspørsmål og metodestrategi

Utgangspunktet for denne avhandlingen ligger i den overordnede problemstillingen for avhandlingen og de underliggende forskningsspørsmålene som jeg skal forsøke å besvare.

Min problemstilling følger:

- *Hvilke diskurser kan identifiseres i Aftenposten?*

Mine forskningsspørsmål følger:

- *Hvilke diskurser er særlig aktuelle og eller er hyppige?*
- *Hvilke diskurser er preget av en høy grad av antagonisme?*
- *Hvilke diskurser er preget av en høy grad av objektivitet?*
- *Hvilke teoretiske og ideologiske retninger kan de ulike diskurser (gruppene av standpunkter og holdninger) knyttes til?*
- *Hvilke identiteter kan igjen knyttes opp til disse ideologiske retningene?*
- *Hvordan blir multikulturalisme presentert som et begrep i Aftenposten?*

Forskningsspørsmålene tar utgangspunkt i å analysere diskurser i norske massemedier, det ligger derfor i avhandlingens natur at man benytter seg av en sosialkonstruktivistisk metodologi som diskursanalyse er. En analyse av diskurser vil alltid være subjektiv og

fortolkende da den forsøker å avdekke ulike meningsdannelser og identiteter bak disse, det passer derfor dårlig å benytte en objektivistisk metodologi for å besvare mine spørsmål i denne sammenheng. Mitt valg ble av disse grunner kvalitativt og ikke kvantitativt.

Når man først har bestemt seg for å gjøre en diskursanalyse må man også velge hvilken type diskursanalyse man vil bruke, med andre ord det finnes en rekke ulike måter å gjøre en diskursanalyse på. Enkelte av disse er lite kompatible med hverandre men det betyr ikke at det umulig å kombinere dem heller, det er forskningsspørsmålene i bunn og grunn som bestemmer, eller leder, til et slikt valg. Jeg anser Laclau & Mouffe sin diskursteori som et passende analyseverktøy å bruke til å bevare mine spørsmål. Dette er en meget abstrakt teori men den er akkurat hva jeg trenger for å avdekke de ulike multikulturelle diskursene som dominerer dagens massemediebilde. Ikke minst finner jeg teorien svært anvendelig til å knytte analysefunn opp mot et multikulturalistisk teorifelt. Det er tilslutt et sentralt element i denne avhandlingen å se hvilke identiteter de ulike diskurser ikke bare produserer, men også knytter seg oppimot. Laclau & Mouffe sin teori passer igjen meget godt til dette formålet, spesielt bruken av ekvivalenskjeder finner jeg nyttig i så måte (Jørgensen & Phillips 2012:1-23)

Vitenskapsfilosofi

Sosialkonstruktivisme

Konstruktivisme er et ontologisk standpunkt i vitenskapsfilosofien, den tar utgangspunkt i at sosiale fenomen og enheter er konstruert av aktører. Dette betyr da implisitt at den tar avstand fra at det finnes en ekstern virkelighet til sosiale fenomen og enheter. Med andre ord det sosiale har ingen annen natur eller virkelighet en den mening vi aktører gir den.

Sosialkonstruktivisme er derfor en subjektiv og fortolkende vitenskapsfilosofi. Det motsatte ontologiske synet innenfor vitenskapsfilosofi, objektivisme, er da ikke helt overraskende det rake motsatte til konstruktivisme. Objektivisme impliserer derfor en retning som tar utgangspunkt i at det eksisterer en ytre virkelighet til sosiale fenomen og enheter.

Hvorfor er det viktig å skille mellom disse to ulike ontologiske utgangspunktene, objektivisme og konstruktivisme? Dette er veldig viktig da det ontologiske utgangspunktet ikke bare dikterer hvilken type metodologi du skal bruke men den er også en forutsetning for dine forskningsspørsmål i utgangspunktet. Man kan derfor si at ontologi er selve grunnmuren for et forskningsprosjekt. En god måte å eksemplifisere forskjellene på er å bruke to sosiale

enheter; organisasjon og kultur. I henhold til objektivisme vil begge disse enheter ha en predisponert eksistens, strukturene er derfor uavhengige fra den enkelte aktør. For eksempel kan man tenke seg et internt regelverk i en bedrift slik som kleskode, pausetid og ordenskoder med mer. Disse restriksjonene er overhengende den enkelte aktør og alle er forpliktet som ansatt å følge disse reglene, det er derfor ikke noe rom for fortolkning. I kultur kan man også si at det eksisterer et hierarki, regelverk og faste rollemønstre, altså en overhengende og altomfattende virkelighet. Til motsetning hvis vi tar utgangspunkt i sosialkonstruktivisme får man et helt annet bilde på de samme enhetene vi brukte i eksemplet for objektivisme. I henhold til dette synet ser man på et firma som en samling med aktører og hvor ulike koder og regler med mer slettes ikke er konstituert i en ytre natur men at de er konstituerende gjennom nettopp firmaets eiere og ansatte. Dette betyr rett og slett at regler, koder og rutiner ikke nødvendigvis er skrevet i sten, de produseres, re-produseres, tilpasses og redigeres av den sosiale enhetens brukere, det være seg om de er eiere eller ansatte. Presis de samme implikasjoner vil man få når man ser på kultur med sosialkonstruktivistiske briller også. Kulturelle koder, skikker og vaner er en fortolkningsprosess som utføres av ingen ringere enn de som til enhver tid kan sies å ha en tilhørighet til denne kulturen, det er de som produserer og endrer naturen til kulturen, ikke omvendt. Vi kan derfor etter disse eksemplene se at det er en stor forskjell mellom objektivisme og sosialkonstruktivisme.

Denne avhandlingen tar utgangspunkt i sosialkonstruktivisme, det betyr at den tar for gitt at sosiale enheter, fenomener og de kategorier som brukes for å forklare det sosiale og det naturlige er i sin virkelighet sosiale produkter skapt gjennom hovedsakelig språk (Bryman 2012: 32-35)

Metodologi

Diskursanalyse

En diskursanalyse er en metode som tar sikte på å analysere de ulike mønstre man benytter for å gi mening, gjennom språk, til det sosiale liv og eller sosiale fenomener. Diskursanalyse er dog ikke en bestemt metode men heller en rekke ulike interdisiplinære metoder under den samme metodologiske paraply. Hvilken bestemt metode og eller teori man velger å benytte seg av for å gjøre en diskursanalyse er dog avhengig av en rekke faktorer, som for eksempel forskningsspørsmål, datagrunnlag og ikke minst vil forskerens egne preferanser og forståelse

av metodologien veie tungt. Det finnes med andre ord en rekke måter å gjøre en slik analyse på og det er også en metode hvor man langt på vei har en høyere grad av frihet enn andre metodologiske retninger, dog det skal sies at enkelte diskursanalyser, rent metodologisk, er mer rigide på dette området enn andre. I all hovedsak er det likevel tre ulike retninger å utføre en sosialkonstruktivistisk diskursanalyse på som skiller seg ut med at de er benyttet i svært høy grad, disse er; Laclau & Mouffe' diskursteori, kritisk diskursanalyse og diskurspsykologi.

Men før jeg skal gå videre og forklare forskjellene dem imellom samt gi en bedre beskrivelse av diskursanalyse må jeg forklare bedre hva en diskurs er og eller hvordan en diskurs kan defineres. Det må først sies dog at diskurs kan defineres på ulike måter og det finnes da tillike også et uttal måter å definere begrepet på. Dette er et problem som man ofte kan se i dagligtale, man snakker høyt og lavt om diskurser men hvor man egentlig ikke har en klar avgrensning til begrepet og eller en definisjon å forholde seg til. Begrepet er rett og slett blitt et populærbegrep i dagligtale, spesielt innenfor media og vitenskap. Denne avhandlingen tar utgangspunkt i Marianne Jørgensens og Louise Phillips definisjon av diskurs som her følger; *En spesifikk måte å forstå og prate om verden på og eller et aspekt av verden.* Dette er en definisjon som har en klar begrensning og som jeg syntes passer godt til å beskrive hva en diskurs er. Denne avhandlingen tar derfor utgangspunkt i denne begrepsforståelsen. Med denne definisjonen kan vi altså da forstå at en diskurs er en beskrivelse av hvordan vi gir mening til det sosiale liv og de fenomener det sosiale gir opphav til. Et eksempel på to ulike diskurser kan da være innvandring og demokrati. En diskurs er da en slags navigasjon for aktører i det sosiale, det er en måte å luke ut muligheter, med andre ord en reduksjon av muligheter for en bestemt ting eller handling.

En diskursanalyse er da videre en metode som tar sikte på å avdekke, studere og eller tolke de mønstre som ender opp med å gi mening til det sosiale og de fenomener som det sosiale gir opphav til. Hvis vi bruker eksemplene om demokrati og innvandring igjen så vil en analyse av disse to diskurser fokusere på hvordan aktører gir mening til disse to diskursene og hva som skal inkluderes/ekskluderes i en slik diskurs. Det skal dog sies at de ulike måtene å gjøre en diskursanalyse på vil ha noe å si for hvilket analytisk fokus analysen har, med dette menes at om analysen skal fokusere på hverdagslig produksjon og bruk av diskurser eller om analysen skal ha et noe mer abstrakt fokus. Eksempler kan være, kartlegging av ulike diskursive mønstre over tid, eller bruk av diskurser i et spesifikt sosialt domene. Ikke minst er det forskjeller dem imellom hva angår diskursers rolle i oppbygningen av det sosiale, altså om

diskurs er konstituerende eller om diskurs er konstituert. Med dette menes i bunn og grunn om diskurs alene produserer og reviderer det sosiale eller om diskurs er determinert av ytre faktorer, og eller, et dialektisk forhold mellom disse to ytterpunkter. Hvis man setter opp et kontinuum for analytisk fokus og diskursens rolle for konstituering av det sosiale vil man kunne fort se forskjellen mellom de tre ulike måtene å utføre en diskursanalyse på. Laclau & Mouffe vil ha et abstrakt analytisk fokus mens diskursiv psykologi vil ha et hverdagslig fokus, kritisk diskursanalyse vil befinne seg midt på kontinuumet. Når det kommer til diskursens rolle som konstituerende for det sosiale befinner Laclau & Mouffe seg som et ytterpunkt ved at de mener at diskurs er alene er konstituerende for det sosiale. Diskursiv psykologi deler mye av det samme syn, men legger seg noe nærmere sentrum av kontinuumet enn Laclau og Mouffe. Kritisk diskursanalyse har et dialektisk utgangspunkt og legger seg i sentrum av kontinuumet. Hvis vi tar utgangspunkt i det andre ytterpunktet, altså fra et ståsted hvor man mener at diskursens rolle i det sosiale er konstituert og jobber oss innover mot vil man som ytterpunkt finne Althussers historisk materialisme, Gramsci og Foucault, sistnevnte kan også sies i likhet med kritisk diskursanalyse å ha et dialektisk utgangspunkt.

Dette kontinuumet speiler også selve opphavet til diskursanalyse som metodologi, diskursanalyse stammer fra strukturalistisk og poststrukturalistisk lingvistisk filosofi som legger vekt på språkets rolle i oppbyggingen av både subjektet og det sosiale i sin helhet. Pioneren innenfor den lingvistiske strukturalisme Ferdinand Saussure kan på mange måter kalles diskursanalysens far og trekker man en historisk linje fra Saussure som har et meget determinerende syn på diskurs, vil man jobbe seg frem mot den andre enden av kontinuumet om diskursens rolle som konstituerende for det sosiale. Forskjellen da mellom strukturalisme og poststrukturalisme er da nettopp diskursens rolle for det sosiale. Strukturalistisk syn poengterer at det foreligger allerede et gitt språklig system som diskurser innordner seg etter. Poststrukturalistisk syn poengterer derimot at diskurser hele tiden endrer det språklige system. Et dialektisk utgangspunkt trekker på begge synspunkt men et slikt utgangspunkt må sies å høre hjemme innenfor poststrukturalismen. Kritisk diskursanalyse, og på mange måter denne metodens far Michelle Foucault, gjør i det minste det. Det som er felles dog for både strukturalisme og poststrukturalisme i denne sammenheng, altså fra et konstruktivistisk og eller et sosialkonstruktivistisk standpunkt er at man ikke kan finne eller analysere seg frem til virkelighet og eller sannhet utenfor en språklig ramme eller diskurser sådan. Meningen da med en diskursanalyse fra en forskers synspunkt er ikke å avdekke en virkelighet bak diskurser og eller å avdekke hva ulike aktører egentlig mener når de benytter seg av

diskursive teknikker men heller å analysere de ulike diskurser. Med andre ord poenget er ikke å ta stilling til hvilken diskurs som er riktig eller gal men stadfeste deres eksistens og hvilke diskurser som til enhver tid naturaliseres i det sosiale rom, det samme kan sies om subjekter. Dette kan være en krevende oppgave sett fra en forskers synspunkt da det er tilnærmet umulig og ikke være ideologisk farget når det kommer til diskurser. En diskursanalyse vil med andre ord aldri kunne sies å være hundre prosent nøytral da en forsker vil bære med seg en ideologisk bagasje. Utgangspunktet for analysen og derav også resultatet, vil derfor være svært subjektivt av natur. noe som kjennetegner kvalitativ metode i sin helhet (Jørgensen & Phillips 2012:1-23)

Datainnsamling

Valg av mediekanal og nyhetsformidler

En diskursanalyse forbindes først og fremst med tekstanalyse, selv om diskursteori åpner for andre uttrykksformer, for eksempel kunst, TV og foto, ønsket jeg å forholde meg til tekst i denne avhandlingen, noe jeg ble også anbefalt av min veileder. Med tanke på min problemstilling og det området jeg derunder ville analysere falt det naturlig for meg å lete blant nyhetsformidlere, altså blant papiravisene som faller innunder begrepet massemedia. Altså var utgangspunktet å finne en papiravis med et relativt stort nedslagsfelt, og eller opplag. Dernest ønsket jeg å finne en avis som kan beskrives som moderat, dette fordi jeg ønsket å analysere et så vidt ideologisk spekter som mulig, visse nyhetsformidlere problematiserer dette da jeg anser dem for å være for ideologisk farget slik at dekingen blir for skjev. Ikke minst så ville det blitt vanskelig å svare på mine forskningsspørsmål på bakgrunn av dette.

Et viktig moment i utvelgelse var også at jeg måtte ha tilgang til dagsaktuelle og historiske artikler. Jeg hadde allerede som student ved MF tilgang til Atekst som ga meg denne muligheten. Men ikke alle papiraviser er representert i denne søkemotoren, og selv om en avis er representert i Atekst kan de være skjevt representert i forhold til hvor mange artikler de har delt med Atekst og når de begynte å dele sine publiserte artikler med Atekst. En avis som var godt representert, etter mine kriterier, var Aftenposten. Denne nyhetsformidleren kan sies å være en moderat formidler, rent ideologisk, og den er Norges største avis i opplag. Ikke minst har den et godt rykte på seg som nyhetsformidler, noe som var viktig for meg ved utvelgelse. Siste kriterium ved utvelgelse av avis var at den måtte ha en seksjon for debatt, med dette menes

at avisen publiserer artikler som er sendt inn til avisen, altså ikke kun egenproduserte artikler. Med tanke på min problemstilling er det viktig at analysen gjenspeiler en debatt i det norske samfunnet, det må altså være en viss grad av to-veis kommunikasjon mellom lesere og formidleren, Aftenposten tilfredsstiller dette kriteriet særs godt.

Mitt valg for min diskursanalyse falt derfor på papiravis som mediekanal og Aftenposten som min utvalgte papiravis og eller nyhetsformidler. Aftenposten ble grunnlagt i 1860 av Christan Schibsted og er i utgangspunktet en Oslo avis. Den er landets største i opplag, tall fra 2015 viser at den hadde 172. 029 papiravis abonnemeter, noe som er høyt i en tid da flere og flere hopper over til digitale plattformer. Tall fra 2015 viser da også at Aftenposten har 202.111 digitale abonnemeter. Avisen var i utgangspunktet politisk nøytral men fra 1880 fikk den et konservativt preg som avisen har hatt siden og frem til dags dato, om enn med et moderat utgangspunkt. Avisen er i dag eid av Schibsted Media Group, et internasjonalt mediehus som eier en rekke aviser i inn og utland, noen eksempler er VG, Fædrelandsvennen, Aftenbladet, Svenska Dagbladet, Bergens Tidende og Stavanger Aftenblad (Jørgensen & Phillips 2012: 24-57; Pettersen 2016; Schibsted Media Group 2014)

Valg av artikler

Aftenposten har en diversifisert nyhetsdekning. Som en følge av dette har de delt opp dekningen sin under ulike tematiske faner; Nyheter, Osloby, Sport, Meninger, Kultur, og Eavis. I og med at fokus i denne avhandlingen er på papiraviser vil Eavis og podkaster automatisk være diskvalifisert. Under Nyheter vil man finne den klassiske nyhetsdekningen som dekker emner som Politikk, Norge, Verden, A-magasinet og Karriere, i tillegg til dette inkluderer nettutgaven ulike podkaster. Osloby er hovedsakelig Aftenpostens lokaldekning hvor man finner Restaurantguiden, Sulten og Byliv. Sport inkluderer Fotball, Langrenn, Skiskyting og Friidrett, på nettutgaven har de også en livedekning. Under Meninger finner man Leder, Debatt, Kommentarer, Kronikk og SID. Kultur inkluderer Film, Musikk og Litteratur. Eavis er hovedsakelig et digitalt arkiv.

Det er en rekke temafaner som diskvalifiserer seg automatisk i forhold til min problemstilling. Både nettavistilbud som Podkast og Earkiv er digitale tjenester som jeg har valgt bort til fordel for papirutgivelsen, i tillegg til dette fant jeg Sport og Osloby og til dels Kultur som lite relevante arenaer for min analyse. Det skal dog sies at valg av artikler ble i stor grad styrt av hvilke treff jeg fikk med mitt grensesnitt. Sport og Osloby var ikke representert med et eneste

treff så de ble raskt utelukket. Jeg skal komme tilbake til en nærmere beskrivelse av grensesnitt under neste kapittel hvor jeg skal beskrive hele datainnsamlingsprosessen. Det viste seg ganske fort at majoriteten av artikler i mitt grensesnitt, var å finne i; Nyheter, Meninger og Kultur. Særlig under Debatt og Kommentarer, som man finner under den tematiske fanen Meninger var meget godt representert. Jeg ønsket som tidligere nevnt i kapittelet om valg av mediekanal og nyhetsformidler å inkludere både nyhetsformidler og leser, både Debatt og Kommentarer oppfyller dette meget godt mens Nyheter var overrepresentert med egenproduserte artikler.

Til syvende og sist ble det i bunn og grunn et preferansevalg mellom Kommentarer og Debatt, jeg valgte derfor tilslutt å analysere artiklene jeg fant under seksjonen Kommentarer. Utvalget har gitt meg de dataene med tekst jeg trenger, den er allsidig og bred i dekingen og ikke minst så er artiklene publisert på en arena hvor det foregår en toveisdialog mellom lesere og nyhetsformidler, med dette mener jeg at det er en samfunnsdebatt tilstede og hvor nyhetsformidler ikke er alene om å produsere publiserte meninger. Mitt artikkelutvalg består derfor av tretten artikler fra seksjonen kommentarer, publisert i 2016 av Aftenposten (Aftenposten 2016).

Prosessbeskrivelse

Etter et møte og dialog via e-post med min veileder, kom vi frem til at jeg skulle utføre en diskursanalyse basert på avisartikler. Jeg fikk godkjenning for å forholde meg til en avis og et begrenset antall avisartikler. Jeg ble anbefalt å avgrense både problemstilling og grensesnitt så mye som mulig for slik og ikke ende opp med et for stort datagrunnlag. Jeg satt derfor på forhånd opp et bestemt grensesnitt som jeg føler er dekkende nok for min problemstilling og som også avgrenser datamengden tilstrekkelig, slik at analyse ble håndterbart. Med et slikt utgangspunkt måtte jeg så finne en datainnsamlingsstrategi som kunne passe med diskursanalyse som metode.

En formålsorientert utvalgsstrategi passer en slik metodologi fint. Fordelen med en slik strategi er at jeg kan skreddersy grensesnittet og derav datautvalget mitt opp mot både problemstilling og teori. Minuset ved en slik strategi er at analysen blir veldig kvalitativ og derav kan ikke funn generaliseres. Forskningsdesignet med en slik datainnsamlingsstrategi ligger da tett opptil hva man kan kalle en casestudie, hvor metoden som blir brukt er diskursanalyse. En formålsorientert strategi betyr i bunn og grunn at man ikke tar

utgangspunkt i et tilfeldig utvalg, man fokuserer heller på å samle inn data som er relevante for forskerens problemstilling og eller forskningsspørsmål. Følgelig kan man da heller ikke generalisere funn i en slik analyse. Funn vil derfor kun være aktuelt innenfor den rammen forskeren selv setter for avhandlingen. Riktignok ønsker jeg i denne avhandlingen å finne og eller avdekke trender i mitt datautvalg som kan spores tilbake til teori, men slike funn vil måtte nødvendigvis tolkes kvalitativt.

Mitt grensesnitt er knyttet opp til teori og forskningsspørsmål, i tillegg er det lagt inn en avgrensing på både tid og rom. Tidsaspektet ble satt til tolv måneder, mens rom-aspektet baserer seg på at jeg valgte kun en papiravis. Videre har jeg lagt inn følgende temaer som er basert på multikulturalistisk teori: *Innvandring, multikulturalisme, velferdsstaten, ideologi, religion, kultur, massemedia og klassekiller*. Totalt sett ga dette meg et grensesnitt jeg kunne bruke til datainnsamling.

Valget av nyhetsformidler og mediekanal ble derfor neste steg i prosessen og valget falt på Aftenposten, plattformen ble papirutgaven. Dette fordi tilgangen til papirutgivelser lå til rette for studenter på MF ved at vi har tilgang på retrievers Atekst, og ikke minst er Atekst et ypperlig verktøy å bruke når man har et ganske omfattende grensesnitt. Grensesnittet ga meg et treff på åttisyv artikler som nødvendigvis måtte avgrenses betraktelig. Neste steg i prosessen ble derfor valg av artikler og jeg endte opp med å bruke artiklene jeg fant under seksjonen Kommentarer, utvalget mitt ble derfor effektivt redusert fra åttisyv artikler til tretten artikler gjennom sortering og gjennomlesning uten at det hadde innvirkning på datakvaliteten.. I henhold til mine forskningsspørsmål og prinsippene med formålorientert datainnsamling fant jeg datautvalget svært tilfredsstillende på flere nivåer Jeg bestemte meg tidlig for å dokumentere både prosess og de dataene som ble hentet inn, prosessen er nå derfor nøye gjengitt, og dataene i det endelige datautvalget vil bli lagt ved avhandlingen som vedlegg (Bryman 2012: 415-429).

Dataanalyse

Diskursteori Laclau & Mouffe

Jeg har valgt å benytte meg av diskursteorien til Laclau & Mouffe som analyseverktøy. Teorien er meget anvendelig for mitt formål ved at den tar utgangspunkt i hegemonisk konflikt, multikulturelle diskurser er så absolutt levende slik at det gir i så måte mening i

velge denne teorien fremfor andre. Et annet viktig aspekt ved valg av denne teori som analyseverktøy, er at den er relativ enkel og anvendelig å bruke til å identifisere gruppeformasjoner og identiteter i diskursene. Herunder også, hvordan de konstrueres. Teorien deres tar utgangspunkt og inspirasjon fra poststrukturalisme og klassisk Marxisme og er å finne i sin helhet i deres utgivelse; *Hegemony and Socialist Strategy: Towards a Radical Democratic Politics*.

I denne boken, hvor de legger frem sin diskursteori, låner de Foucaults konsept genealogi og bruker dette som bakteppe for en historisk kritikk av Marxisme. Deres bidrag kan dermed både ses på som en diskursteori om det sosiale og som en kritikk av Marxisme. Arbeidet deres er sterkt inspirert og farget av Jacques Lacan's ideer, hvor de bruker denne til å dekonstruere Marxistisk teori for å identifisere svakheter ved denne. Ernesto Laclau og Chantal Mouffe sitt bidrag er av denne grunn svært poststrukturalistisk av natur og representerer et svært abstrakt syn på det sosiale i så måte. Ideologisk representerer forfatterne en nymarxistisk tilhørighet, uten at teorien deres er eksplisitt er ideologisk av den grunn.

Teorien deres er todelt, en del omhandler konstruksjon av identitet, herunder personlig og gruppeidentitet. Den andre delen omhandler konstruksjon av det sosiale i sin helhet. Det helt sentrale begrepet i deres teori er *Hegemoni*. Makt, altså styringsmakt, er det Laclau og Mouffe mener er drivkraften bak det sosiale i sin helhet. Deres syn på makt er kraftig inspirert av Foucault ved at de ser på makt på noe som ikke bare er udelt negativt, makt er også skapende og et faktisk gode ved at den sørger for at viktige samfunnsprosesser blir gjennomført. De beholder likevel en kritisk filosofisk tilnærming til makt, noe de har til felles med en rekke bidragsyttere innenfor diskursanalyse. Dette er et viktig poeng å ta med seg i henhold til kvalitetssikring av metodologi og analyseverktøy.

Mitt utgangspunkt er at teorien deres, slik jeg bruker og forstår den, ikke tar noe ideologisk standpunkt. Ernesto Laclau og Chantal Mouffe sin personlige ideologi vil i så fall ikke ha noen innvirkning på denne avhandlingen. Jeg anser heller ikke dette som et mål, altså å avdekke og eller avmystifisere ideologi, målet er heller å identifisere de ulike diskursene som kan knyttes til multikulturalisme, og meningskløftene som er å finne i disse.

Hegemoni og, *antagonismen*, om hegemoniet er altså selve nøklene i Laclau og Mouffe sin diskursteori. Hegemoniet blir målet og antagonisme middelet for å nå målet. Dette er en svært

enkel men også en svær abstrakt konklusjon om det sosiale, enkel fordi den gir deg løsningen i et begrep alene, abstrakt og problematisk fordi det reduserer oss i bunn og grunn til en enkelt prosess som en ytterste konsekvens. Her kan vi se det som tidligere i kapittelet om metodologi ble nevnt om diskursens konstituerende rolle i samfunnet, i henhold til Laclau & Mouffe er diskurs det eneste “*virkelige*” i det sosiale. Med andre ord diskurs er konstituerende for den sosiale virkelighet. Her ser vi kløften mellom Laclau & Mouffe og den klassiske marxismen og historisk materialisme som tar utgangspunkt i at diskurs er konstituert. Laclau & Mouffe tar så med seg dette konseptet om hegemoni og bruker det også som forklaring på hvordan identitet oppstår og fungerer, det være seg individuelt og gruppe. Ifølge Laclau & Mouffe er identitet og en diskurs en og samme sak. De er for å si det med andre ord to ulike sider av en og samme mynt, sosial av natur og derav konstruert. Dette betyr at aktører ikke er fastlåst Per Se av et kjønnsrollemønster, sett fra et ontologisk perspektiv i det minste. Laclau & Mouffe sin tolkning av individet og eller subjektet blir da at de er splittet av natur, likesom diskurser. Dette betyr igjen, som konsekvens, at denne teorien bryter med et annet syn på individet, nemlig at individet innehar en internt autonom personlighet og eller identitet.

I deres øyne er personlighet, og eller identitet, noe som individet eller gruppen enten blir gitt av andre eller har skapt selv. Identitet og personlighet sådan er derfor et sosialt produkt, intet mer, intet mindre. Vi ser her hvordan Laclau & Mouffe likestiller denne identitetsprosessen med den diskursive prosess, slik som med diskurser er de åpne for antagonisme. Subjektet er derfor skapt med ulike preferanser og lyster, det er splittet av natur, som konsekvens er også det sosiale og eller samfunnet det samme. Ikke bare er de splittet men de er overdeterminert på grunn av denne splittelsen, dette fører så til en antagonistisk prosess hvor noe må utelukkes til fordel for noe annet. Laclau & Mouffe sin teori tar videre også utgangspunkt i at personligheten, grunnet splittelsen, aldri blir hel, den er derfor i deres øyne alltid i kontinuerlig endring, selv om subjektet selv kanskje ikke er klar over dette.

Hvordan utspilles antagonismen i diskursive prosesser? Ifølge Laclau & Mouffe utspiller dette seg gjennom ekvivalenskjeder, her trekker forfatterne frem et annet helt sentralt konsept for denne teorien. Aktører benytter seg av ekvivalenskjeder for å navigere seg blant sine preferanser. En ekvivalenskjede tar utgangspunkt i at man rasjonaliserer over hva man ikke er og hva man er eller hva man ønsker eller ikke ønsker å være. Dette betyr at man også vurderer ulike diskurser i det diskursive felt på likeledes måte slik som man ville vurdert ulike personligheter, dette er en og samme sak. Når det gjelder gruppeformasjoner og

gruppeidentitet rent generelt så mener Laclau & Mouffe at de samme reglene for identitetsdannelse for subjektet gjelder for gruppe. Det skal dog sies at de henter et nytt konsept *representasjon*, for å forklare dynamikken for gruppeformasjon i det sosiale. Siden gruppen er diskursivt formert er den nødt til å bli representert, uten representasjon vil den ikke klare å opprettholde form. *Hegemoni, antagonisme, ekvivalenskjeder og representasjon* er dermed de viktigste fire konseptene i deres diskursteori.

Hvordan kan man så bruke denne teorien som et analyseverktøy? Ved å implementere disse konsepter og flere slik som nodalpunkt, primærbetegnelse, myte og flytende betegnelse har man et teoretisk rammeverk som passer spesielt godt til å kartlegge diskurs i det diskursive felt samt identitetskonstruksjoner og representasjoner gjennom disse. Konseptene *nodalpunkt, primærbetegnelse* og *myte* forklares slik at nodalpunkt organiserer diskurs, primærbetegnelse organiserer subjektet og myte organiserer det sosiale rom, myter er derfor i denne kontekst svært viktig for en gruppes formasjon og identitet. *Flytende betegnelse* forklares som en diskurs hvor meningsdannelsen ikke er fiksert og hvor det pågår en intens kamp om definisjonsmakt.

Den antagonistiske prosessen med andre ord skiller seg spesielt ut fra andre tegn og eller diskurser hvor meningen er mindre følsom for antagonisme eller sedimentert over tid. Når man benytter seg av denne teori vil man derfor analysere et diskursivt felt i den hensikt i å kartlegge spesielt disse signalene eller punktene om man vil. Teorien er veldig åpen så ut over de føringer som metodologien medfører som et minimum gir den deg et stort handlingsrom for fantasien. Tilslutt må det tillegges at selv om Laclau & Mouffe sin teori i sin ytterste konsekvens er totalt diskursiv, betyr det ikke at de ikke anerkjenner at enkelte diskurser sedimenteres over tid, disse skaper relativt stabile strukturer for aktører å forholde seg til. Dette anerkjenner de så absolutt, poenget deres er bare at diskursen slettes ikke er nødt til å være det og eller er immun for fremtidige forhandlinger (Laclau & Mouffe 2014:1-177; Jørgensen & Phillips 2012:24-57)

Kvalitetssikring

Ulike valideringsmodeller

Reliabilitet, replikasjon og validitet er viktige kriterier for en kvantitativ avhandling, kriteriene underbygger om forskningen er kvalitetssikret eller ikke. Dette gjelder i bunn og

grunn all forskning på det sosiale, det være seg kvantitativ eller kvalitativ. Man kommer derfor ikke utenom å kvalitetssikre sin forskning, unnlattelse av en slik kvalitetssikring vil være etisk uansvarlig. Når det kommer til kvalitativ forskning er problemstillingen rundt kvalitetssikring ikke fullt så lett. For det første er det uenighet blant forskere som benytter seg av kvalitativ metode om kvalitetssikring, slik vi kjenner kriteriene i dag, er relevante, og eller brukelige i kvalitativ forskning. Selv forskere som mener kvalitetssikring er nødvendig og relevant for kvalitativ forskning er delt mellom ulike modeller for kvalitativ kvalitetssikring.

De som mener at kvalitetssikring ved bruk av reliabilitets og validitetskriterier ikke er relevant viser ofte til at kriteriene ikke kan etterleves ved bruk av kvalitativ metode. Det må derfor lages helt nye kriterier designet slik at de kan etterleves ved bruk av kvalitativ forskning. Forskere som er mer åpne for bruk av reliabilitet, replikasjons og validitetskriterier som kvalitetssikring mener også at kriteriene kan by på problemer, løsningen ligger dog i bruke det man kan og utover det påpeke manglene ved kriteriene målt opp mot kvalitativ forskning, en såkalt konvertering av de kvantitative kriteriene. En tredje gruppe mener at man må forholde seg noe midt i mellom disse to syn.

Disse modellene for kvalitetssikring tar derfor hensyn til kriterier som både er spesialdesignet for kvantitativ og kvalitativ metode. Hvilken type modell man velger å bruke må vurderes av den kvalitative forskeren selv, selvsagt er det også et spørsmål hvilken kvalitativ analysemetode forskeren benytter seg av også. Noen kvalitative metoder vil passe til en spesifikk kvalitativ kvalitetssikringsmodell andre til en annen modell, det er derfor ingen fasit å følge for forsker. Denne avhandlingen vil ta utgangspunkt i en modell som tar til hensyn at kvantitative kvalitetssikringskriterier ikke er relevante for kvalitativ forskning. Den tar derfor hensyn til egne kriterier for kvalitativ forskning. En diskursanalyse, spesielt metoden til Laclau & Mouffe er alt for åpen for forskerens subjektive tolkninger til at undertegnende kan bruke de originale reliabilitets og validitetskriteriene fra kvantitativ metode. En diskursanalyse har i tillegg en rekke andre problemer med disse kriteriene, som eksempel kan man nevne generalisering, datautvalg og etterprøvelse av funn. Jeg skal komme tilbake til mitt valg av kvalitativ kvalitetssikringsmodell og hvordan denne er utformet i neste kapittel. Her vil jeg også forklare hvorfor akkurat denne modellen passer godt til min avhandling. Jeg vil her nå fortsette med å forklare hva reliabilitet, replikasjon og validitet er og hvorfor de skaper særlige problemer for kvalitativ forskning.

Når man snakker om reliabilitet i forskning snakker man egentlig om tre ting; stabilitet, intern reliabilitet og observasjons-stabilitet. Reliabilitetskriterier er derfor til stede for å vurdere, og eller måle, stabiliteten til ulike deler av forskningen. Dette er viktig kriterie, man må kunne stole på at for eksempel en laboratorietest er utført konsist og etter en bestemt vitenskapelig mal. Et annet eksempel kan være at den overordnede forskningsstrategien må etterleves så godt som mulig gjennom hele forskningen. Slikt er viktig, spesielt i kvantitativ forskning, fordi hvis man ikke er konsis i målemetoder og eller forskningsstrategi så vil dataene være ugyldige. De kan i hvert fall ikke brukes utenfor avhandlingen og slettes ikke generaliseres. Stabilitetskriteriet ser på om en måling er stabil over tid. Dette kan for eksempel bety om en målemetode er utført likt over tid selv om respondenter og eller respondentgrupper kan variere. Videre forutsettes det at man ikke kludrer med dataene, aktivt å endre på data for å lede forskningen i en eller annen retning. Intern reliabilitet handler om stabilitet mellom en respondents score på ulike indikatorer. Resultater skal med andre ord ikke avvike i for stor grad når man benytter seg av ulike målemetoder. Observasjons-stabilitet handler om at dataene er hentet inn, og eller, observert så konsist som mulig. Et eksempel her kan være at det er flere forskere som gjør en deltakende observasjon, man er helt avhengig i en slik situasjon at de er konsise i bruk av metode og forståelse av denne. Hvis de har avvikende forståelse av metoden vil resultatene sprike for mye, undersøkelsen er derfor ugyldig.

Validitet er også, i likhet med reliabilitet, et begrep som i virkeligheten inneholder en rekke kriterier. Her undersøker man følgende; metodevaliditet, intern validitet, ekstern validitet og økologisk validitet. Validitet handler derfor først og fremst om gyldighet, dette være seg metoder eller antakelser, foreligger det logikk for eksempel når man benytter seg av kausale konklusjoner, et annet eksempel kan være generalisering av studiens data ut til en større populasjon. Metodevaliditet, og eller, instrumentvaliditet tar for seg gyldigheten av målemetoden som er brukt i forskningen til å komme frem til et resultat, det være seg selve metoden eller måleinstrumentet som er benyttet i forskningen. Intern-validitet forholder seg til gyldigheten ved kausale konklusjoner. Man undersøker derfor om det faktisk foreligger logiske kausale årsakssammenhenger som underbygger forskningens funn. Med andre ord må man kunne stole på at den uavhengige variabelen har en kausal effekt på den avhengige variabelen, i det minste må man vise til et minimum av relevans, hvis ikke dette kan påvises kan man ikke hevde at det foreligger en gyldig konklusjon. Ekstern-validitet undersøker om forskerens funn kan generaliseres ut til en større populasjon. Her kommer vi inn på hovedsakelig hvordan datautvalget er hentet inn, og om innhenting av data er gjort i

henhold til gitte kriterier for datainnsamling. Et eksempel her er viktigheten av et representativt utvalg i kvantitativ forskning. Er ikke utvalget representativt kan man derfor nødvendigvis heller ikke generalisere sine funn. Det siste validitetskriteriet omhandler økologisk-validitet og her undersøker man om funnene er gyldige i et naturlig miljø. For eksempel vil en undersøkelse i et kunstig miljø, eksempel kan være i et laboratorium, kunne vise til ulike resultat enn om undersøkelsen hadde blitt utført i et naturlig miljø. Med andre ord man må vurdere om undersøkelsen ikke avviker fra naturlig oppførsel. Jo mer en forsker tukler med det naturlige miljøet jo mer unøyaktige vil resultatene bli.

Replikasjon er et tredje kvalitets-kriterium og omhandler at forskningen må kunne kopieres. En replikasjon kan være ønskelig av diverse forskjellige grunner, kanskje man ønsker å teste funnene i den originale studien for å se om de faktisk stemmer, men det kan som sagt være ulike motiv bak en replikasjon. Dette kriteriet er nok sett på som langt viktigere innenfor kvantitative studier kontra kvalitative studier, det betyr likevel ikke at kriteriet er irrelevant for kvalitativ forskning, selv om slike studier kan være vanskelige å kopiere av natur. Man skal alltid fokusere på at studiet i utgangspunktet skal kunne repeteres gjennom en replikasjon, uavhengig av om man velger kvalitativ metode eller kvantitativ metode, jo høyere replikasjonsgrad med andre ord jo bedre.

I tillegg til disse tre hovedkriteriene har man objektivitet. Dette siste kriteriet er på mange måter inkludert allerede under reliabilitet, spesielt med tanke på observasjons-stabilitet. Jeg nevner det her nå likevel fordi min modell for kvalitetssikring har endret nettopp dette kriteriet til et nytt ett som anses som bedre egnet til kvalitativ forskning. Objektivitet er ganske selvforklarende i bunn og grunn, en studie skal utføres nøytralt. Forskeren skal ikke ta stilling til noe annet enn de data studien produser, det forutsettes da at forskeren opptrer med et så nøytralt utgangspunkt som mulig og forholder seg nøytral gjennom hele studien.

Vi kan nå se etter at vi har gått nøyere gjennom kvalitetskriteriene for en studie at en rekke av disse passer ganske dårlig med kvalitativ metode og at de i utgangspunktet er designet for kvantitative metoder. For det første skaper ulik odontologi, og de forutsetninger det innebærer, problemer for kvalitative metodologi. Et eksempel kan være kriteriet objektivitet, som naturligvis springer ut fra et objektivt, og eller, realistisk verdenssyn, implisitt betyr dette at det finnes en sannhet bak alle sosiale fenomener. Kvalitativ metode vil se dette som problematisk fordi det ligger implisitt i konstruktivismen at det ikke finnes en absolutt sannhet bak sosiale fenomener. Kriteriet objektivitet vil derfor aldri kunne oppfylles i sin helhet

innenfor kvalitativ metode. Et annet eksempel er, som allerede nevnt tidligere, at det ofte oppstår problemer med ekstern validitet, her snakker vi om generalisering av data til en større populasjon. For at man kan generalisere må datautvalget være helt tilfeldig og den må også være av en viss størrelse, begge forutsetninger er vanskelig å oppfylle for en rekke kvalitative metoder. Intern validitet som kriteria kan også tilslutt billedliggjøre et problem for kvalitativ metode, kvalitativ metodologi er ikke designet for å påvise lovmessigheter, konseptet kausalitet blir da vanskelig å bruke. Grunnen til dette ligger igjen i ulik ontologi, for en konstruktivist kan ikke sosiale fenomener reduseres til en matematisk ligning. Jeg har nå forklart hva som kreves kvalitetsmessig av en studie, uavhengig av hvilken metodologi man bruker og om kriteriene er designet for kvantitativ eller kvalitative studier, må man ta hensyn til kvalitetssikring i en studie (Bryman 2012: 46-50, 389-393).

Valg av valideringsmodell

Modellen jeg har valgt for å kvalitetssikre min avhandling er kvalitetssikringsmodellen til Guba og Lincoln som Bryman gjengir i sin bok *Social Research Methods*. Dette er en modell som har endret på, og eller byttet ut, kriterier i sin opprinnelige form, slik at de er spesialdesignet for kvalitativ forskning. Som tidligere nevnt ville jeg fått problemer med å kvalitetssikre mine funn, og avhandling generelt, ved bruk av kriterier som er tilpasset en objektivitisk ontologi. En diskursanalyse er alt for konstruktivistisk av natur til at jeg kunne valgt en annen modell etter min mening. Modellen til Guba og Lincoln gir oss alternativer til kriteriene relabilitet, validitet og objektivitet. De gjør dette ved å sette opp to hovedkriterier som må oppfylles, og eller etterleves så godt som mulig, *trustworthiness* og *authenticity*. Under disse to hovedkriteriene ligger det flere iboende kriterier som må vurderes av forskeren. En studie bør oppfylle brorparten av disse kriterier, om det ikke går må man forklare hvorfor kriteriet ikke er tilfredsstillt i tilstrekkelig grad. Jeg skal nå gå igjennom hvilke kriterier som ligger innunder begrepet *trustworthiness* og etter det *authenticity*.

Trustworthiness består av fire kriterier, *credibility*, *transferability*, *dependability* og *confirmability*. Det første kriteriet *credibility* erstatter intern-validitet, *transferability* erstatter ekstern-validitet, *dependability* erstatter relabilitet mens *confirmability* erstatter objektivitet. Det første kriteriet *credibility* omhandler at studien under skal være i tråd med vitenskapelig kutyme, dette betyr i bunn og grunn at forskningen skal følge vitenskapetiske kriterier og prinsipper. Dette er spesielt viktig fordi kvalitative data kan sprike når man studerer samme sosiale fenomen. Man må kunne stole på at forskeren forstår det sosiale fenomenet som blir

forsket på. Ved bruk av intervju for eksempel vil man måtte fremvise transkribert materiale for respondenten og få en godkjenning av vedkommende før det kan publiseres i en studie som et funn. Neste kriteria på listen er *transferability*, dette er et alternativ til ekstern-validitet og problematikken rundt generalisering av funn. Kvalitative data til kontrast fra kvantitative data fokuserer på dybde og ikke breddevitenskap, transferability som kriteria er derfor satt og som et alternativ til generalisering. For at transferability skal oppfylles må forskeren ha beskrevet alle deler av studien svært nøye, dette for at andre har en mulighet til å vurdere om studiens funn kan overføres til andre studier og eller sosiale fenomener. Det neste kriteriet *dependability* omhandler at alt materiale relevant for avhandlingen, både utførelse og funn skal lagres og dokumenteres. Man skal i det minste gå svært langt for å oppfylle dette, på mange måter reflekterer dette tilbake på transferability. Det blir vanskelig for andre å vurdere studiens gyldighet hvis relevante data for studiens funn ikke er dokumentert. Det siste kriteriet under Trustworthiness er *confirmability*. Dette siste kriteriet omhandler at selv om man erkjenner et ontologisk premiss om at en forsker aldri kan bli hundre prosent objektiv så skal man etterstrebe objektivitet så mye som mulig. Man må påvise at man har handlet og opptrådt i god tro. Hvis man ikke oppfyller dette vil funn i studien risikere å bli diskvalifisert, man skal derfor aldri la personlige verdier og lignende påvirke forskningen. Man kan se her at dette kriteriet er noe mer fleksibelt enn kriteriet objektivitet i sin kvantitative form.

Authenticity består av fem kriterier, *fairness*, *ontological authenticity*, *educative authenticity*, *catalytic authenticity* og *tactical authenticity*. Fairness som kriterie er for å sikre at studien er nøytral mellom ulike polariserte standpunkt. En studie skal være så åpen og representativ som mulig, også når det kommer til forskjellige synspunkt. Ontologisk authenticity handler om at studien bør produsere funn som skaper en bedre forståelse av det sosiale miljøet man forsker på. Dette er et viktig kriterie, studien behøver dog ikke å være en banebrytende avhandling som skaper bølger gjennom samfunn og academia, men den bør i det minste ha noe matnyttig med seg slik at den kan bli brukt av andre som ønsker å forske på samme fagfelt, og eller problemstilling. Educative authenticity er et kriterie som tvinger forskeren til å vurdere om studien bidrar til å skape en bedre forståelse mellom ulike aktører og deres synspunkt i et gitt sosialt miljø. Også et viktig kriterie som bidrar til å dempe konfliktlinjer i et sosialt miljø. En bedre gjensidig forståelse skaper et godt miljø for dialog og ikke kranling. Jo høyere grad en studie oppnår i dette øyemed vil øke dens relevans. Catalytic authenticity er et kriterie som setter spørsmålsteget ved om forskningen har egenskaper som kan katalysere aktører, i det sosiale rom som det forskes på, til å endre på deres originale utgangspunkt, dette kan være

ideologi og eller partitilhørighet for eksempel. Dette uavhengig av hvilket utgangspunkt man har, derfor er en nøytral fremstilling av ulike identiteter og synspunkt som tidligere nevnt, ekstremt viktig. Tactical authenticity handler tilslutt om studien eller forskningen legger til rette for at aktører i det sosiale miljøet man forsker på kan ty til en eller annen handling. Dette siste kriteriet handler med andre ord for eksempel om studien kan inspirere til en handling, noe som er generelt viktig i vitenskapen. Jeg har nå forklart hvilke kriterier denne avhandlingen skal vektes mot, i neste kapittel vil jeg gå igjennom kriterie for kriterie og forsvare mine metodologiske valg og handlinger i tråd med god vitenskapsetikk og kutyme (Bryman 2012: 390-393).

Kvalitetssikring av egen avhandling

Trustworthiness

Credibility: Jeg kan gå god for at denne studien har etterlevd, etter beste evne, de vitenskapsetiske retningslinjer og de kriterier dette vil medføre. Metodologisk har jeg gjort mitt beste for at god vitenskapskutyme skal følges. Jeg har beskrevet min metodologi og strategi svært nøye gjennom hele avhandlingen og i min prosjektbeskrivelse. Det skal derfor ikke være noen tvil om hvilken metodologi som ligger til grunn for denne studien. Jeg skriver etter beste evne, fordi undertegnende kan selvfølgelig ikke garantere at formfeil ikke er begått når det kommer til anvendelse av metodologi og tolkning av denne. Et eksempel kan være min tolkning av hvordan diskursteorien til Laclau & Mouffe har blitt anvendt som analysemetode i denne avhandlingen.

Dette er en subjektiv tolkning definitivt, men slik jeg forstår teorien til Laclau & Mouffe er den såpass fleksibel at den tillater fleksibel bruk av den. Dette ligger jo også som et premiss for konstruktivisme generelt, at et sosialt fenomen, som nevnte teori er, kan tolkes på forskjellige måter. Dette er også understreket i prosjektbeskrivelsen at dette er en kvalitativ casestudie og at konklusjoner her ikke kan generalisere representative data i noen retninger, til det er analyse og tolkning av denne for subjektivt. Jeg uansett etterstrebet å være så objektiv som mulig og kan betrygge leser at forfatter har handlet i god tro. Jeg har valgt å ikke bruke respondent-evaluering, grunnen til dette er at denne studien bruker diskursanalyse som metodologi, og hvor data er publiserte avisartikler. Det er ikke normalt at man foretar seg respondent-evaluering ved diskursanalyser. Tolkningene kan aldri hevdes å representere virkeligheten i sann form uansett da det er en kvalitativ metode, forskerens subjektivitet kan

ikke unngås. Funn i denne studien vil derav også, tilsvarende, være åpen for ulike tolkninger. Videre står man fritt til å tolke publisert materiale, man trenger ikke en respondents samtykke for slikt. Til slutt vil jeg ta med at bruk av metode har vært konsis, det er ikke avvikende bruk av metode. Man kan se dette mønstret gjennom hele studien. Jeg konkluderer med at kriteriet *credibility* både oppfylles og har blitt tatt hensyn til (Bryman 2012: 390-393).

Transferability: Jeg syntes denne avhandlingen oppfyller dette kriteriet. Målet ved denne studien var aldri ment som noe annet enn et utsnitt av multikulturelle diskurser publisert av Aftenposten i et gitt rom, og tolke disse i henhold til ett multikulturelt teorifelt. Den kan kun derfor vurderes på egne premiss og ikke generaliseres ut, men jeg vurderer funnene som interessante for fagmiljøer tilknyttet multikulturalisme som fag og sosialt fenomen. Man kan henvise til funn i denne studie all den tid det understrekes at funnene på ingen måte representerer en sannhet, det er en kvalitativ caseanalyse ikke noe annet. På bakgrunn av dette syntes jeg at avhandlingen har en fagmessig verdi og at *transferability* kriteriet er oppfylt ved at det bidrar til et forskingsfelt (Bryman 2012: 390-393).

Dependability: Kriteriet er overholdt på en forsvarlig måte. Alle data som er hentet inn og som er relevante for studien er lagret og dokumentert. Jeg har også dokumentert, ved en inngående beskrivelse, hvordan datainnsamlingsprosessen har foregått. Man kan derfor uten problemer kontrollere denne påstanden i ettertid. Videre er metodologi og forskningsdesign, som tidligere nevnt, godt beskrevet i detalj. Ikke alle data som er samlet inn vil bli vedlagt avhandlingen, til dette blir datamengden for stor, med relevante data mener jeg da først og fremst mitt endelige datagrunnlag for analysen. Beskrivelse av datainnsamlingsprosessen er derfor nøkkelen hvis man vil for eksempel kontrollere om den ble gjort som beskrevet. Jeg kan stå inne for den beskrivelsen som her vises til. Jeg har også begrunnet hvorfor respondent evaluering ikke var relevant for denne studien. Med dette på plass anses dette kriteriet som oppfylt (Bryman 2012: 390-393).

Confirmability: Dette siste kriteriet omhandler om jeg har både vært og har handlet objektivt gjennom hele studien slik at funnene ikke kan sies og være farget av for eksempel politiske motiv eller andre typer personlige interesser. Jeg har analysert så objektivt som mulig og jeg har forsøkt etter beste evne og ikke å blande personlig ideologi inn i forskningen. Dette har jeg helt fra starten av tatt på alvor, og vært oppmerksom på. Jeg kan dog ikke garantere for at personlige synspunkter ikke kan komme til å skinne igjennom mellom linjene. Men dette

ligger jo også som et premiss man i konstruktivismen, ikke kan unngå. Det beste man kan gjøre er på være så objektiv som mulig og legge til rette for at leser skjønner at analyse og konklusjoner ut fra denne er subjektive av natur. Ved å understreke dette må dette kriteriet sies å kunne være oppfylt. Føler at objektivitet er alt i alt blitt godt ivaretatt (Bryman 2012: 390-393).

Authenticity

Fairness: Dette er på mange måter en forlengelse av det siste trustworthiness kriteriet confirmability. Kan man påvise at studien representerer ulike synspunkt blant aktører i samme sosiale miljø på en rettferdig måte? Har man med andre ord vært objektiv i representasjonen av ulike synspunkt om et sosialt fenomen og eller miljø? Jeg anser dette kriteriet for å være oppfylt. Jeg har gjort en diskursanalyse og det ligger i sakens natur at jeg ønsker å påvise ulike synspunkt om et sosialt fenomen eller et miljø. Det ville gitt dårlig mening å ikke representere ulike synspunkt. Jeg har helt fra starten av avhandlingen, vært opptatt av at datagrunnlaget skal være så representativt for problemstillingen min som overhodet mulig, det har derfor fra starten av vært ønskelig med så mye representasjon som mulig. Jeg går god for at de ulike synspunktene som kommer frem i datagrunnlaget er rettferdig representert og at jeg ikke har utelatt eller unngått å bruke datamateriale under noen forutsetning (Bryman 2012: 390-393).

Ontological authenticity: Her vil jeg si at avhandlingen min tilfredsstillende kriteriet tilstrekkelig, sett med konstruktivistiske briller, og de forutsetninger dette medfører for det sosiale, så vil jeg si at denne diskursanalysen gir gode beskrivelser av ulike bevegelser i det sosiale rom. I dette perspektivet syntes jeg studien så absolutt har en iboende verdi, først og fremst for fagmiljøer som er opptatt av multikulturalisme, innvandring og kommunikasjon (Bryman 2012: 390-393).

Educative authenticity: Dette kriteriet syntes jeg også er å tilstede og blitt tatt hensyn til i min avhandling. De ulike identitetene og diskursene som blir identifisert er beskrevet så objektivt som mulig i lys av et gitt teorifelt. Det teorifeltet som er brukt som referanse for mine tolkninger og beskrivelser i analysen anser jeg som tilfredsstillende nok til å oppfylle dette kriteriet. Jeg mener derfor at denne avhandlingen gir en god, nøytral og informativ innsikt om de ulike perspektiv som studien omfatter (Bryman 2012: 390-393).

Catalytic authenticity: Dette kriteriet kan være litt problematisk å vurdere i forhold til min avhandling. En diskursanalyse behøver ikke ha et mål i seg selv om at den skal skape et engasjement for noen form for endring blant de sosiale identiteter og eller konstruksjoner som blir omhandlet i analysen. Mitt mål for eksempel i denne avhandlingen er mer en kartlegging av de diskurser som finnes om multikulturalisme, og hvilke meninger som er investert i disse. Det er derfor ikke nødvendigvis noe som har som mål om å skape noen form for handling hos de sosiale aktørene, og eller identitetene, som hører hjemme i det sosiale miljøet avhandlingen analyserer. Når det er sagt så betyr det heller ikke at denne avhandlingen ikke kan inspirere til for eksempel en endring av personlige perspektiver, og i så måte kan man si at min avhandling i det minste ikke kan sies og ikke oppfylle dette kriteriet (Bryman 2012: 390-393).

Tactical authenticity: I likhet med det forrige kriteriet, catalytic authenticity, er dette kriteriet litt vanskelig å bruke som et vurderingskriterie når det kommer til min avhandling. I lys av at denne avhandlingen ikke nødvendigvis har som et overordnet mål om å skape noen form for handling ut av konklusjonene den produserer, kan jeg likevel gå god for at avhandlingen og metodologien som er benyttet ikke legger noen hindringer for at slik handling kan skje. Både når det gjelder catalytic authenticity og tactical authenticity så er dette nok mest aktuelt for fagmiljøer som forsker på det samme sosiale fenomenet, og eller miljøet. I dette perspektiv vil jeg hevde at min avhandling legger til rette for handling og at det ikke er noen metodologiske grunner for at dette ikke skulle kunne fungere. Jeg kommer da frem til at avhandlingen min ikke kan sies og ikke oppfylle dette siste kriteriet (Bryman 2012: 390-393).

Konklusjon av kvalitetssikring

Jeg har nå gått igjennom ulike modeller og strategier for kvalitetssikring av min avhandling. Etter nøye vurdering valgte jeg ut en modell som har egne kriterier utformet for kvalitative studier. Jeg har gått igjennom og vurdert egen avhandling i lys av de kriterier som denne modellen henviser til. Jeg konkluderer med at denne avhandlingen i høy grad oppfyller disse kriteriene, det skal dog legges til at de oppfylles med variabel grad. Det er likevel ingen kriterier som kan sies og ikke være oppfylt. Jeg har forsøkt etter beste evne å begrunne hvorfor enkelte kriterier er vanskelig å oppfylle hundre prosent. Jeg konkluderer dermed også i tillegg at jeg har handlet i god tro ved vurdering av egen avhandling.

Etikk

Etiske prinsipper og kriterier

Etikk er en viktig del av enhver forsknings metode-del. Det er en rekke prinsipper og kriterier man må forholde seg til og vurdere opp imot egen forskning. Etikk har en naturlig plass i den moderne vitenskapen, først og fremst for å hindre at noen skulle ta skade av forskningen men også av en rekke andre grunner. Jeg skal nå gå igjennom hvilke etiske prinsipper og kriterier man er helt nødt til å ha et forhold til ved utarbeidelse av en avhandling eller studie. Bryman henter i sin bok *Social Research Methods* frem fire prinsipper som er utarbeidet av Diener og Crandall. Prinsippene følger: «*Er forskningen til skade for deltakere?*», «*Er det mangler på informert samtykke?*», «*Er retten til privatliv respektert?*» og «*Er det blitt benyttet bedrag i forskningen?*». Jeg skal nå forklare nærmere hva hvert prinsipp innebærer både for forsker og studie.

Er forskningen til skade for deltakere?: Dette er kanskje det aller viktigste etiske prinsipp man må forholde seg til ved utførelse av en studie. Forskning som innebærer at deltakere kan ta skade, fysisk eller psykisk, er ikke tolerert i henhold til dette kriteriet. Det finnes selvfølgelig grensetilfeller som blir akseptert som et nødvendig onde, men svært sjeldent. All forskning skal derfor tilstrebe en høyest mulig standard på dette området.

Er det mangler på informert samtykke?: Denne er ikke fullt så enkel som det første etiske prinsippet, hvorvidt om deltakere har tatt skade av forskningen. Dette prinsippet tilsier at der det er naturlig at informert samtykke samles inn fra deltakere, frivillige og ufrivillige sådan, så skal dette gjøres. Dette prinsippet varierer dog i viktighet alt etter hvilken metode og metodologi forskeren har valgt å bruke i sin studie. Men om man ikke benytter seg av informert samtykke så må man uansett forholde seg til dette prinsippet og begrunne mangler. Prinsippet er i utgangspunktet til stede for å sikre at deltakere, spesielt ufrivillige, har en mulighet til og ikke være med i studien hvis de ikke ønsker det.

Er retten til privatliv respektert?: Dette prinsippet er ganske rett frem, hvis forskningen kan anses som en krenkelse mot privatlivets fred så er dette sjeldent tolerert som etisk holdbart. Det er en direkte sammenheng mellom det forrige prinsipp, mangler på informert samtykke, og dette prinsipp. For eksempel kan man se for seg en studie som bruker skjult observasjon som metodologi, her kan man fort bryte begge prinsipper. Dette prinsippet er på plass for at deltakere, frivillige eller ufrivillige, ikke skal plages, oppsøkes eller observeres uten et formelt

samtykke på forhånd. Brudd på dette vil medføre at man ikke tilfredsstillter dette prinsippet og studiet kan sies å ikke ha respektert deltakeres privatliv.

Er det benyttet bedrag i forskningen?: Dette prinsippet skal forhindre at deltakere blir bevist villedet eller lurt ved utførelse av et forskningsprosjekt. Dette prinsippet er noe debattert og i likhet med prinsippet om manglende informert samtykke, vil metode og metodologi være en viktig faktor for hvor viktig dette prinsippet er for forskningen. Det er ikke til å komme bort ifra at bedrag er noe som blir ofte brukt i en viss grad, det være seg bevist og ubevist. En viss bruk av bedrag er ofte noe som tolereres, men det må vektes oppimot de andre prinsippene, da spesielt opp i mot det første prinsippet.

Dette er de fire hovedprinsippene man som forsker må forholde seg til. I tillegg til disse overordnende prinsipper er det en rekke kvalitetskriterier forsker må forholde seg. En studie kan sies å være i tråd med god vitenskapsetikk først når etikk og kriterier er gjennomgått og kan sies å inneha en høyest mulig oppfyllelse av disse (Bryman 2012: 130-146).

Etikk og politikk

Politikk og etikk er tett knyttet til hverandre, som nevnt tidligere i avhandlingen vil en forsker med et konstruktivistisk utgangspunkt for eksempel, se på politikk som unngåelig for forskeren. En total objektivitet er ikke mulig. Tidligere holdninger, spesielt blant forskere som benyttet seg av kvantitativ metode, om at en total objektivitet er mulig i sosial forskning, er stadig sjeldnere å høre, uavhengig om man tar et objektivitisk eller konstruktivistisk ontologisk utgangspunkt. Politikk er en utfordring på en rekke områder for en forsker, det kan dreie seg om tilgang til data, arena, utvalg, egen objektivitet, finansiering, sensur, ideologi, døråpnere, restriksjoner og metode. Samtlige av disse variablene kan bli farget av politikk, rent etisk er det derfor viktig at man vokter sin forskning mot dette faktum. Politikk og problematikken den bringer med seg bør behandles gjennom hele forskningsprosessen, det er med andre ord en kontinuerlig prosess fra start til slutt. Hvis man ikke tar hensyn til dette kan forskningen bli mindre gyldig og eller treffende.

Å minimere den politiske innflytelsen på forskningen er derfor noe en forsker bør være etisk forpliktet til. Dette er selvsagt fordi en studie er stort sett avhengig av forskerens objektivitet og seriøsitet. Det samme kan sies om det vitenskapelige fagmiljø i sin helhet, man er veldig opptatt av seriøsitet og renomme, samfunnet er ikke tjent med forskning som er manipulert, og eller, av dårlig etisk standard (Bryman 2012: 149-152).

Konklusjon etikk

Jeg har nå beskrevet hvilke viktige etiske prinsipper man må forholde seg til i en forskning. I likhet med kvalitetssikringen i forrige kapittel har jeg vektet prinsippene opp imot min egen avhandling og metode. I likhet med kvalitetskriteriene oppfylles de ulike prinsipper i noe variabel grad. Min vurdering er dog at denne avhandling oppfyller de etiske forskriftene som er mest relevante for min avhandling. Med dette mener jeg at jeg anerkjenner at det er variabler som ikke oppfylles hundre prosent, jeg tenker da først og fremst på prinsippet om manglende informert samtykke. Dette prinsippet er dog vektet opp imot de andre prinsippene, metodologi og kvalitetskriteriene og funnet mindre relevant for min avhandling.

Jeg konkluderer dermed med at de etiske prinsipper er gjort kjent med og funnet tilfredsstillt av forfatter i denne avhandlingen. Til slutt bekrefter jeg også at jeg er gjort kjent med og redegjort for problematikken rundt politikk i relasjon til forskning og forskningsetikk. Mitt ontologiske utgangspunkt er konstruktivistisk og derav erkjenner jeg samtidig at studien ikke er utarbeidet i et politisk vakuum. Med dette mener jeg at jeg ikke kan utelukke at min avhandling er blitt påvirket av politikk, den er dog utarbeidet så objektivt som mulig i lys av god vitenskapsetikk og god tro.

Analyse

Artikkel 1.

Storhaug under lupen. Aftenposten 06.01.2016 Seksjon: Kommentarer Del:2 491 ord.

Forfatter: Elin Ørjasæter

Nodalpunkt datagrunnlag: innvandring og religion.

Nye nodalpunkt: Islam og terror.

Master signifiers: Storhaug, Hege Storhaug, politikere, jeg, Hege Storhaugs, «Islam den 11.landeplage», meg, idiot, de, sekulær kristen, Medina-Islam, Mekka-Islam, mekka-muslimere, hun, hennes, Mekka-muslimene, Aage Storm Borchgrevink, dagbladet,

Islamforsker, Olav Elgvin, Morgenbladet, forfatteren, kritikerne, Storhaugs, Elgvin, forskerens, forfatterens, han, Islam-eksperten, Jon Hustad, Yama Wolasmal, TV2, selv, henne, Islamske land, Medina-Islams, Europeiske muslimer, Medina-muslimer, foreldre, britiske muslimer, Islams, leserne, hans, homofile, vår, Arbeiderpartiets, nestleder, Hadia Tajik, politikerne og muslimer.

Myths: Sivilisasjon, Midtøsten, land, europeiske, britiske, 37 prosent, Storbritannias, Oslo, norsk og vestlige.

Floating signifiers: Innvandring, religion, Medina-Islam, Mekka-Islam, Mekka-muslimer, medina-muslimer, Medina-Islams, Mekka-muslimene og terror.

Konseptet om chains of equivalence:

Forfatter i denne kommentaren er Elin Ørjasæter, forfatter og fast skribent i Aftenposten. Budskapet er at man må være på vakt mot ytterliggående Islam. Det er et forsvar av Hege Storhaug og hennes bok «*Islam, den 11.landeplage.*» Kommentaren er svært ideologisk ladet, den kan karakteriseres som en type ytre høyre ideologi. Den er sekulær og liberal sådan men i en svært konservativ retning. Forfatter tilhører nok en andel av befolkningen som ser på innvandring fra enkelte deler av verden som et potensielt problem. Dette er tegn på at forfatter selv er konservativ. Men forfatter investerer mening i at hun er for en sekulær modell, dette er en type ideologi som man finner helt til høyre i norsk kontekst. Forvar av sentrale vestlige prinsipper, spesielt ytringsfriheten er kjennetegn på denne ideologien. Skepsis mot eliter, offentlige institusjoner og media er også andre kjennetegn. Vi ser klare tegn på at forfatter investerer mening i denne ideologiske retningen gjennom hele kommentaren.

Nøkkelord: *Jeg, religion og sekulær kristen.* Forfatter bruker følgende kontekst: «*Hvordan kunne jeg tro at religion var uviktig? Antagelig fordi jeg ønsket at det nettopp skulle være uviktig. Som sekulær kristen oppfatter man religion som privat og som ufarlig. Så feil kan man ta.*» Her ser vi at forfatter identifiserer seg som en sekulær kristen, en ideologi man ofte ser igjen hos de liberal konservative i norsk innvandringsdebatt. I tillegg ønsker forfatter her å investere en mening om at religion er viktig å diskutere. I denne kontekst er meningen at man må tørre å diskutere ytterliggående islam og de potensielle farene en slik ideologi kan utgjøre for det norske samfunnet. Dette er en type intellektuell ytre høyre måte å argumentere på i innvandringsdebatten.

Nøkkelord: *Islam, Hege Storhaug, politikere og terror.* Kontekst er følgende: «*Islam. Hege Storhaug har gjort jobben for politikere som påstår at Islam ikke har noe med terror å gjøre.*» Forfatter viser her at hun tar avstand til etablerte politikere som ikke tar et, i hennes øyne, et oppgjør med radikal Islam og de farene de utgjør. Her kobler forfatter Islam med terror og en politisk elite. Alle tegn på en ytre høyre ideologi.

Nøkkelord: *Aage Storm Borchgrevink, Dagbladet, Islamforsker Olav Elgvin, Morgenbladet, forfatteren, kritikerne og Storhaugs.* Forfatter bruker denne kontekst rundt nøkkelordene: «*Anmelder Aage Storm Borchgrevink i Dagbladet og islamforsker Olav Elgvin i Morgenbladet har tatt forfatteren i flere feil. Men ingen av kritikerne har pekt på noe som rokker ved Storhaugs hovedbudskap.*» Her ser vi at forfatters skepsis mot det etablerte i samfunnet, det være seg i media, byråkrati eller academia. Dette er typiske ytre høyre kjennetegn. Budskapet er at man ikke alltid skal ta de etablerte på ordet, vær kritisk av natur.

Konsepter om identitet: Forfatter forsvarer en ytre høyre ideologi, en sekulær sådan. Hun tar et oppgjør med kritikerne av Hege Storhaug, selv en forfatter som tilhører et intellektuelt miljø på det ytre høyre. Ytterliggående Islam er i denne kommentaren den ideologi som i all hovedsak angripes, men også det etablerte politiske miljøet og academia som ifølge forfatter ikke tar den Islamske fare på alvor. Det er en veldig antagonisme mot spesielt det etablerte, eller det politisk korrekte. Jeg identifiserer forfatter som en tilhenger av en type liberal konservativ ytre høyre ideologi.

Eksempel 1: «*Unge europeiske muslimer er mer Medina-muslimer enn deres fredelige foreldre.*» Forfatter identifiserer at unge muslimer i Europa er tilhengere av en aggressiv og ytterliggående form for Islam enn det foreldrene deres er tilhengere av. Her ser vi at forfatter peker ut unge europeiske muslimer som en potensiell fare, ikke bare det norske samfunnet, men også det europeiske felleskapet. En slik type retorikk finner man som oftest ganske godt ut til høyre. Hverken en progressiv eller moderat tilhenger hadde ordlagt seg slik.

Eksempel 2: «*De av våre politikere som sier at «Islam har ingenting med terror å gjøre» har bare ikke gidde å sjekke. Storhaug har gjort jobben for dem.*» Her kommer forfatterens skepsis mot det etablerte frem, spesielt mot politikere. Hun identifiserer Storhaug som mer kompetent enn etablerte politikere når det kommer til tematikken rundt Islam og muslimer.

Når man ser på retorikken er nok dette neppe den dominerende holdningen til Islam og muslimer blant den norske befolkningen. Det lyser dermed litt igjennom at dette dreier seg om et slags opprør mot det etablerte og politisk korrekte. Et kjennetegn for en ytre høyre ideologi.

Eksempel 3: «*Riktignok har jeg vært opptatt av innvandring, men kun de økonomiske faktorer, slik som yrkesdeltagelse og trygdeavhengighet.*» Her ser vi at forfatter identifiserer seg i tråd med en klassisk liberal konservativ økonomisk ideologi. Innvandring er en økonomisk faktor, rasjonalitet vektlegges foran følelser.

Konsepter om konfliktanalyse:

Det er ganske mye antagonisme å ta seg for i denne kommentaren. Den er ganske i tråd med enkelte deler av «The multicultural backlash» som Wessendorf og Vertovec peker ut som en europeisk trend. Fremveksten av nasjonalkonservatisme og populisme bør også brukes her. Dette er en klar ytre høyre inspirert kommentar i innvandringsdebatten. Motparten det kjempes mot er det etablerte, meningshegemoniet i det norske samfunnet. Politikere, akademia og offentlige institusjoner. Det er det politiske korrekte som angripes. Her bør man trekke inn teorier om nasjonalisme, den multikulturelle backlash og Laclau & Mouffe. Det som er verdt å legge seg merke til når det kommer til denne kommentaren er at forfatter gjengir mange begrep fra Hege Storhaugs bok som kan kalles som floating signifiers. Brorparten av disse begrepene er sentrert rundt Islam og muslimer og er høyst diskuterbare.

Konklusjon:

Denne kommentaren representerer det ytre høyre i den norske innvandringsdebatten. Her verdsettes det vestlige samfunnet og kultur. Jeg oppfatter ikke kommentaren som nasjonalkonservativ men den er etnosentrisk. Den vestlige kulturen opphøyes mens den islamske kulturen og spesielt Midtøsten som region kommer noe dårligere ut. Dette er en type intellektuell sekulær ytre høyre ideologi, vestlig kultur må vernes mot hordene utenfor som kan ødelegge balansen i vårt samfunn. I så måte er den også ganske konservativ orientert. Denne kommentaren er nok ganske representativ for hva Steven Vertovec og Susanne Wessendorf vil kategorisere som en kommentar i tråd med «The multicultural backlash».

Artikkel 2.

En ny målestokk for Islam-kritikken. Aftenposten 13.01.16 Seksjon: Kommentarer Del:2 707 ord. Forfatter: Per Anders Madsen.

Nodalpunkt datagrunnlag: Ideologi, innvandring og kultur.

Nye nodalpunkt: Integrering

Master signifiers: Anti-muslimske, mediene, Peder Jensen, Jensen, Fjordman, «Vitne til vanvidd», «Min Skyld?», politi, Anders Behring Breivik, Breiviks, Breivik, Jens Breiviks favorittskribent, antiislamske, antiislamister, inspirator, han, ham, hans vi, meg, jeg, eget, egne, dem, sine, terroristen, terroristens, massedrapsmannen, utilregnelig, sinnsforvirret galning, besatt, venner, norske nynazister, nynazistiske, faren, idol, forbilde, Fritt Ord, skribent, Islam, muslimsk innvandring, muslimene, erobrere, Europas ledere, suicidale, Titanic, kristne europeere. ytterliggående.

Myths: landet, fengslet, norske, Europa, europeere, Europas.

Floating signifiers: terroristen, massedrapsmannen, antiislamister, nynazister, sinnsforvirret galning, nynazistiske, integrering, kultur, innvandring.

Konseptet om chains of equivalence: I dette innlegget bygger forfatter opp nøkkelordene med en negativ tilnærming til Fjordmans bok. Altså tillegger forfatteren et annet budskap gjennom bruk av samme nøkkelord slik at leser skal se og skjønne de grunnleggende ulike syn på saken som debatteres. Dette gjøres ved å enten ta avstand til og eller bygge opp en negativ mening rundt Fjordmans tolkninger av en rekke nøkkelord. I dette innlegget blir dermed leser presentert et klart budskap om hvilket idealsamfunn det norske samfunnet burde være, sett gjennom forfatterens øyne, og at dette er i kontrast med Fjordman sitt idealsamfunn.

Eksempler følger:

Nøkkelord: *anti-muslimske*. Forfatter spinner følgende kontekst rundt nøkkelordet: «*Vi er blitt mer vant til anti-muslimske holdninger*». Meningen investert i nøkkelordet *anti-muslimsk* er at man aksepterer eller promoterer et røffere debattklima mot muslimer. Forfatter peker på at det norske samfunnet er i større grad preget av anti-muslimske holdninger. Fjordman og forfatter har to ulike syn på muslimer og det fremkommer da klart for leser at dette er en advarsel om at det norske samfunnet er på feil kurs, i retning Fjordmans holdninger.

Nøkkelord: *Jensen, politiets, 22.juli og media*. Forfatter har følgende kontekst rundt disse nøkkelordene: «*Jensen raser mot politiets handlemåte, han langer ut mot mediene og omtrent*

alt de skrev om ham i jakten på en forklaring på hvordan 22.juli kunne skje». Meningen til forfatter her er å portrettere Fjordman som en som ser på seg selv som et offer. En som ikke tar på seg ansvar for de holdninger han har uttrykt, og som kan potensielt ha inspirert andre til å utføre voldshandlinger. I dette tilfellet 22.juli. angrepet i Oslo og på Utøya. Politi og media er viktige her, disse institusjonene er bærende samfunnspilarer. Ved å fremstille Fjordman som en som raser mot disse institusjonene så ligger det mellom linjene at forfatter ønsker å fremstille Fjordman som en person som er i utakt med befolkningen.

Nøkkelord: *Fjordmans og inspirator. Forfatters kontekst ser her slik ut: «Det er Fjordmans rolle som mulig inspirator som har stått i sentrum for oppmerksomheten». Det er ganske innlysende at forfatter her tillegger sin mening om at ytterliggående ytringer som blant annet Fjordman har bidratt med via ulike mediekkanaler er med på å inspirere fremmedfrykt og i verste fall vold.*

Nøkkelord: *Jensen, skribent og egne. I dette eksemplet er kontekst følgende: «Jensen har vanskelig for å ta inn over seg hvordan ikke bare han, men enhver skribent mister kontrollen over egne tekster». Det forfatter ønsker å fortelle leser her at vi står ovenfor en person som mangler innsikt over ens egne handlinger og uttrykk. Underliggende mening blir da at Fjordman ikke er voksen nok til å innse at tekstene han utgir kan føre til vold. Forfatter fremstiller da Fjordman som i beste fall naiv og barnslig.*

Nøkkelord: *Jensen, islam og muslimsk innvandring. I mitt siste eksempel er kontekst slik: «Jensen har ikke endret syn på den fare islam og muslimsk innvandring representerer». Forfatter ønsker her å understreke at Fjordman fortsatt innehar ekstreme holdninger mot muslimer. Underliggende budskap er at Fjordman fortsatt ikke har lært av tidligere erfaringer.*

Konsepter om identitet: Forfatter identifiserer seg og andre gjennom bruk av chains of equivalence. Altså gjennom å investere negativ mening rundt identiteter forfatter tar avstand fra. På denne måten får leser et klart bilde av hvordan forfatter identifiserer og hva identifiseringen innebærer og ikke minst hvordan forfatteren identifiserer seg selv.

Eksempel 1: *«Anders Behring Breivik ga selv ledetråden. Han hadde en favorittskribent, fremgikk det av manifestet hans. Fjordmans mørke, antiislamsk, apokalyptiske tekster ble identifisert som det mentale univers Breivik kom fra». Forfatter identifiserer her Fjordman som*

en person som hører hjemme i samme ideologiske univers som Anders Behring Breivik. Miljøet forfatter identifiserer disse to som medlemmer av er det ytterliggående høyre. Ved å kritisere dette miljøet identifiserer forfatter seg som i det minste moderat, muligens progressiv rent politisk.

Eksempel 2: «*Et sivilisasjonssammenbrudd manes frem. Muslimene kommer som erobrere, uten våpen, for det er ikke nødvendig å bevæpne seg så lenge Europas ledere er suicidale på vegne av sin egen kultur, Med overlegg styres Titanic rett mot isfjellet*». Her gir forfatteren oss et kort sammendrag av boken til Fjordman, men desto viktigere også et sammendrag av Fjordman. Han identifiserer Fjordman som en antiislamist og populist med liten tillit til offentlige institusjoner og media. Trekk man ser i ytterliggående høyremiljøer.

Eksempel 3: Her er et nytt eksempel som får frem identifiseringen rundt kritikk av media og offentlige institusjoner: «*Med dette hjertesukket slår Peder Jensen, bedre kjent under pennnavnet Fjordman, an grunnstemningen i boken Vitne til Vanvidd, et sviende oppgjør med hvordan politi og medier snudde opp ned på livet hans etter 22.juli-angrepet*». Kritikk av media og offentlige institusjoner er en klassiker blant høyreekstremer og forfatter ønsker her igjen å plassere Fjordman som en sentral aktør i dette miljøet.

Eksempel 4: Et siste eksempel følger: «*En så massiv forbrytelse krevde en forklaring. Den eneste mediene kunne finne var meg. Jeg måtte rømme landet*». Her vil forfatter få deg til å tolke Fjordman som et selverklært offer, altså forfatter tilegner Fjordman en offerrolle i en negativ kontekst. Forfatter identifiserer Fjordman som en som ikke tar ansvar for sine handlinger, det følger da implisitt at han er selvisk og lite balansert, lite flatterende merkelapper å bli identifisert med.

Konsepter om konfliktanalyse: Ut fra analyse av hvordan forfatters bruk av underliggende budskap og konstruering av identiteter vil jeg si det foreligger en helt klar ideologisk antagonisme til grunn i denne kommentaren, dette kommer til uttrykk gjennom chains of equivalence rundt nøkkelpunktene og da i særdeleshet gjennom nodalpunktene.

Konklusjon: Denne kommentaren er først og fremst en slags bokanmeldelse/vurdering av Peder Jensens, bedre kjent under pseudonymet Fjordman, utgivelse av «vitne til vanvidd». Et relativt kjent pseudonym i Norge som settes i forbindelse til en islam-kritisk ideologi.

Forfatter er Per Anders Madsen er journalist og redaktør i Aftenposten. Hovedbudskapet til forfatter er at det norske samfunnet har blitt mer vant til anti-muslimske holdninger, og eller, at anti-muslimske holdninger som tidligere har blitt sett på som ekstreme nå har blitt normalisert. Som konsekvens fremstår Fjordman som mindre kontroversiell i dag en tidligere. Forfatter er åpenbart i opposisjon til Fjordmans holdninger slik de er ytret i hans bok « Vitne til Vanvidd» Forfatter innehar gjennom hele kommentaren et kritisk utgangspunkt, nærmest et angrep på Fjordmans holdninger slik de er uttrykt gjennom hans bok. Forfatter ønsker å kartlegge for leser hvor Fjordman står politisk og ideologisk og at dette ikke er «normale holdninger» i en tid hvor slike holdninger er i ferd med å bli normalisert. Han ønsker derfor ved denne anmeldelsen å advare lesere om både Fjordmans holdninger og mot diskursvridningen i samfunnet generelt.

Kommentaren er organisert rundt følgende Nodalpunkt: Ideologi, Innvandring og kultur. Dette er en velkjent formel i den norske innvandringsdiskursen, med andre ord dette er en gjenganger. Vi vet nesten før vi begynner å lese kommentaren at dette kommer til å dreie seg om Islamske innvandrere. En slik kombinasjon av nodalpunkt for eksempel vil neppe være noe som brukes hvis man skulle skrive om arbeidsinnvandring fra typ Sverige eller Polen. Spesielt kombinasjonen innvandring og kultur, selv om de i seg selv er ganske flytende har i norsk kontekst blitt nærmest sedimentert i retning av muslims innvandring. Forfatter konstruerer identiteter rundt nøkkelpunkt. I denne kommentaren er det lagt stor vekt på akkurat dette. Det er en kritisk kommentar først og fremst og Fjordman kommer ikke helt heldig ut. Han settes i forbindelse med for eksempel Anders Behring Breivik, en noe mer forhatt karakter i Norge skal man lete lenge etter, det ligger også mellom linjene at hans holdninger hører hjemme i et høyreekstremt miljø bestående av relativt ytterliggående aggressive og ustabile individer som ytrer mye hat mot muslimer som forfatter mener er totalt urettmessig og basert på uvitenhet og frykt. Mytene som brukes i denne kommentaren forteller oss at dette er en diskurs som omhandler det norske samfunn først og fremst og i større kontekst Europa. Mytene organiserer det sosiale rommet vi prater om. Forfatter forteller oss derfor hvor denne kommentaren hører hjemme. Det er lite bruk av myter i denne kommentaren generelt. Hovedfokuset er på identitetskonstruksjon. Det er noe mer bruk av flytende signifiers, dette er i utgangspunktet begrep som ikke er sedimentert, men som i norsk kontekst kan være det dog, eksempler på dette er begrep som kultur og terrorisme. Dette er begrep man bør være klar over kan tolkes i vidt forskjellige retninger. Jeg har dog en klar forståelse for forfatters bruk av begrepene, leser forstår godt hvor han vil med disse

begrepene, det samme er forståelsen hans rundt begrepene han har trukket ut fra boken til Fjordman.

Jamfør teori kan vi koble denne forfatteren til et moderat eller progressivt syn på innvandring og politikk generelt. Her vil jeg si at forfatter viser en klar ideologisk antagonisme i denne retningen. Det er dog vanskeligere å identifisere forfatter som ren moderat og eller progressiv når det gjelder multikulturalisme i bred forstand. Men det er en klar motstand til det ytterliggående høyre og de holdninger som forfektes fra dette miljøet. Teorigrunnlaget jeg har samlet vil i stor grad støtte opp om dette. Kommentaren representerer således en ideologisk side i innvandringsdebatten som jeg vil kalle moderat til dels progressiv.

Artikkel 3.

Ytringsfriheten står sterkere. Aftenposten 27.01.2016. Seksjon: Kommentarer Del:2 625 ord
Forfatter: Ingun Økland

Nodalpunkt datagrunnlag: Religion og innvandring

Nye nodalpunkt: Ytringsfrihet og humanisme

Master signifiers: barn, forskere, samfunnsforskere, Fritt Ord, Arnfinn H. Midtbøen, ytringsfrihetens grenser, Charlie Hebdo, forskerne, mennesker, forskergruppen, nordmenn, stråmann, muslimer, prinsippfaste, Trykkefrihedsselskabet, mediefolk, intellektuelle, Dansk Folkeparti, Aftenposten, aktivisten, journalisten, Chang Frick, Nyheter i dag, han, Dagens Nyheter, medier, hatside, de, oss, dem, ikke troverdige personer, meningsmotstandere, politisk redaktør, Morgenbladet, Lena Lindgren, en karikatur, journalister, kommentatorer, politisk korrekte, hennes, stiftelsen, hegemoniet innvandringskritiske, journalistikken, journalistenes og kolleger.

Myths: greske, Køln, Paris, her til lands, København, USA, Norge, norske, Sverige, Danmark, svenske, svensk, norsk og jobben.

Floating signifiers: Religion, innvandring, sikkerhet, terrorangrepene, humanisme, flyktningkrisen, terroraksjonene, ytringsfriheten, ytringsfrihet og ytringsfrihetsdebatten.

Konseptet om chains of equivalence: Budskapet til forfatter er todelt i denne kommentaren. For det første vil hun informere leser om at innvandring, terror og sikkerhetsspørsmål har

bidratt til en økt omfavning av og aktualisering av ytringsfriheten. Hun vil deretter vise leser at det er en økning i mistenkeliggjøring av media og innvandringsfientlige holdninger i tråd med dette og at det er en lite heldig utvikling. Forfatter vil med dette todelte budskapet vise leser at media og da spesielt journalister som gruppe er i førersetet for kampen for ytringsfrihet. Nøkkelpunktene blir investert på en måte som tar klar avstand fra et ethvert ubalansert perspektiv på innvandring, religion og sikkerhet. Kommentaren er på mange måter et forsvar av integriteten til journalister som gruppe, og media som institusjon. Samfunnet bør stole på at media og journalister har et balansert og veloverveid syn over hva ytringsfrihet er og hva det bør og bør ikke innebære.

Nøkkelord: *Religion, innvandring, flyktningkrisen, humanisme, terrorangrepene og sikkerhet.* Konteksten forfatter spinner rundt nøkkelordene er følgende: «*De siste månedene har utløst hele spekteret av følelser knyttet til flyktningkrisen. Det svingte fra medfølelse humanisme til kontant indignasjon. Terrorangrepene i Paris skapte uro om forholdet mellom innvandring, sikkerhet og religion*». Her setter forfatteren standarden for hvor kampen om ytringsfrihet står i dag og hvilke faktorer som må overveies på en balansert måte. Forfatter påpeker for leser at det foreligger sterke følelser rundt disse nøkkelpunktene og at følelsene svinger noe ukontrollert fra det ene ytterpunkt til det andre.

Nøkkelord: *nordmenn, prinsippfaste, innvandringskritiske, forskergruppen, dem, ytringsfriheten og stråmann.* Konteksten rundt disse nøkkelpunktene er konstruert slik: «*Det kan bety at nordmenn er blitt mer prinsippfaste. Men det kan også bety at nordmenn er blitt mer innvandringskritiske. Slike ladede spørsmål har forskergruppen knapt noen formening om. Men siste alternativ – nordmenn er blitt mer innvandringskritiske – vil gi blod på tann for dem som mener at ytringsfriheten ofte er en lettere suspekt stråmann for grumsete holdninger*». Mellom linjene her ligger det investert et budskap om at hvis det norske folk forsvaret ytringsfriheten ved forsvar av prinsipper, så er økt forsvar av, og fokus på ytringsfrihet en positiv ting. Hvis ytringsfrihet og omfavning av dette prinsipp forsvares med grunnlag i fremmedfrykt, selvsensur og eller stereotypifisering så er dette en uheldig utvikling i ytringsfrihetsdebatten. Vi kan spesielt se budskapet om en balanse her ved at forfatter her tar avstand fra begge politiske ytterpunkter. Det ytre venstre blir portrettert som at de lukker øynene for objektive data, altså selvsensur. Mens det ytre høyre blir portrettert som innvandringskritiske og da i en fremmedfryktelig forstand.

Nøkkelord: *norsk, svenske, ytringsfrihetsdebatten, meningsmotstandere og lands.* Konteksten rundt disse punktene er formet slik: «*Den svenske ytringsdebatten er spesiell, med utbredt stempling av meningsmotstandere. Det er mindre tradisjon for mistenkeliggjøring her til lands, men kanskje er dette i endring*». I dette utsnittet er budskapet at svenske tilstander i ytringsfrihetsdebatten ses på som en uheldig utvikling i forfatters øyne. Debatten har ikke noe å tjene på et polariseringsscenario. Igjen en klar eksemplifisering for at den norske debatten bør være balansert og ikke dreies i henhold til politiske ytterpunkter.

Nøkkelord: *Ytringsfriheten, innvandringskritiske, journalistikken, Morgenbladet, journalistenes, kolleger og jobben.* Konteksten er slik: «*Ja, faktisk øker oppslutningen om ytringsfriheten mest i to grupper som vanligvis står langt fra hverandre: Folk som er innvandringskritiske og folk med bakgrunn i journalistikken. Men i motsetning til hva Morgenbladet gir inntrykk av, så finnes det en god og anstendig forklaring på journalistenes økte engasjement: Man har sett for mange kolleger bli drept på jobben.*» I dette eksemplet kommer særlig forsvaret av journalister og media frem. Journalister er her portrettert som martyrer for ytringsfrihetskampen. Et angrep mot journalister og media er ensbetydende med å være ubalansert og ekstrem. Man ser at forfatter helt klart skaper et idolisert bilde av media og journalister, og at innvandringskritiske holdninger basert på fremmedfrykt ikke hører hjemme i dette universet.

Konsepter om identitet: Ifølge Laclau & Mouffe er både subjektet og grupper grunnleggende splittet når det kommer til identitet. Altså, identitet er i Laclau & Mouffe' sine øyne diskurs. Derav følger det naturlig at identiteter aldri kan bli en totalitet, verken for subjekt eller grupper. Vi kan se dette ved at forfatter investerer såpass mening i at forkjempere for ytringsfriheten som gruppe er splittet. Forfatter deler opp gruppen mellom de prinsippfaste og de innvandringskritiske. Forfatter identifiserer seg selv med de prinsippfaste. Videre identifiserer forfatter seg selv som journalist og at journalistikken som fag hører hjemme i et moderat og balansert univers. De innvandringskritiske blir portrettert som ekstreme og som litt løse kanoner. Hovedsakelig er dette et stikk til det ytre høyre men samtidig tar forfatter også, om enn litt mer subtilt, et oppgjør med naivitet og selvsensur blant venstresiden. Jeg identifiserer denne artikkelen og da også forfatteren til å høre hjemme i et moderat konservativt univers, typ sosialdemokrat eller liberalkonservativ.

Eksempel 1: «Ifølge politisk redaktør i Morgenbladet, Lena Lindgren, er den norske ytringsfrihetsdebatten blitt en «karikatur», og hun anklager journalister og kommentatorer i andre medier for å være politisk korrekte tilhengere av ytringsfriheten.» Her ser vi at forfatter tar et oppgjør med en journalist i Morgenbladet, Lena Lindgren, som forfatter mener tilhører den delen av ytringsfrihetsforkjempere som kan portretteres som innvandringsfientlige, og eller, som en representant for mennesker med slike holdninger.

Eksempel 2: «Men i motsetning til hva Morgenbladet gir inntrykk av, så finnes det en god og anstendig forklaring på journalistenes økte engasjement: Man har allerede sett for mange kolleger bli drept på jobben.» Dette er avslutningen til forfatter hvor hun helt klart identifiserer Morgenbladet som en avis som publiserer innvandringskritiske holdninger, det subtile her er at det også automatisk er et personlig stikk til Lena Lindgren, som redaktør bekler hun rollen til Morgenbladet og visa versa.

Eksempel 3: «Dramatiske hendelser kan altså gi store utslag på raske meningsmålinger, men taper ofte betydning etter kun et par måneder. Det kan ganske enkelt skyldes at «de fleste mennesker har stabile og grunnleggende holdninger i bunn», skriver forskergruppen.» Her forsøker forfatter å identifisere majoritetsbefolkningen i Norge som moderate subjekter. Hun viser til en objektiv studie som viser at dramatiske hendelser kan skape svingende holdninger men at det glir fort over. Forfatter vil frem til at oppegående folk lar seg ikke rive med, de besinner seg, tenker rasjonelt og resonerer før de konkluderer med noe. Det uttalte her da blir at de innvandringskritiske røstene fra det ytre høyre og de naive liberal progressive røstene fra ytre venstre opptrer irrasjonelt og handler spontant på følelser. Dette er derfor et eksempel på at forfatter idoliserer en moderat tilnærming til innvandring.

Eksempel 4: «Men sistealternativ - nordmenn er blitt mer innvandringskritiske – vil gi blod på tann for dem som mener at ytringsfriheten ofte er en lettere suspekt stråmann for grumsete holdninger.» Her ser vi forfatter angriper det ytre venstre og sosialliberalerne, spesielt ved å bruke «dem» så forteller forfatter oss intuitivt at det er en annen gruppe det snakkes om, ikke de prinsippfaste moderate men de progressive liberalerne.

Konsepter om konfliktanalyse:

Det er helt klart en ideologisk antagonisme i denne artikkelen. Vi ser dette ved at forfatter forfekter en viss type ideologi. Videre er det antagonisme i hvordan journalistikken skal utføres, hva som er rett journalistikk og hva det vil si å være en journalist.

Konklusjon: Dette er et ideologisk motivert innlegg som bruker en objektiv kilde, en forskningsrapport til å bygge oppunder sitt eget ethos, en moderat og konservativ linje. Pathos spiller på følelser, spesielt martyriseringen av journalister som yrkesgruppe. Ytringsfrihet er det viktigste nodalpunktet her men innvandring og religion som inngår som to av mine nodalpunkt og eller temaer har en sentral rolle i ytringsfrihetsdebatten og visa versa i innvandrings og religionsdebatten. Ved at denne artikkelen kan sorteres som en moderat stemme i innvandringsdebatten trekker den veldig på et teoribilde som Brian Barry står for. Her har man altså et realpolitisk og objektivt syn på innvandring. At en journalist som skriver for Aftenposten, som tradisjonelt er oppfattet som en liberalkonservativ avis, favoriserer en slik ideologi og trekker innvandringsdebatten mot sentrum er knappest overraskende i så måte. Forfatter identifiserer ytterpunktene som irrasjonelle ved at de enten velger å se bort ifra realiteten og eller at de lar fremmedfrykt påvirke tolkninger og resoneringer av dramatiske hendelser. Det konstrueres derfor to ulike ideologiske motsetninger eller fiendebilder om man vil. Kommentaren omhandler først og fremst det norske samfunn men tar et komparativt bilde mot Europa og våre naboland i Norden. Et viktig funn i denne analysen er også at Ytringsfrihet viser seg frem som et viktig nodalpunkt i innvandringsdebatten og visa versa, det samme gjelder for nodalpunktet humanisme.

Artikkel 4.

Storhaugs tankepoliti. Aftenposten 20.02.2016 Seksjon: Kommentarer. De:2 934 ord.

Forfatter: Trine Eilertsen

Nodalpunkt datagrunnlag: Innvandring og religion.

Nye nodalpunkt: Demokrati og fundamentalisme

Master signifiers: Hege Storhaug, mange, hennes, få, seg, de, hun, Storhaug, henne, Islam, vårt, muslimene, Islamske, jenter, kvinner, tvangsgifte, Koranen, vi, oss, lensmannen, koran, andre, individene, gruppen, Hege Storhaugs, Illiberale, fundamentalistene, våre, illiberal, liberal, fundamentalistisk, enkelte, grupper, dem, asylsøkere, ikke-vestlige innvandrere,

muslimske, gruppene, politikere, Fremskrittspartiet, leserkare, medier, ingen, samme, mediene, fundamentalisme, muslimer, egen og grupper.

Myths: Samfunn, Tyskland, innvandremiljøer, Norge, Austevoll, kulturer, kommunene, norske.

Floating signifiers: Innvandring, Religion, verdiene, flerkultur, verdier, illiberal, liberalt, kulturell, kulturelle, integrere, fundamentalisme, integrering, fundamentalistisk, demokrati, omskjæring og sosial kontroll.

Konseptet om chains of equivalence: Budskapet i denne kommentaren er å forsvare liberale verdier mot illiberale holdninger og uttrykk, i dette tilfellet rettes kommentaren som en kritikk mot Hege Storhaug og det ytre høyre. Forfatter vil frem til at de virkemidler Hege Storhaug foreslår som et tiltak mot illiberale grupper i seg selv er illiberale. Det bilde da som skapes av Hege Storhaug, og derav de som følger henne også, er at de fremstår som ulv i fåreklær og at samfunnet bør være på vakt mot slike ytterliggående og ekstreme holdninger. Dette er en gjennomgående tone gjennom hele kommentaren. Forfatter identifiserer seg fra et moderat ståsted ved å ta slik avstand fra det ytre høyre, det er klare moderate trekk som kommer frem i teksten. Forfatter er politisk redaktør og journalist i Aftenposten slik at en moderat linje er nesten å forvente. Det interessante i denne kommentaren dog er hvordan forfatter angriper troverdigheten til Hege Storhaug, dette skaper et sammensatt negativt bilde av, ikke bare Hege Storhaug personlig, men også av de som støtter hennes innvandringspolitiske linje. Det er derfor lagt stor vekt på ideologiske forskjeller og identitet.

Nøkkelord: *Hege Storhaug, mange, hennes, samfunn, få og seg.* Konteksten rundt nøkkelordene er: «*Hege Storhaug målbærer bekymringer som mange kjenner på. Men løsningen hennes ville skapt et samfunn som svært få ønsker seg*». Dette er den første mening leser blir stilt ovenfor. Forfatter går ut i hundre og forteller at idealsamfunnet til Hege Storhaug er noe det norske samfunn, i likhet med forfatter, ikke ønsker. Det blir altså opprettet et skille mellom forfatter og den omtalte helt fra start i kommentaren. Dette forteller leser at det er ideologiske forskjeller mellom forfatter og den/de forfatter omtaler.

Nøkkelord: *Hege Storhaug, Muslimene, vårt, demokrati, islamske, Tyskland, Storhaug og hun.* Nøkkelordene er satt sammen slik: «*Premisset til Hege Storhaug er at over en tredjedel*

av muslimene sannsynligvis ønsker å velte vårt demokrati og erstatte det med islamske lover. Påstanden er for avgjørende til at den kan belegges med en tilfeldig spørreundersøkelse fra Tyskland, og det er rart at Storhaug ikke har jobbet mer med å kvalitetssikre diagnosen når hun mener behandlingen bør være så tøff.» Her ser vi at forfatter angriper integriteten til Hege Storhaug. Forfatter kommer med knusende metodologisk kildekritikk. Ved å kritisere det profesjonelle arbeidet til Hege Storhaug kritiserer hun samtidig de som slenger seg på denne ideologiske bølgen. Budskapet her er å latterliggjøre og eller ufarliggjøre den/de som forfatter omtaler. Dette er hersketeknikk gjennom å investere en ulik mening og identitet i nøkkelpunktene.

Nøkkelord: *Storhaug, jenter, kvinner, innvandremiljøer, hun, seg og tvangsgifte.* Konteksten rundt disse nøkkelordene er slik: *«Storhaug har lyktes med det tidligere, i sitt arbeid for å få frem hvordan jenter og kvinner fra innvandringsmiljøet er blitt utsatt for grove overgrep. Da har hun presentert løsninger som er mulig å forholde seg til, og hun skal ha sin del av æren for at både tvangsgifte, omskjæring og sosial kontroll kom på dagsordenen. Men denne gangen går det galt.»* Her er budskapet at Hege Storhaug har beveget seg fra en moderat konservativ retning i innvandringsdebatten til en ytterliggående retning som bærer samfunnet i gal retning. Forfatter sier ganske rett ut mellom linjene her at før hadde Hege Storhaug en profesjonell integritet men nå som hun har beveget seg i en gal ideologisk retning kan man ikke ta ordets hennes for gitt lengre. Her blir leser presentert for en «korrekt» ideologi, en moderat konservativ modell.

Nøkkelord: *Hennes og Koranen.* Kontekst her er kort men det får budskapet effektivt frem: *«Hennes forslag om å sensurere Koranen er helt urealistisk.»* Budskapet her er at Storhaug er en person som ikke er helt på nett når det kommer til hvilke styrende prinsipper som ligger til grunn i vårt demokrati, og eller har tolket dem helt feil. Forfatter får også frem at Storhaug er troende til å gjennomføre illiberale handlinger som sensur for å gjennomføre sine politiske mål.

Nøkkelord: *vi, tradisjon, religion, fundamentalisme, sammen, muslimer, egen, integrering og grupper.* Forfatter setter en slik kontekst rundt disse nøkkelordene: *«Det må vi selvsagt fortsette med men vi må gjøre det sammen med muslimer som ønsker å modernisere egen religion. Integrering er og blir den store utfordringen i uoverskuelig fremtid, og den kan ikke lykkes med konfrontasjon av hele grupper av mennesker.»* I dette eksemplet finner vi to

nodalpunkt, religion og integrering. Forfatter investerer her en annen mening i disse punktene til leser en hva Storhaug og hennes støttespillere gjør. Her blir leser presentert ideologi i innvandringsdebatten ved at forfatter ønsker fokus på god integrering og modernisering av religion. Man må altså samarbeide med muslimer og ikke fremmedgjøre oss fra dem for å løse innvandringsrelaterte problemer. Igjen tar forfatter avstand fra ytringene til Storhaug og trekker debatten fra ytre høyre mot sentrum.

Konsepter om identitet: I denne kommentaren tegner forfatter opp et bilde av det ytre høyre som irrasjonelle og drevet av frykt. I tillegg til dette ønsker forfatter å lage en lignelse mellom det ytre høyre og de gruppene som det ytre høyre kritiserer for å være illiberale. Forfatter klitrer dermed en merkelapp på Storhaug som person og det ytre høyre som illiberale. Forfatter navngir et politisk parti i denne kommentaren og identifiserer Frp som et parti som er imot innvandring, og at dette bunner ut i et negativt syn på kulturell blanding, og eller, frykt for kulturell blanding sådan. Forfatter identifiserer også at denne gruppen mennesker, altså det ytre høyre, til å ha et altfor snevert og selektivt forhold til kilder, og bruk av disse. Kritikkk av media og institusjoner er en gjenganger blant høyre populistiske, forfatter kobler bevist Storhaug og hennes tilhengere til dette miljøet. Som et resultat av chains of equivalence og hvordan de ulike master signifiers er investert med mening tolker jeg forfatter som tilhørende en moderat linje i innvandringsdebatten.

Eksempel 1: «*Storhaugs tankepoliti*» Forfatter setter egentlig standarden for kommentaren i selve overskriften. Her blir Storhaug satt i kontekst med tankepoliti, et svært negativt ladet begrep. Forfatter vil allerede gjennom overskriften identifisere til leser at Storhaug er illiberal.

Eksempel 2: «*I boken får de servert mange bekymringer, flere observasjoner de kan kjenne seg igjen i og utfordringer for medier og politikere. Men bekymringer forblir bare bekymringer, som etter hvert utvikler seg til frykt, hvis ingen søker å svare på dem. Det har Hege Storhaug nå gjort. Svarene viser først og fremst at vi må være oppmerksomme på hvordan vi skal møte bekymringer uten og tape våre verdier av syne.*» Her identifiserer forfatter at Storhaug og miljøet rundt henne ytrer og støtter illiberale holdninger og at dette er en fare, våre liberale verdier må forsvares. Det ytre høyre blir da identifisert som grunnleggende illiberal.

Eksempel 3: «*Hun har pekt på utviklingstrekk som mange kjenner seg igjen i, og som politikere utenfor Fremskrittspartiet ikke har klart å anerkjenne i tilstrekkelig grad.*» Her kobler forfatter opp Storhaug med Fremskrittspartiet, et parti som er kjent for et innvandringskritisk standpunkt. Forfatter identifiserer dermed Storhaug og miljøet rundt henne som tilhengere av en høyrepopulistisk og innvandringskritisk ideologi. Hun identifiserer også at mange innad i Fremskrittspartiet er tilhengere av Storhaugs ytringer og publikasjoner.

Eksempel 4: «*Grovt sett kan vi dele innvandringsståstedene i Norge i fire grupper: I den første gruppen finner vi dem som overhodet ikke er bekymret når asyltallene øker, og som mener at Norge uansett vil klare å håndtere langt flere enn vi tar imot i dag. I den andre gruppen finner vi dem som er grunnleggende positive til innvandring av ulikt slag, men som er bekymret for at et for stort antall asylsøkere begrenser evnen til å integrere. Den tredje gruppen er ikke først og fremst bekymret for de økonomiske sidene ved innvandring, men er desto mer bekymret for de kulturelle sidene. De frykter at ikke-vestlige innvandrere har med seg verdier og kulturer som endrer vårt samfunn i for stor grad. Den fjerde gruppen er bekymret for begge deler.*» Her identifiserer forfatter, ut fra hennes perspektiv, hvilke grupper som er å finne i den norske innvandringsdebatten for å orientere leser om hvilket univers forfatter kan plasseres i og i hvilket univers Storhaug kommer fra.

Konsepter om konfliktanalyse: Det er mye ideologisk antagonisme i denne kommentaren. Rundt nodalpunkter og identitet. Det er helt klart at Liberalisme og forståelse av hva liberalisme innebærer som er det helt sentrale for forfatter. Gjennom forsvar angriper hun. Forfatter representerer det rådende hegemoni rundt disse nodalpunktene.

Konklusjon: Denne kommentaren er ideologisk moderat farget. Den tar avstand fra det ytterliggående høyre rent ideologisk i innvandringsdebatten. Forfatter identifiserer seg som helt klart moderat med en tilnærming til den konservative fløyen. Måten hun forsvarer liberale prinsipp og hvilke prinsipp og verdier som vektlegges gjennom nøkkelordene kan langt på vei tolkes dithen i det minste. Forfatter identifiserer utover dette også at Storhaug selv og miljøet rundt henne ønsker å innføre illiberale tiltak for å bekjempe illiberale krefter, det være seg på individ eller gruppenivå. Budskapet er at det blir som å bite seg i halen, vi kan ikke bekjempe illiberale grupper med selv å bli illiberale. Det interessante med dette innlegget er at forfatter kobler inn et politisk parti, Fremskrittspartiet. Det er da en klar ideologisk antagonisme i bunn

her. Det er mye teori som kan underbygge denne analysen, spesielt Vertovec & Wessendorf, Kymlica og Barry. Spesielt forståelse av Liberalisme som er helt sentralt for forfatters budskap til leser burde brukes. Nussbaums teori om frykt ser jeg også som helt sentral til å underbygge denne analysen.

Artikkel 5.

Selvbedraget må opphøre. Aftenposten 02.04.16. Seksjon: Kommentarer Del:2 449 ord.

Forfatter: Helge Lurås.

Nodalpunkt datagrunnlag: Innvandring, kultur og religion.

Nye nodalpunkt: Integrering

Master signifiers: Min, innvandringsentusiaster, etniske nordmenn, seg, vi, mennesker, menneskegrupper, skoleverket, nazistenes, jødene, europeernes, innvandrerne, Liv Tørres, innvandringspromotør, «Dommedagsprofeti om innvandring», mitt, personer, Tørres, offentlig finansierte roller, folkeoppdragerne, vanlige folk, demagoger, dem, ansvarlige borgerne, lederne, eliten, folket, deres, egne, flerkulturelle samfunn, mennesket og oss.

Myths: Norge, skoleverket, offentligheten, samfunnsstrukturen, flerkulturelle samfunn, parallelle samfunn og samfunnene.

Floating signifiers: Innvandring, kultur, religion, integrering, fakta, terrorisme, fremmedfrykten og ondskap.

Konseptet om chains of equivalence: Forfatter, samfunnsforsker og leder i Senter for internasjonal og strategisk analyse, Helge Lurås sitt budskap i denne kommentaren er ganske rett frem en konservativ og streng tilnærming til innvandringsdebatten. Det er et tilsvarende på en kritisk kommentar av Liv Tørres, direktør ved Nobels fredssenter og selv forsker, på en tidligere kronikk som forfatter har publisert. Denne kommentaren er på grensen til det jeg definerer som det ytre høyre. Forfatter bruker symbolikk og merkelapper som *eliter*, *folk flest* og *innvandringsentusiaster*. Forfatter tar da avstand fra mer liberale holdninger til multikulturelle samfunn. Her er det monokulturelle samfunn som er å foretrekke og parallelle samfunn må unngås ellers kan konflikter oppstå.

Nøkkelord: *Innvandring, min og fakta.* Kontekst er slik: «*Innvandring. Liv Tørres svar på min kronikk er et skoleeksempel på bortforklaring og unnvikelse fra fakta.*» Her ser man at

forfatter setter opp et skille mellom hva han syntes er korrekt tilnærming til «*fakta*» og Liv Tørres sin oppfatning av «*fakta*». Det er altså en ideologisk motsetning hva angår hva som defineres som fakta. Det er fra første setning altså satt opp en Chain of equivalence i negativ forstand.

Nøkkelord: *Innvandring, terrorisme og integrering*. Forfatter setter opp denne konteksten: «*Enhver påpekning av den åpenbare sammenhengen mellom innvandring og problemer, ikke minst terrorisme, møtes med at svaret er «bedre integrering»*. Her kobler forfatter opp innvandring med problemer og terrorisme med det han selv kaller «åpenbare sammenhenger». Dette er et veldig konservativt utgangspunkt å ta i innvandringsdebatten. I tillegg er det et typisk svar fra høyresiden, de har en tendens til å kle på seg offerrollen når de skal fortelle *sannheten til folk flest*. Budskapet blir da ut til leser at noen må si fra om de åpenbare sammenhengene, jeg tar på meg dette offeret og forteller deg sannheten om hvordan verden fungerer.

Nøkkelord: *etniske nordmenn, oss, dem, selv, parallelle samfunn og samfunnene*. Forfatter spinner en slik kontekst rundt disse nøkkelordene: «*Og det er ikke bare etniske nordmenn som har tilbøyeligheter til å tenke polarisert, i «oss» og «dem»*. Også de som innvandrer, tenderer å flokke seg sammen med noen som ligner dem selv. Det er parallelle samfunn oppstår, og det er disse samfunnene innenfor felles politiske grensene som deretter kan komme i konflikt.»

Det er lite her som kan tyde på at forfatter er liberal i innvandringsdebatten, forfatter tar motsetninger nærmest som en naturgitt ting mellom «oss» og «dem». Mye av hovedbudskapet til leser her er at vi tenker svart hvitt og da vil de også gjøre det. Det beste for alle er derfor assimilasjon og eller så lite innvandring som mulig.

Konsepter om identitet: Forfatter identifiserer seg i en sterkt konservativ retning, min tolkning er at forfatter reflekterer ideologien til høyrefløyen i partiet Høyre og eller venstrefløyen i partiet Fremskrittspartiet, dog ingen partitilhørighet er nevnt i kommentaren. Liv Tørres, personen som forfatter forsvarete seg mot representerer de moderate sosialliberale og eller sosialdemokrater. Det er overordnet fokus rundt å koble innvandring til sikkerhetsspørsmål, igjen en meget konservativ markør. Det organiserende nodalpunkt her er religion, altså nodalpunktene innvandring og kultur kobles opp mot religion og ikke andre aspekter. Det man altså snakker om her mellom linjene er muslimsk innvandring. Denne formelen er ganske vanlig i media. Master signifiers som *folk flest, elitene* og

folkeoppdragerne hentyder også til en kobling til det ytre høyre. Dette er kjente begrep som tilhengere av en slik ideologi benytter ofte.

Eksempel 1: «*Det finnes grovt to typer innvandringsentusiaster blant etniske nordmenn.*»

Dette er nok neppe noe en liberal person vill ha ytret. Forfatter distanserer seg ved å kartlegge to retninger han ikke deler ideologi med. Det er noe negativt med merkelappen *innvandringsentusiaster*, og merkelappen *etniske nordmenn* er også noe en liberaler ville hatt problemer med å bruke.

Eksempel 2: «*Blant mange som ferdes i de øvre sjiktene av samfunnsstrukturen, hvor man går fra den ene toppjobben til den andre i offentlig finansierte roller, ser man det som sitt ansvar å tone ned og bagatellisere problemer knyttet til flerkulturelle samfunn og innvandring.*»

Her ser vi et eksempel hvor forfatter legger opp et negativt inntrykk av eliter og samfunnstopper og at disse har en agenda med flerkulturelle samfunn og eller velger å se bort ifra problemer knyttet til dette da strukturen passer i deres egeninteresse. Dette er et typisk eksempel på en diskurs fra det ytre høyre vedrørende innvandring.

Eksempel 3: «*Mennesket er ikke et «ubeskrevet blad» ved fødselen som oppdragelse, læring og innprenting av verdier kan forme i alle retninger.*»

Dette er en identifisering av menneskets natur i forfatters øyne, vi er ikke like fra fødsel av. Arv og miljø virker inn. Dette er å identifisere seg i opposisjon til liberalere og eller kosmopolitter som mener mennesker er like av natur og kan formes i hvilke som helst retninger. Det er derfor to grunnleggende syn på menneskehetens natur som er i opposisjon her og det er ikke vanskelig å identifisere hvilket syn forfatter mener er det korrekte.

Konsepter om konfliktanalyse: I denne kommentaren er det mye antagonisme mellom ideologi og ikke bare det men på kultur og menneskets natur også. Her bør Bhikhu Parekh benyttes fra teoridelen. Brian Barry syntes jeg passer fint til å dekke inn forfatters ideologi, Vertovec & Wessendorf også.

Konklusjon: Denne kommentaren er et ganske representativt innlegg i innvandringsdebatten. Den er veldig polarisert mellom det konservative og monokulturelle og det liberale og kosmopolitiske. Slike innlegg fremstår som litt ukonstruktivt, blir mer hvem som har rett uten at noen konkrete løsninger til selve debatten kommer frem i lyset. I et polarisert debattklima

tilhører denne kommentaren til de konservative, i grensesnittet til det ytre høyre. Man fokuserer på sikkerhet, problemer, terrorisme og kultur. I dagens nyhetskontekst snakker man da i realiteten om muslimsk innvandring og ikke innvandring Per Se.

Artikkel 6.

Ikke glem guttegjengene på hjørnet. Aftenposten 09.05.16. Seksjon: Kommentarer Del: 2 771 ord. Forfatter: Helene Skjeggstad.

Nodalpunkt datagrunnlag: Innvandring og kultur.

Nye nodalpunkt: Likestilling og integrering.

Master signifiers: Guttegjengene, minoritetsguttene, deg, vi, gutt, seg, læreren, han, lærer, elev, fremmed, Monika Grønli Rosten, sin, «Nest siste stasjon, linje 2 – Sted, tilhørighet og unge voksne i Groruddalen.», gutter, minoritetsbakgrunn, de, Aftenposten, kilder, menneskene, Rosten, sin, ungdom, hun, stereotypi, jenter, innvandrere, etnisk norske, innvandrer gutter, forskere, foreldrenes, yrkesrettede linjer, dem, blendahvite, mannlige, kvinners, jentene, innvandrerforeldre, mann, foreldregenerasjonen, Karpe Diems, «Spis din syvende sans.», jeg, foreldra, mines, fedre, mødre, forbilder, religiøse og imamer.

Myths: Svenske, Norge, norsk, skolen, Gøteborg, norske, Reform ressurscenter for menn, Furuset, storsamfunnet, hjemmet, ikke vestlige land, videregående skole, Groruddalen, arena, storsamfunnets, hjemmets, arenaene, Europas og det offentlige rom.

Floating signifiers: Integrering, systemet, ikke vestlige land, likestilling, autoritetsmodell, kultur og innvandring.

Konseptet om chains of equivalence: Forfatter, Aftenpostens journalist Helene Skjeggstad, legger her frem en kommentar hvorpå hun problematiserer integrering. Budskapet til forfatter er at frafallet i videregående skole blant minoritetsungdom, og da særlig gutter, skaper et integreringsproblem som, hvis ikke møtes, kan utvikle seg til «svenske tilstander». Hun trekker hovedsakelig på en doktorgrads avhandling utført av Monika Grønli Rosten, «*Nest siste stasjon, linje 2 – Sted, tilhørighet og unge voksne i Groruddalen*». Rent ideologisk er det lite konflikt her. Forfatter bruker Rosten's avhandling som kilde, og derav er det en

gjensidig validering som foregår. Det betyr dog at det er ganske lett å plassere forfatter rent ideologisk. Det fremkommer for meg som ganske så åpenbart at forfatter innehar en moderat linje i innvandringsdebatten, det er derimot verre å se om det dreier seg om en liberal moderat linje eller en konservativ linje, jeg heller dog til den konservative forståelsen på bakgrunn av enkelte signalinvesteringer. Forfatters fokus på at integrering skal først og fremst være et delt samarbeid mellom skole, religiøse miljøer/nærmiljø og foreldre sier meg at forfatter neppe er progressiv i så måte ved at det ikke kommer opp noen helt ute av boksen forslag på integreringsproblematikk, forslagene er ganske så tradisjonelle. Leser blir derved servert en ganske så moderat majoritetsoppfatning på et sentralt problem i innvandringsdebatten. Det som er forfriskende er fraværet av konflikt, fokuset er mer saksorientert og lite opptatt av ideologiske farger. Forfatter orienterer også leseren på en helt klar måte at denne kommentaren omhandler det norske samfunn og et problem i dette samfunnet sådan. Det kan også sies at forfatter i en større kontekst bringer problemet opp til et Europeisk og vestlig samfunnsproblem.

Nøkkelord: *Guttejengen*. Kontekst: Overskrift. Forfatter retter fokus på problemstillingen allerede i overskriften. Leser får et klart bilde av hvem som har hovedrollen i denne kommentaren, det dreier seg om gutter.

Nøkkelord: *Integrering, svenske og minoritetsguttene*. Konteksten rundt nøkkelordene er slik: «*Integrering. Skal vi forhindre svenske tilstander, må minoritetsguttene tas på alvor*». Forfatter kobler i første setning gutter med minoriteter og leser vet da at det dreier seg om minoritetsgutter, det er disse guttene overskriften taler om. Budskapet til forfatter er at bedre integrering og oppfølging av minoritetsungdom må til for å forhindre at vi får «svenske» tilstander. Hva forfatter sikter til med «svenske» tilstander er en populæroppfatning om at integreringen er totalt feilslått i Sverige og at det er krisetilstander i nabolandet. Denne setningen og hvordan den er konstruert, får meg til å tolke forfatter som en konservativ moderat kontra en liberal moderat stemme i innvandringsdebatten. Det er også fokus på mer «kontroll» i form av oppfølging av minoritetsungdom. Jeg kan neppe se for meg at en representant fra den progressive linje ville ordlagt seg på denne måten, ei heller en representant fra ytre høyre fløy.

Nøkkelord: *De, Aftenposten, Gøteborg, norske, kilder, Norge*. Konteksten er slik: «*De siste ukene har Aftenposten levert flere reportasjer fra forstedene i Gøteborg. Det er et dystert*

bilde av vold og uro som tegnes, og to ting er alle norske kilder helt sikre på – slik er det ikke i Norge, og slik må det for all del ikke bli». Igjen ser vi her at forfatter serverer leser et sterkt skille mellom det norske og det svenske samfunnet, budskapet er at vi må unngå den svenske innvandringsmodellen da det fører til elendighet som vold og uro. Et ganske konservativt standpunkt om enn moderat. Sverige, eller forfatters oppfatning av Sverige som sådan, utgjør her da en mytologisk kontrast til forfatters idealsamfunn og dette ønsker forfatter å fortelle leser.

Nøkkelord: *Gutter, minoritetsbakgrunn, etnisk norske, innvandregutter, ikke-vestlige, og videregående skole. Forfatter setter nøkkelordene inn i denne konteksten: Frafallet blant gutter med minoritetsbakgrunn er høyere enn blant etnisk norske. Bare fire av ti innvandregutter fra ikke-vestlige land fullfører videregående skole, ifølge tall fra SSB». Budskapet til forfatter fremkommer som ganske klart. Integrering er viktig og at integrering mot en spesifikk gruppe i samfunnet, innvandregutter, bør spisses ytterligere. Ikke en uvanlig oppfatning og ei heller et revolusjonerende et heller. Det ligger dog en klar advarsel mot og ikke å la dette gå for langt. Igjen et uuttalt ønske om å kontrollere en viss situasjon, i en større kontekst enn skolen så snakker forfatter om innvandring generelt.*

Nøkkelord: *Norge, Europas, migrantkrise, innvandring og integrering. I det siste eksemplet er konteksten slik: «Norge er også berørt av Europas historiske migrantkrise, og det siste halve året har vært preget av en svært polarisert offentlig debatt rundt innvandring og integrering». Forfatter forsøker kanskje her å ta et objektivt blikk på debatten og dens ytterpunkter, men selve diskursen som blir brukt er ganske konservativ I seg selv. Ifølge forfatter er Europa nå midt en historisk stor migrantkrise. Dette er det jo selvsagt delte meninger om, dette synet støtter derfor opp om at forfatter innehar en moderat konservativ ideologi.*

Konsepter om identitet: Forfatter er nok ikke bevist ute etter å markedsføre en ideologi i denne kommentaren, den kommer dog likevel frem som en bi-effekt av hennes diskursbruk. Jeg tolker forfatter som en tilhenger av en moderat men konservativ linje i innvandringsdebatten. Det er fokus på rettigheter, likestilling, sikkerhet og en nokså streng integreringspolitikk. Alle tegn på en ganske vanlig konservativ linje i det norske samfunnet. Forfatter gjenspeiler dermed en stor andel av befolkningen. Ut over dette så er det helt klart at

forfatter identifiserer innvandregutter, som den samfunnsgruppe, som står for den største utfordringen med tanke på integreringen i det Norge.

Eksempel 1: «Situasjonen gir et lite innblikk i hvorfor mange gutter med minoritetsbakgrunn faller ut av skolen - og hva som kan gjøres for å forhindre at det skjer». Her identifiserer forfatter både problemstillingen, falle ut av skolen, og den gruppen som sliter mest med dette, minoritetsgutter.

Eksempel 2: «Når stadig flere innvandrere skal bosettes i områder som tidligere har vært blendahvite, bør en se til skolene i Groruddalen». Forfatter identifiserer her to ting, de identifiserer Groruddalen som et sentrum for innvandring i Norge. Derneft identifiserer hun skolene i Groruddalen som en kunnskapskilde som bør involveres mer i integreringsdebatten.

Eksempel 3: «Løsningen må ligge i et tettere samarbeid mellom de to ulike arenaene. Det må jobbes mer med å involvere fedre og mødre i skolen. Andre mannlige forbilder, for eksempel religiøse, må også involveres». Forfatter identifiserer at ansvaret for integrering bør deles mellom tre ulike grupper, skole, foreldre og trosmenigheten. Det interessante her er at forfatter etterspør mer innsats fra menn, enten i rollen som fedre og eller som mannlige forbilder.

Eksempel 4: «Heldigvis er den norske, offentlige debatten opptatt av likestilling, og da som oftest av kvinners rettigheter. Men i kampen for de undertrykte jentene må vi ikke glemme de rampete guttene». I dette eksemplet identifiserer forfatter at kvinner og likestilling er veldig viktige aspekter ved innvandring og eller integreringsdebatten. Et vanlig moderat synspunkt. Kampen for jentene er viktig. I denne kontekst de undertrykte innvandrerjentene, dette heller til et noe mer konservativt syn. Dette støtter opp under inntrykket mitt av forfatter som en tilhenger av en mer konservativ moderat linje i innvandringsdebatten. Man får litt smak av den litt tradisjonelle holdningen om at alle innvandrerjenter er undertrykte, de bare vet det ikke selv. Forfatter identifiserer dog at de rampete guttene ikke må glemmes men det investeres mer verdi i diskursen rundt jenter, kvinner, rettigheter og likestilling.

Konsepter om konfliktanalyse: Det er generelt lite konflikt å finne i denne kommentaren. Hvis man skulle si noe så må det være på bakgrunn av hvordan jeg identifiserer forfatters ideologi og hva denne er i motsetning til. Om noe så er det en viss konflikt mellom forfatters

idealsamfunn, det svenske og det europeiske. Her syntes jeg forfatter spiller litt opptil frukttaktikkeri. Ellers vil jeg si at kommentaren er balansert og fokuserer mer på å bringe opp en problemstilling til debatt kontra agere for en spesifikk ideologi, den er saksorientert.

Konklusjon: Denne kommentaren fremstår først og fremst som et godt eksempel på hvordan holdningene til innvandring ligger hos det norske folk. Det er en klassisk konservativ og moderat holdning med fokus på menneskerettigheter, stabilitet og sikkerhet. Nodalpunktene likestilling og integrering seiler opp som to nye nodalpunkt som bekrefter at disse er viktige elementer i innvandringsdebatten. Det er lite konflikt, hvis noe så tegner forfatter opp et noe overdrevent bilde av situasjonen i Sverige, og Europa mer generelt. Igjen peker dette på en litt typisk norsk konservativ holdning. Dette er den første kommentaren dog som jeg føler er balansert, minus den delen hvor forfatter tegner opp komparative bilder mellom det norske, svenske og det europeiske samfunn. Den er saksorientert og lite antagonistisk av natur. Jeg vil kalle denne kommentaren for en sjelden blomst i et ellers så polarisert debattmiljø. Den fremstår for meg som et konstruktivt tilskudd til innvandringsdebatten.

Artikkel 7.

Spiselig integrering fra Listhaug. Aftenposten 11.05.2016. Seksjon: kommentarer. Del 2: 480 ord. Forfatter: Joacim Lund

Nodalpunkt datagrunnlag: Innvandring og klasseskiller.

Nye nodalpunkt: Integrering, politikk, utdanning, sysselsetting og levekår.

Master signifiers: Listhaug, flyktninger, jeg, innvandrere, innvandrerfiendtlig, dem, Listhaugs, oss, vi, ost, savelat, våre, elevene, barn, de, foreldrene, familier, offentlige, folk, seg, politikerne, Civita, Mathilde Fasting, Haakon Riekeles, introduksjonsprogrammet, integreringsmeldingen, fugl og gymsokker.

Myths: Land, verden, norske, Paris, Marseille, Rinkeby, Tensta, Stockholm, Molenbeek, Brussel, Norge, Sverige, Finland og skolen.

Floating signifiers: Integrering, innvandring, politikk, integreringsdebatten og utdanning.

Konseptet om chains of equivalence: Forfatter av denne kommentaren er Aftenpostens faste kommentator Joacim Lund. Budskapet til forfatter er at integrering og innvandring er to forskjellige ting, uavhengig av hva man mener om innvandring så mener forfatter at vi må satse hardt på integrering, dette for å unngå svenske, franske og belgiske tilstander. Dernest kobler han integrering med skolemat. Han støtter seg opp ved å vise til et Civita notat av Mathilde Fasting og Haakon Riekeles, dette notatet tilsier at de integreringstiltak som er i bruk ikke fungerer og at det beste integreringstiltaket er å sørge for at fast arbeidspraksis blir en del av introduksjonsprogrammet. Forfatter kobler så denne ideen med ideen om at matpakke bør skrotes og at vi bør ta etter blant annet Sverige og Finland ved å innføre skolemat, altså kantine med varmmat. Forfatter lener seg så på et forslag fra integreringsministeren, Sylvia Listhaug, om at flyktninger i introduksjonsprogrammet bør være de som jobber i skolekantinene. I likhet med artikkel fire er det lite konflikt i denne kommentaren, den lener seg heller til synspunkter. Den er utvilsomt ideologisk i en konservativ forstand, men det som stikker seg noe ut er fokuset på skolemat som tradisjonelt har vært en progressiv kampsak i Norge. Det som skiller er dog at forfatter støtter opp om at flyktninger skal være de som lager skolematen, dette er nok ikke noe en progressiv representant ville ha sagt eller mener. Kommentaren skiller seg dog noe fra artikkel fire da den fremstår mer som en delvis anmeldelse av integreringsmeldingen, artikkel fire var mer saksorientert. I likhet med artikkel fire finner jeg også her en klassisk konservativ måte å sammenligne samfunnsrelaterte forhold på. Måten forfatter organiserer en fryktkontrast mellom det norske samfunn og ulike europeiske samfunn på er ganske lik den vi ser i artikkel fire. Rent ideologisk vil jeg si at vi befinner oss i et konservativt landskap, muligens det ytre høyre.

Nøkkelord: *Integrering og Listhaug.* Konteksten rundt disse to nøkkelordene er kommentarens overskrift: «*Spiselig integrering fra Listhaug*». Forfatter proklamerer dermed til leser at Sylvia Listhaug har produsert noe bra, rent integreringsmessig.

Nøkkelord: *Familier og klasseskiller.* Forfatter bruker denne konteksten: «*Mange familier er flinke til å smøre matpakker. Men mange er det ikke. Det fører til klasseskiller, sosial ulikhet og ulikheter i helse, konsentrasjon og innsats.* Her ser vi budskapet om at skolemat er viktig. Dette budskapet er ikke veldig ulikt det vi finner hos de som representerer det ytre venstre og eller en progressiv linje.

Nøkkelord: *Listhaug, flyktninger, introduksjonsprogrammet og Norge.* Konteksten rundt disse nøkkelordene er følgende: «*Det er akkurat det Listhaug foreslår. En tilskuddsordning for arbeidspraksis i skolekantiner for flyktninger som har fått opphold i Norge og er med i det toårige introduksjonsprogrammet. Å la flyktninger lage skolelunsj, er derfor en utmerket ide.*» Det er liten tvil om at forfatter støtter dette aspektet ved integreringsmeldingen fra Sylvia Listhaug. Budskapet til leser er at dette er en kjempegod ide.

Konsepter om identitet: I begynnelsen stusset jeg litt over de ulike ideologiske identitetene forfatter støtter opp om, men totalt sett fremstår det ganske såklart for meg at forfatter er en konservativ representant. For det første er det en klar støtte til integreringsministeren, Sylvia Listhaug fra Fremskrittspartiet, som i seg selv er plassert rent politisk og i innvandringsdebatten meget lagt til høyre. Listhaug representerer grasrota på den ytre høyre fløy. Mistro til eliter, media, offentlige institusjoner og innvandring er alle ting som Listhaug blir satt i forbindelse med. At forfatter er opptatt av skolemat og klasseskille var noe jeg derfor fant som litt sært og utypisk, men når forfatter ønsker å sette flyktninger til å gjøre denne jobben så falt han fort i en konservativ boks. Å lene seg til Civita forskning, en nyliberal konservativ tenketank, tyder også på at vi har med en person på høyresiden å gjøre. Måten han setter opp kontraster mellom ulike Europeiske samfunn og det norske rent integreringsmessig, og derved også sikkerhetsmessig er også med på å underbygge en konservativ tolkning.

Eksempel 1: «*I et fortsatt ferskt Civita notat skriver Mathilde Fasting og Haakon Riekeles at integreringstiltakene som brukes mest, er de som har minst effekt: «Størst effekt av alle tiltak er det å ha ordinært arbeid som en del av introduksjonsprogrammet.*» Her ser vi forfatter benytter seg av en nyliberal og konservativ kilde for å støtte opp om Listhaugs forslag i integreringsmeldingen.

Eksempel 2: «*Listhaugs smarte grep er å kline skolemat og integrering sammen til en real sandwich, fylt med to gode ingredienser: vide perspektiver og god politikk.*» Her identifiserer forfatter politikken til Listhaug som god.

Eksempel 3: «*Det ville i så fall være som å heie på norske versjoner av banlieuene i Paris og Marseille, bydelene Rinkeby og Tensta i Stockholm eller Molenbeek i Brussel.*» I siste

eksempel viser jeg til at forfatter setter opp en kontrast mellom det norske samfunn og ulike samfunn i Europa som ifølge populærmyten sliter med dårlig integrering, vold og uro.

Konsepter om konfliktanalyse: I likhet med artikkel fire er denne kommentaren ideologisk i en forstand men hvor konfliktnivået er lavt. Det er lite antagonisme her, men det skal sies at forslaget om å la flyktninger i introduksjonsprogrammet jobbe i skolekantiner, og en indirekte støtte til dette av forfatter er en brannfakkell i innvandringsdebatten sett fra et progressivt eller et sosialliberalt perspektiv. Forfatter bruker noen nøkkelbegrep som kan sies å være flytende men i denne kommentaren vil jeg ikke si at forfatter forsøker å fylle begrepene med noe annet en hva som er sedimentert, eller med andre ord, hva populærforståelsen legger i begrepene.

Konklusjon: Forfatter støtter opp om en ganske hard integreringslinje hvor fokus er på å få flyktninger så fort som mulig inn i arbeid. Arbeid er nøkkelen til en god integrering. Om de må tvinges til å jobbe i en kantine for å få innvilget opphold i Norge blir ikke eksplisitt sagt rett ut men det ligger mellom linjene at det å få lov til å være i Norge er gode som forplikter. Ideologisk sett er dette ganske langt ut til høyre, samtidig er det elementer her som man finner hos de mer progressive i politikken, fokus på skolemat og klasseskille tyder på at forfatter på mange måter tenker litt mer ut av boksen en hva konservative normalt foreslår. Dette kan tyde på at forfatter leker med libertinske holdninger. Forslaget til Listhaug som forfatter støtter opp om vil nok ses på som usmakelig for en progressiv eller sosialliberal representant, for dem vil nok dette fremstå som litt i retning av et norsk herskerfolk som setter flyktninger til de mindre ettertraktede samfunnsoppgaver. Innvilget opphold blir lønn god nok for en slik tjeneste. Interessant med denne kommentaren er at den er den første jeg analyserer hvor nodalpunktet *klasseskille* er med på å organisere diskursen. Utover dette kommer *integrering* nok en gang opp som et viktig nodalpunkt i innvandringsdebatten. Jevnt over trekker forfatter frem flere nodalpunkt som er interessante og som jeg ikke har med i datagrunnlaget, nye nodalpunkt som kommer frem i debatten er: *sysselsetting, politikk, utdanning og levekår*. Teori jeg kan trekke på i denne kommentaren er teori om klasseskille, norske classesamfunn og velferdsstaten. Som en avslutning vil jeg si at denne kommentaren har mange likheter med artikkel fire men jeg finner den ikke særlig balansert, det er en blandet ideologi fra ulike politiske spektrere som til syvende og sist trekker i en veldig konservativ retning.

Artikkel 8.

Listhaug pisker og belønner. Aftenposten 12.05.16. Seksjon Kommentarer. Del 2: 681 ord.

Forfatter: Trine Eilertsen.

Nodalpunkt datagrunnlag: Innvandring og Kultur

Nye nodalpunkt: Integrering, utdanning, retorikk og språk

Master signifiers: Listhaug, Sylvi Listhaug, flyktninger, skattebetalere, de, selv, Aftenposten – journalistene, Olga Stokke, Siri Gedde- Dahl, journalistene, regjeringer, seg, offentlige, regjeringens, integreringsmelding, hun, første, integreringsmeldinger, samfunnsborgere, melding, asylsøkere, stortingspolitikere, Sylvi listhaugs, forgjengere, flyktningene, Stokke, Gedde-Dahl, godes, integreringsmeldingen, vi, asylsøkerne, dem, eget, førstegenerasjonsinnvandre, etniske nordmenn, alle, kollegaer, arbeidsgivere, foreldre, barn, naboer, venner og politikerne.

Myths: Integreringsområdet, norske, Norge, politikkområder, norsk, integreringsarenaen, samfunn og skole.

Floating signifiers: Integrering, integreringen, Integreringsområdet, innvandring, asylpolitikken, integrere, integrert, integreringsmottakene, integreringsløp, inntegreringsmottak, integreringspolitikk, kultur og hverdagsintegrering.

Konseptet om chains of equivalence: Forfatter Trine Eilertsen (den same som I artikkel 3). Forfatters budskap ligger hovedsakelig i at integrering er et felles ansvar, altså ansvaret burde deles mellom de som per definisjon er innvandrere og de som er etnisk norske. I likhet med artikkel tre er dette en tilslutning til et moderat standpunkt i innvandringsdebatten. Det legges vekt på at insentiver, virkemidler og evalueringer må ligge til grunn, og forfatter stiller seg ikke fremmed for at det skal settes eller stilles krav til de som kommer hit, men når alt kommer til alt vil ikke en slik instrumental tilnærming automatisk føre til en bedre integrering. For å bedre integrering må også mottakersamfunnet gjøre en innsats ved å komme innvandrere i møte. I likhet med artikkel 3, er mye av den ideologiske kritikken rettet mot det ytre høyre. Sylvia Listhaug som er en kjent figur i innvandringsdebatten, også i denne analysen, forfatter er gjennom chains of equivalence i klar opposisjon til en slik politikk. På mange måter kan vi kalle denne kommentaren et slag for integrering kontra assimilering.

Nøkkelord: *Sylvia Listhaugs, retorikk, hun, forgjengerne, flyktningene, de, selv og integrert.* Kontekst er slik: «*Sylvia Listhaugs retorikk er et populært tema, og hun skiller seg ut fra sine*

forgjengere. Hun er krystallklar på at det skal stilles krav til flyktningene, og at de selv har et stort ansvar for å bli integrert.» Forfatter investerer her en mening at Sylvia Listhaug representerer noe ut over det «normale», og at denne linjen i integreringsdebatten, i sin ytterste forstand innvandringsdebatten, er en hard linje hvor ansvaret for integrering skal ligge først og fremst hos de som kommer til Norge.

Nøkkelord: *Integrering, innvandring, Norge, de og samfunnsborgere.* Forfatter har satt disse nodalpunktene, myten og master signifierne sammen til en slik kontekst: *«Ingen er i mot integrering, uansett hva man måtte mene om innvandring. De som skal bli i Norge må komme i gang som samfunnsborgere, med mulighet for å bidra og delta, så rask som mulig.»* Her poengterer forfatter at integrering er viktig og at målet er at innvandrerne skal bli samfunnsborgere med de samme rettigheter og plikter som en enhver statsborger. Dette er en klar liberal tilnærming, særlig fokus på å bidra, det er nesten litt produksjonsorientert over det hele. Dette tyder igjen på en liberal ideologi, pakket inn i et moderat- konservativt klede.

Nøkkelord: *De, integrert, samfunn, vi, kollegaer, arbeidsgivere, foreldre, barn, skole, naboer, venner, Sylvi Listhaug, integreringen og politikerne.* Forfatter investerer et budskap gjennom denne konteksten: *«For selv om tiltakene treffer perfekt, skaper ikke de arbeidsplasser og et godt integrert samfunn. Det er det alle vi som bor her som skaper, vi som er kollegaer, arbeidsgivere, foreldre til barn i samme skol, naboer og potensielle venner. Den viktigste jobben til Sylvi Listhaug blir sannsynligvis å snakke varmt om den delen av integreringen og understreke at politikerne bare kan bidra et lite stykke på veien.»* Her ønsker forfatter å få frem et budskap til leser at det er stor ukjent i integreringsligningen til Sylvia Listhaug, nemlig at integrering ikke kun handler om krav og plikter som innvandrere skal forholde seg til, men at majoritetssamfunnet også må jobbe for å få dette til. Forfatter viser da til at god integrering forutsetter et samspill mellom de som kommer hit og de som bor her. Forfatter instruerer dermed leser om hva god integrering er, integrering skal være dialogorientert og ikke en fordekt assimilasjon.

Konsepter om identitet: Forfatter, som jeg tidligere har analysert i artikkel 3. har ikke en uendret identitetsstruktur i denne kommentaren. Jeg vil fortsatt si at forfatter tilhører en moderat konservativ linje i innvandringsdebatten. Det er en antagonisme mot det ytre høyre, muligens Fremskrittspartiet da Listhaug representerer dette partiet, dog i såfall mellom linjene da dette er uomtalt i kommentaren. Det tegnes opp et mekanisert og kaldt bilde av spesielt

Sylvia Lishaug. Hun blir portrettert som streng, prinsippfast, ubøyelig. Forfatter identifiserer seg annerledes, som mer moderat, åpen og dialogorientert. Det er derfor satt en fundamental ulikhet til grunn for organisering av identitetsmarkører. Dette underbygger min tolkning i artikkel 3.

Eksempel 1: «*Integrering. Sylvia Lishaug vil omgjøre flyktninger til skattebetalere men integreringen må de først og fremst stå for selv.*» Forfatter identifiserer her Sylvia Lishaug som en person som er opptatt av at flyktningene skal betale skatt, altså de har en plikt, videre har de selv et ansvar til å følge opp dette kravet. Forfatter setter her da opp en ideologisk markør for Sylvia Lishaug, som en statsråd som favoriserer en assimilasjonsmodell med minst mulig ansvar for majoritetssamfunnet og stat for øvrig. En slik modell støttes ofte av det ytre høyre.

Eksempel 2: «*Alle tiltakene til tross, sysselsettingsandelen blant særlig første generasjonsinnvandrere er fremdeles betydelig lavere enn hos etniske nordmenn.*» Forfatter identifiserer her en problemgruppe, første generasjonsinnvandrere. Det er denne gruppen som bør prioriteres. Samtidig identifiserer hun at det er forskjeller mellom etniske nordmenn og denne gruppen. Hun, forfatter, er derfor opptatt av at et identifisert problem ikke må skyves under teppet heller.

Eksempel 3: «*De som skal til Norge må komme i gang som samfunnsborgere, med mulighet til å bidra og delta, så raskt som mulig.*» Forfatter identifiserer her to ting, for det første identifiserer hun det sosiale rommet, altså at denne integreringsdebatten skjer i Norge, for det andre identifiserer hun en moderat holdning, hun referer til «de», ikke en bestemt gruppe eller identitet. Et slikt utgangspunkt hører hjemme i et liberalt univers.

Konsepter om konfliktanalyse: Jeg vil si at det er en klar ideologisk konflikt her, det samme så vi i artikkel 3. Og fra et moderat synspunkt er den igjen rettet mest mot det ytre høyre. Forfatter bruker i denne kommentaren en del floating signifiers, begrep som hverdagsintegrering er neppe et begrep som kan sies å være brukt mye og derav er det heller ikke sedimentert mye verdi og forståelse av det. Samme kan sies om inntegreringsmottak, om forfatter har hentet dette direkte fra integreringsmeldingen eller fra eget repertoar er dog uttalt i denne kommentaren.

Konklusjon: Forfatter har et klart synspunkt om hva god integrering er og hva dette innebærer politisk, og for det norske samfunnet som helhet. Hun avviker fra integreringsmodellen til Sylvia Listhaug ved at den er for mekanisert og sentralisert rundt assimilasjon. Forfatter tar til orde for en integrasjonsmodell basert på dialog og samarbeid. Det skal være et felles ansvar, både innvandrere og de som bor her fra før har et ansvar for å få særlig førstegenerasjonsinnvandrere raskt ut i jobb for at de slik kan bli fullverdige borgere med alle de plikter og goder dette innebærer. Forfatter har en stabil politisk agenda og eller ideologi, dette er andre artikkel jeg analyser og de bekrefter hverandre.

Artikkel 9.

Hvordan unngå parallellsamfunn? Aftenposten 20.05.16. Seksjon: Kommentarer. Del:2 514 ord. Forfatter: Shahram Shaygani.

Nodalpunkt datagrunnlag: Kultur og innvandring

Nye nodalpunkt: Parallellsamfunn, integrering, etikk, ytringsfrihet, sekularisme, likestilling, kulturimperialisme og demokrati.

Master signifiers: Jeg, mennesker, vårt, de, innvandreren, innvandrer, han, hun, mine, medborgere, god, hjelpsom, snill, kollektiv, jødene, minoriteter, venstresiden, naiv, mennesket, godt, kulturel relativismen, politisk korrekthet, seg, meg, vi, andre og dem.

Myths: Samfunn, norsk, Sverige, områder, steder, samfunnet, landet, opphavsland, miljøer, norske, Europas, Norge, miljø, nordmenn og Europa.

Floating signifiers: Parallellsamfunn, integrerte, integreringspolitikk, integrering, psykologisk integrering, etikk, politikk, innvandring, natur, verdier, integrere, ytringsfrihet, likestilling, sekularisme, demokrati og kulturimperialisme.

Konseptet om chains of equivalence: Shahram Shaygani, blogger, lege, samfunnsdebattant og leder av Senter for Sekulær integrering, er forfatter bak denne kommentaren. Budskapet er todelt, for det første ønsker den å fokusere på psykologiske aspekter ved integreringsdebatten, eller rettere sagt som et satsningsområde for å bedre integrering. For det andre ligger det et budskap om at vi ikke må være naive ovenfor innvandrere og at sentrale liberale verdier må beskyttes og eller forsvares. Dette siste er en ganske så konservativ holdning til innvandring.

Dette er altså en konservativ farget kommentar. Forfatter identifiserer seg klart som en moderat konservativ tilhenger ved at det er en klar avstand til progressive krefter og venstresiden i norsk politikk.

Nøkkelord: *Jeg, psykologisk integrering og innvandreren.* Forfatter har følgende kontekst: «*Jeg savner en forståelse rundt og oppmerksomhet på psykologisk integrering, et begrep som henviser til en indre prosess hos innvandreren.*» Her kommer et av budskapene til forfatter frem, at en økt forståelse og satsning på psykologisk integrering må til for å bedre dagens integrering.

Nøkkelord: *Innvandrere, jeg, mine, norske, medborgere, god, hjelpsom og snill.* Følgende kontekst: «*Som innvandrere har jeg observert et fenomen hos mine norske medborgere; et behov for å være god, hjelpsom og snill.*» Her er budskapet at majoriteten i Norge muligens er litt dumsnille og at dette er lett å utnytte. Dette er en klassisk konservativ tilnærming til innvandring.

Nøkkelord: *Dem, kulturimperialisme og integrering.* Forfatter bruker følgende kontekst: *Det å verne om disse verdiene og ta dem i forsvar, er ikke kulturimperialisme. Det er selve medisinen mot dårlig integrering.*» Her kommer forfatters andre budskap frem, å verne om sentrale verdier, i denne kontekst sekulære verdier. Dette siste budskapet identifiserer forfatter som en moderat konservativ, fokuset er på selve prinsippene og etterlevelse av disse. Dette er kjennetegn på en mer moderat tilnærming.

Konsepter om identitet: Forfatter er veldig opptatt av å distansere seg fra venstresiden i norsk politikk. Gjennom dette og en streng men rettferdig tilnærming til innvandring identifiserer forfatter seg som en tilhenger av en moderat liberalkonservativ ideologi. Venstresiden er naiv og kulturelister, de blir portrettert som litt dumsnille som ikke har bakkekontakt med «virkeligheten.» Forfatter er lege og identifiserer en medisinsk tilnærming til integreringsdebatten som nøkkelen til å bedre integrering.

Eksempel 1: «*En mulig nedarvet kollektiv skyld for et som skjedde med jødene og andre minoriteter under krigen, samt en nedarvet kollektiv skyld for Europas rolle i koloniseringen, gjorde venstresiden i norskpolitikk blind for de problematiske sidene ved innvandring til*

Norge.» Forfatter identifiserer her venstresiden i norsk politikk som sine meningsmotstandere og at de skyver problemer med innvandring under teppet.

Eksempel 2: «*Vi, i Norge, har erfaring med sekularisme, demokrati, ubegrenset ytringsfrihet og likestilling mellom kjønn.*» Forfatter identifiserer nordmenn som et liberalt sekulært samfunn. Her kommer fokuset på sentrale liberale prinsipper frem som det viktige. Noe som identifiserer en moderat men streng tilnærming til innvandring. Legg spesielt merke til begrepet «ubegrenset ytringsfrihet», det er sjelden man finner ytringsfrihet formulert slik hos venstresiden, journalister på venstresiden kan være unntaket dog.

Eksempel 3: «*I et slikt miljø får kulturellevismen, som en forklarende diskurs, men også som en tilnæringsmetode, grobunn.*» Igjen et eksempel på at forfatter identifiserer seg som en fra høyresiden i norsk politikk, kulturellevisme er en merkelapp som er vanlig å klistre på venstresiden, spesielt i en kontekst som omhandler innvandring. Forfatter er nok tilhenger av et strengt kulturforsvar, i forståelse av et forsvar av vestlige demokratiske prinsipper. Rettferdighet er nok hovedrollen i denne forfatters forståelse av liberalisme, på bekostning av toleranse.

Konsepter om konfliktanalyse: Det er helt klart en ideologisk konflikt i denne kommentaren. Her har vi en klassisk konservativ ideologi mot progressiv ideologi. Forfatter bruker i tillegg mange floating signifiers og investerer sin ideologi i disse. Dette stemmer bra da mange nøkkelpunkt og begrep i innvandringsdebatten er åpne for tolkninger og er langt fra sedimenterte. Det er altså en kamp om hegemoni å finne i denne kommentaren også.

Konklusjon: En litt klassisk høyre/venstre akse kommentar, men den er innovativ i forhold til et originalt og lite nevnt foreslått tiltak til bedre integrering. En mer medisinsk tilnærming til integrering, slik sett skiller den seg fra andre kommentarer jeg har analysert. Det kommer ganske greit frem at forfatter er konservativ, det er fokus på strenge men rettferdige tilnærminger til innvandring og integrering, Forfatter går langt i å stemple venstresiden i norsk politikk som dumsnille og naive. Det er fokus på forsvar av typiske vestlige liberale verdier og prinsipp, forfatter går også langt i å identifisere Norge som et sekulært liberalt samfunn. Brian Barry er et godt utgangspunkt for å reflektere ideologi i denne kommentaren, Bhikhu Parekh også.

Artikkel 10.

Friest, likest, rikest og tryggest. Aftenposten 12.06.2016 Seksjon: Kommentarer Del:2 1021 ord. Forfatter Kristin Clemet.

Nodalpunkt datagrunnlag: Velferdsstaten og innvandring.

Nye nodalpunkt: Likestilling, politikk, utdanning, demokrati, sosial mobilitet, arbeid og medborgerskap.

Master signifiers: Friest, likest, rikest, tryggest, seg, vi, person, de, mennesker, institusjoner, domstolen, medmennesket, bedrifter, offentlige institusjoner, oss, mange, venstresiden, høyresiden, begge, politiske debatten, rettsstat, arbeidsmarkedets parter, politiske partiene, staten, borgerne, politikere, vår, samfunnsmodell, jeg, høyt utdannet befolkning, nordiske, mennesket, dem, grunnskolen, høyere utdanning, skolen, barn, familier, arbeiderklassen, flyktingene, oss, barna, foreldre, Osloskolen, borgerlig byråd, meg, Oslos, minoritetsspråklige elever, elevene, kunnskapsløftet, elever, moderne samfunn, regjeringen, Kristin Clemet og Civita.

Myths: Norge, land, landene, OECD-land, verden, verdens, samfunn, Europa, 2000-tallet og norske.

Floating signifiers: Likestilling, velferdsstaten, likebehandling, globaliseringen, kapitalismen, eldrebølgen, nyliberalismen, populismen, nasjonalismen, digitaliseringen, innvandringen, innvandring, innvandrere, integrerte, markedsøkonomien, utdanning, og demokrati.

Konseptet om chains of equivalence: Forfatter Kristin Clemet, leder av tenketanken Civita, sitt budskap i denne kommentaren er at utdanning er alfa og omega for en god integrering. Civita er en konservativ tenketank og er sterkt ideologisk knyttet opp til det liberalkonservative partiet høyre, som Kristin Clemet er en representant for. Kommentaren fremstår også som en klassisk moderat konservativ stemme i innvandringsdebatten. Det er lite ytterliggående språkbruk og holdninger som kommer frem i denne kommentaren. Den er meget balansert og fokuserer heller ikke på å angripe en eller flere parter rent ideologisk, det er derfor lite antagonisme å finne, det er dermed ikke sagt at det ikke er finnes en klar ideologi som forfatter overleverer til leser. Ved å ta et moderat standpunkt i debatten betyr det dermed at både det ytre høyre og det ytre venstre blir ideologiske motparter, venstresiden og spesielt de progressive som sådan er nok den klareste ideologiske motpart, ikke spesielt overraskende

da forfatter representerer et konservativt parti på høyresiden i norsk politikk. Budskapet er at grunnleggende utdanning er bra for sosial mobilitet og integrering. Dess videre trenger vi en sterk rettsstat for å opprettholde tillit til medmennesker og institusjoner.

Nøkkelord: *Friest, likest, rikest og tryggest.* Konteksten er forfatters overskrift. Forfatter ønsker umiddelbart å vise leser at Norge er, i det minste, et av verdens beste samfunn å vokse opp i, leve i og flytte til. Norge er med andre ord et vellykket samfunn og enhver som bor i Norge er privilegert.

Nøkkelord: *De, rettsstat, velferdsstaten, markedsøkonomien, arbeidsmarkedets parter og politiske partiene.* Forfatter bruker følgende kontekst: «*Men betydningen av de høye tillitsnivåene og en solid rettsstat kan ikke overvurderes, Det får også alt annet til å fungere godt – enten det er velferdsstaten, markedsøkonomien, samarbeidet mellom arbeidsmarkedets parter eller de politiske partiene.*» Underliggende i teksten her ligger fokuset på at en solid rettstat må på plass for å trygge samfunnet på alle områder. Dette er i tråd med et moderat, men også, et konservativt utgangspunkt. Sikkerhet for å unngå kaos er budskapet her ved at man viser til det trygge og vellykkede norske samfunnet.

Nøkkelord: *Flyktingene, Norge, land, oss, norske, skolen, barna og foreldre.* Nøkkelordene er satt sammen til følgende kontekst: «*Flyktingene har gjerne svake norskferdigheter, vet lite om Norge, mangler nettverk og kommer fra land der utdanningssystemet er dårligere en hos oss. Oppgaven for den norske skolen blir å gi barna deres en mulighet til å «stige i gradene» og gjøre det bedre enn sine foreldre.*» Her kommer forfatters budskap om sosial mobilitet gjennom utdanning frem. Utdanning er med andre ord den beste integreringsmedisinen. Dette er et moderat innspill i innvandringsdebatten hvor forfatter mener at det norske samfunnet er tjent ved å satse på en toveis integreringsstrategi. Det er altså ikke kun flyktingene sine sitt ansvar å integrere seg, også det norske samfunnet må legge forhold til rette for at de skal oppnå sosial mobilitet. Budskapet er videre at det er først og fremst gjennom utdanning integreringstiltakene bør settes inn.

Konsepter om identitet: Forfatter identifiserer seg enkelt nok som moderat konservativ i innvandringsdebatten, at hun er både leder og Civita og en representant for paritet Høyre bekrefter bare dette synet. Videre identifiserer hun utdanning og skole som kanskje det viktigste satsningsområdet for en god integrering i det norske samfunnet. Det er også et

ideologisk forsvar av en rekke borgerlige samarbeidsprosjekt når det kommer til skole og utdanning. Kunnskapsløftet og Osloskolen er to prestisjeprosjekt for de borgerlige partier. Det er litt fokus på at vi har verdier som må forsvares og at det finnes krefter utenfor våre landegrenser som truer våre verdier. Igjen et tegn på en klassisk moderat men konservativ holdning, men rent generelt er denne kommentaren lite antagonistisk og fremstår først og fremst som balansert.

Eksempel 1: *«En populær påstand på venstresiden er for eksempel at økt økonomisk ulikhet svekker tilliten – mens deler av høyresiden mener at innvandring fra land med lavere tillit, kan svekke tilliten. I teorien kan begge ha rett.»* Forfatter identifiserer her at hun har et moderat og balansert forhold til innvandringsdebatten. Hun argumenterer på en saklig og åpen måte som inkluderer problemstillinger på tvers av ideologiske skillelinjer. Forfatter ønsker her å vise leser at det finnes ingen enkle løsninger på et komplekst problem, man må se en sak fra flere sider.

Eksempel 2: *«En viktig årsak til at osloskolen bidrar til sosial mobilitet, er at den har satset veldig sterkt på å gi elevene gode grunnleggende ferdigheter, slik det er forutsatt i kunnskapsløftet.»* Her identifiserer forfatter både kunnskapsløftet og osloskolen som viktige pådrivere for en økt sosial mobilitet blant innvandrere. Hun står dermed inne for en borgerlig skolepolitikk med fokus på mer kontroll, målinger og effektivisering. Dette er en konservativ måte å tenke skolepolitikk på. En progressiv tilhenger hadde nok signalisert en rekke andre tiltak i både skole og integreringspolitikken. Forfatter identifiserer dermed en liberal konservativ modell i all helhet som den ideologi som best kan løse integreringsproblemer.

Eksempel 3: *«Likevel tror jeg at en ting er viktigere enn alt annet, og det er utdanning. At det er en sammenheng mellom utdanning og tillit, er empirisk bevist. Men utdanning er også viktig for økonomisk vekst, og det er det aller viktigste utjevningspolitiske virkemiddelet vi kjenner.»* Her identifiserer forfatter at utdanning er det viktigste tiltaket til en god integrering. Vi kan også se en klar tilnærming til en moderat konservativ holdning, spesielt fokuset på tillitt og økonomisk vekst.

Konsepter om konfliktanalyse: Forfatter bruker en rekke begrep som kan betegnes som «floating signifiers». Men det er liten antagonisme ved hvordan de blir brukt, det er mer en balansering som skjer. Det er jo en ideologisk mening i seg selv og denne er så absolutt å

spore når man ser på hvordan begrepene er blitt brukt i en større kontekst. Men det er mer et forsvar, ikke angrep, forfatter vet at kommentaren taler for en stor andel av det norske samfunnet. Her kan moderate konservative teoretikere trekkes inn som understøtter forfatters ideologiske ståsted.

Konklusjon:

En balansert kommentar i dagens debattklima. Den fokuserer på konkrete tiltak og løsninger til et problem, samtidig som den er åpen for ulike teorier på tvers av ideologiske skillelinjer. Den er likevel farget nok til å identifiseres som et liberalt konservativt tilskudd i innvandringsdebatten. Kommentaren var lite antagonistisk, i så måte er den et sjeldent tilskudd i et svært antagonistisk debattklima. Jeg vil legge til at det er en sterk tilnærming til nyliberalisme, det er stort fokus på måling, resultat og effektivisering, sentrale gjenkjennelsesfaktorer med nyliberalisme. Det ligger en økonomisk tenkemåte mellom linjene gjennom hele kommentaren.

Artikkel 11.

*Utopiene er døde, kaoset lever. Aftenposten 04.07.16 Seksjon: Kommentarer Del: 1 808 ord.
Forfatter: Torbjørn Røe Isaksen.*

Nodalpunkt datagrunnlag: Innvandring og klasseskiller.

Nye nodalpunkt: Integrasjon, tro og ære.

Master signifiers: Folket, vi, Britene, EU, de, populistiske partier, politiske elitene, mennesker, middelklassens, ekstremistene, autoritære regimer, demokratier, Brexit - avstemningen, høyresiden, Thatchers, venstresiden, engelskmannen, Thomas Moore, Utopia, vår, kommunismens, fascismens, liberale utviklingsoptimismens, kalde krigen, liberale, menneskeheten, seg, mitt, jeg, folk flest, institusjonene, liberal, befolkningen, institusjonenes, institusjonens, liberale demokratier, ikke utopiske, grupper, politikken, populistisk, folks, arbeiderklassen, klassestaten, borgerlige, opprørsgenerasjonene, institusjonene, dem, tradisjonelle, partiene, høyre, venstre, sosialdemokratiske partier, populistiske, demokratiske partier, velgerne, Torbjørn Røe Isaksen, kunnskapsminister og Høyre.

Myths: Europeiske, USA, vestlige land, Europa, kontinentets, nabolag, verden, Vesten, arabiske, Brussel, samfunn, samtids, vestens, 70-tallet og 1920-tallet.

Floating signifiers: Demokratiet, demokratiske, integrasjon, demokratisk, utopiene og ikke-utopiske.

Konseptet om chains of equivalence: Forfatters budskap i denne kommentaren er veldig politisk av natur. Dette er kanskje ikke så overraskende da forfatter er kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen fra partiet Høyre. Det er en klar konservativ ideologi gjennom hele kommentaren. Spesielt gjennom å portrettere verden som et kaos skinner den konservative ideologien gjennom. Det er økt sikkerhet og tradisjoner som er bastionen mot den ustabile verden der ute. Kommentaren er litt utypisk i innvandringsdebatten, ved at den er mer politisk orientert, hvor innvandring kun er en del av en større helhet. Dette er den første kommentaren hvor innvandring ikke har hovedrollen, i så måte er den interessant i seg selv. Når det er sagt så er det en moderat liberalkonservativ linje i innvandringsdebatten som er holdningen til forfatter. Altså en moderat men streng og rettferdig linje.

Nøkkelord: *Britene, EU, europeiske, integrasjon, USA, de, politiske elitene, Europa, mennesker og kontinentets.* Forfatter har følgende kontekst: «*Britene har sagt nei til EU og reverserer dermed etterkrigstidens stadig tettere europeiske integrasjon. I USA og de fleste vestlige land er populistiske partier på fremmarsj i protest mot de politiske elitene. EU går fra krise til krise. Utenfor Europa står titalls millioner mennesker som drømmer om et nytt liv innenfor kontinentets grenser.*». Her er det mye fokus på krise og sikkerhet. Forfatter ønsker å portrettere verden som et kaos. Løsningen er å styrke regionale bånd og bygge et trygt Europa. Man kan både se at forfatter fronter både en liberal men også en konservativ modell som kur mot den kaotiske verden der ute. Europa må stå sammen, liberalt. Fort Europa, konservativt.

Nøkkelord: *Ekstremistene, nabolag, verden og vesten.* Kontekst er slik: «*Noen av ekstremistene kommer fra våre nabolag. Verden blir verre. Vesten forfaller. Selve det politiske systemet har sviktet.*» Det er lite å rope hurra for her, igjen ser vi at forfatter fokuserer ut til leser at vi befinner oss i en kaotisk verden.

Nøkkelord: *Tro og ære.* Dette er to nye nodalpunkt forfatter tar inn i kommentaren, de er investert med følgende mening: «*Tro og ære, frykt for det ukjente og en nærhet og omtanke for det man kjenner og er trygg på.*» Forfatter poengterer her hva de viktige og riktige verdiene er. De er alle ganske så konservative.

Konsepter om identitet: Forfatter er åpenbart en tilhenger av en liberalkonservativ samfunnsmodell. Dette kommer frem ved at han hever en viss ideologi over en rekke andre, både gamle og nye. Ut over dette vil jeg si at forfatter orienterer seg hovedsakelig fra et europeisk perspektiv og ikke nødvendigvis fra et nasjonalt et. Dette kan stemme bra, partiet Høyre som forfatter representerer som kunnskapsminister, har en klar EU-vennlig politikk.

Eksempel 1: «*Torbjørn Røe Isaksen er kunnskapsminister og leder for programarbeidet i Høyre.*» Det syntes kanskje unødvendig å ta med akkurat denne konteksten men den sier mye om hvilken identitet forfatter har. Forfatter representerer Høyre, et konservativt parti. Forfatter identifiseres som leder for Høyres programarbeid. Det gjør han svært interessant, sett fra et ideologisk perspektiv da han har betydelig innflytelse over Høyres programutkast. Forfatter er også kunnskapsminister.

Eksempel 2: «*Nei, liberale demokratier er av natur ikke-utopiske.*» De utopiske i denne kontekst vil være de progressive, og eller de sosialliberale. Forfatter tar avstand fra disse og i tillegg identifiserer han seg som en liberal selv men da i hans egen kontekst, konservativ. Det er i så måte en riktig og en gal versjon av liberalisme.

Eksempel 3: «*Opprørsgenerasjonene på 70-tallet skulle knuse institusjonene og lyktes med å endre den (ofte til det verre) før de selv ble samfunnsstøtter. I Europa i dag mister de tradisjonelle partiene til høyre og venstre oppslutning, og det har gått særlig hardt utover sosialdemokratiske partier*». Forfatter organiserer opp en liten ideologisk dans mot sin tradisjonelle sparringspartner. I realiteten ser vi her en ideologisk kamp mellom Arbeiderpartiet og Høyre. Jeg tokk med dette eksemplet fordi selv om det er antagonisme mot begge ytterfløyer, rettes antagonismen sterkest mot venstresiden. Ikke overaskende siden Fremskrittspartiet, fløyparti til høyre, sitter i regjering med nettopp det konservative partiet Høyre som forfatter representerer.

Konsepter om konfliktanalyse: Forfatter benytter noen floating signifiers men stort sett er de ganske sedimenterte. Men begrep som «*utopi*» og «*ikke-utopiske*» er litt utypiske og de kan tolkes svært forskjellig. Det er dog ikke noe i denne kommentaren som gjør at jeg ikke forstår dem i denne konteksten. Det er rundt hovedsakelig disse to begrep forfatter bygger opp sin ideologiske antagonisme mot de progressive, i norsk kontekst er det hovedsakelig de sosialliberale og sosialdemokrater.

Konklusjon: Dette var en ganske rett ut politisk kommentar. I innvandringsdebatten representerer den en moderat streng linje. Det er antagonisme mot ytterpunkter men spesielt mot venstresiden. Den er derfor helt klar ideologisk farget tvers gjennom. Det som er bra med denne kommentaren er at den i seg selv representerer noe utypisk i innvandringsdebatten. Her fokuseres det på et større bilde hvor innvandring er en del av totalen. Dette er en typisk realpolitisk linje og passer dermed bra inn med forfatters konservative ideologi. Teori som bør inkluderes her er Brian Barry og Martha Nussbaum samt Bhikhu Parekh.

Artikkel 12.

Også blant kristne finnes parallellsamfunn. Aftenposten 28.10.16 Seksjon: Kommentarer. Del: 1 672 ord. Forfatter: Andreas Slettholm.

Nodalpunkt datagrunnlag: Religion og innvandring.

Nye nodalpunkt: Parallellsamfunn og utdanning.

Master signifiers: Kristne, muslimske, de, islam, kristendommen, Aftenposten, kirkeredaksjonen, NRKs, kristenfolket, mediene, NRK Brennpunkt, seg, karismatiske, Jan Hanvold, hans, Visjon Norge, NRK, Hanvold, kumpaner, evangelisk, religiøs, sårbare personer, folk, dem, Hanvolds, konservative kristne, statskirken, progressive, liberal, Brennpunkt-dokumentaren, deres, Norge I DAG, Vårt Land, Dagen, liberale, verdikonservatisme, sosialistene, homofile, kristne parallellsamfunn, han, Harry Potter-bøkene, innbyggere, Fædrelandsvennen, menigheten Samfundet, medlemmer, Naustdal-saken, barnevernet, pinsevennfamilie, evangelisk menighet, barneombudet, muslimske trossamfunn, IslamNet, Jesus Revolution Army, vekkelsesbevegelser, karismatiske lederskikkelser, muslimske parallellsamfunn, voldelig ekstremisme, læstadianermenigheten og disipler.

Myths: Parallellsamfunn, offentligheten, 90-tallet, amerikansk, kristen-Norge, landskap, miljøet, barnehage, Israel, miljøene, storsamfunnets, Sørøst-Asia, 2004, Jæren, 2000-tallet, fremtiden, Tysfjord og integreringsdebatten.

Floating signifiers: Parallellsamfunn, curiositet, helbredelse, frelse, religion, innvandring, kristne parallellsamfunn, muslimske parallellsamfunn, helvete, vold, og raritet.

Konseptet om chains of equivalence: Denne kommentaren er av Andreas Slettholm, journalist og kommentator i Aftenposten. Det første jeg legger merke til er en høy grad av antagonisme mot konservative kristne miljøer, ideologi og bevegelser. Forfatter tar helt klart avstand fra en slik ideologi. Kritikken er rettet gjennom et angrep mot Visjon Norges Jan Hanvold. Det sentrale nodalpunktet i denne kommentaren er religion. Det underliggende budskapet i denne kommentaren er at det fokuseres for mye på muslimske parallellsamfunn, vi må ikke glemme at det er kristne parallellsamfunn også tilstede i Norge og at det er knyttet en rekke problemer med disse også. Forfatter kommer fra et liberalt univers, jeg identifiserer det som sosialliberalt og eller sosialdemokratisk. Jeg vil si at denne kommentaren er progressiv og liberal av natur. Progressiv fordi den er sjelden og belyser et tabu emne, liberal fordi den går rett i strupen på verdikonservative verdier.

Nøkkelord: *Islam, Kristendommen og offentligheten.* Forfatter har følgende kontekst: «*Mens knapt en dag går uten at islam får betydelig med spalteplass, er kristendommen nesten ikke synlig i offentligheten.*» I dette eksemplet ligger mye av hovedbudskapet til forfatter. Samfunnet fokuserer for mye, eventuelt ensidig, på muslimer, det finnes tilsvarende illiberale kristne miljøer. Det er derfor en skjevhet rent kommunikativt i det norske samfunnet og befolkning.

Nøkkelord: *Dem og Hanvolds.* Dette er et veldig enkelt eksempel som viser antagonismen mot Jan Hanvold, forfatters kontekst er: *Man skal ikke glemme at Hanvolds sand for personlig berikelse tidligere har resultert i et fengselsopphold.* Forfatter legger ikke mye under en stol her, Jan Hanvold blir effektivt diskreditert som en forbryter. Klar antagonisme.

Nøkkelord: *De, sosialistene, religion, homofile, seg, barna, barnehage, deres og Israel.* Kontekst er slik: «*De er bekymret for at sosialistene skal avskaffe religion. Tradisjonelle familieverdier er truet når homofile kan gifte seg og barna nærmest må sendes i barnehage. Abortloven er etter deres syn en legitimering av drap. Støtten til Israel er ubetinget, og skepsisen til innvandring er stor.*» Her kommer det frem ved chains of equivalence at forfatter tar avstand fra en slik kristen-verdikonservativ ideologi. Forfatter omtaler slike miljøer med «de», eller «dem». Budskapet til forfatter er å vise leser at slike miljøer er like ekstreme som enkelte muslimske miljøer.

Konsepter om identitet: Jeg identifiserer forfatter som en progressiv liberaler og eller sosialdemokrat. Det er først og fremst et angrep fra de «liberale» mot de «verdikonservative» denne kommentaren handler om, og forfatter bygger hovedsakelig identiteter opp etter denne aksen. Kommentaren er interessant rent identitetsmessig, her blir konservative kristne dratt inn i innvandringsdebatten som en egen gruppe. De blir derfor tatt ut som en av mange grupper på den ytre høyrefløyen. De blir også identifisert som en gruppe noe ut over det vanlige og at de representerer en minoritet blant de kristne i Norge. De blir identifisert som radikalt konservative og forfatter ligner dem med tilsvarende muslimske miljøer.

Eksempel 1: «*Hanvold og hans kumpaner står i en amerikansk evangelisk tradisjon der materiell velstand blir uttrykk for religiøs velsignelse*» Her identifiserer i bunn og grunn forfatter Jan Hanvold og hans følgere som tilhengere av amerikansk-evangelisme. En tradisjon som i henhold til forfatter har et svært betenkelig forhold mellom inntekt og tro. Forfatter identifiserer derfor både seg selv i negativ relasjon til slike miljøer og de nevnte miljøer som ekstreme.

Eksempel 2: «*De dypt konservative kristne. Visjon Norge er deres foretrukne TV-kanal og Norge IDAG deres avis, da både Vårt land og Dagen anses som for liberale. I dette miljøet er en bokstavtro bibelforståelse ofte paret med en sterk verdikonservative.*» Her ser vi igjen at forfatter portretterer dette miljøet i vidt forskjellige retning som storsamfunnet. De blir satt i forbindelse med Visjon Norge og Jan Hanvold som forfatter diskrediterer gjennom hele kommentaren. Forfatter setter også opp et skille her mellom liberale kristne, majoriteten og de verdikonservative kristne, minoriteten, eller slik forfatter aller helst ønsker å portrettere dem, det kristne parallellsamfunn.

Eksempel 3: «*Hanvold og hans disipler, er en påminnelse om at sterkt avvikende holdninger finnes mange steder og ikke er noe nytt fenomen. At parallellsamfunn ikke må oppfattes som en eksistensiell trussel mot hele samfunnet, er verdt å ta med seg inn integreringsdebatten*» Dette er en veldig progressiv og liberal måte å forholde seg på i innvandringsdebatten. Det settes opp en avstand mellom forfatter og Hanvold slik som i de to første eksemplene, men det viktigste er hva som ikke blir sagt rett ut og det er forsvaret av toleranse.

Konsepter om konfliktanalyse: Det foreligger en klar ideologisk antagonisme i denne kommentaren. Det er det liberale mot det konservative. Det er majoritet mot minoritet,

storsamfunn mot parallellsamfunn, religion mot sekulariteten. Listen fortsetter og fortsetter. Her bør man trekke inn Laclau & Mouffe, Martha Nussbaum og Torkild Brekke.

Konklusjon: Dette er den første artikkelen jeg har analysert som fokuserer på parallellsamfunn, et nodalpunkt i seg selv. Religion er derfor meget sentralt her, kanskje den kommentaren hittil som er sterkest influert og eller organisert rundt dette nodalpunktet. Forfatter viser en ganske progressiv linje gjennom hele kommentaren. Det er klar antagonisme mellom liberalisme og konservativ verdikonservatisme. Budskapet i kommentaren er at vi ikke må miste av syne at det også finnes kristne parallellsamfunn i Norge, ikke bare muslimske, og at det er en kognitiv og kommunikativ skjevhet i befolkningens oppfattelse av dette. Dette er en ganske unormal vinkling i innvandringsdebatten. Samtidig ønsker forfatter å fortelle oss at storsamfunnet må lære seg å tolerere parallellsamfunn, det endelige budskap blir da toleranse. En ganske så sentral del av liberalisme.

Artikkel 13.

Lille speil på veggen der, hvem er norske i landet her? Aftenposten 28.12.16 Seksjon: Nyheter 706 ord. Forfatter: Helene Skjeggstad.

Nodalpunkt datagrunnlag: Kultur og innvandring.

Nye nodalpunkt: Nasjonalisme, nasjon, nasjonalkonservatisme og sosial mobilitet.

Master signifiers: Norske, kulturministeren, Kvikk Lunsj, brunost, Marit Bjørgen, Ole Einar Bjørndalen, kulturminister, Linda Hofstad Helleland, (H), følgere, venner, Facebook, seg, noen, andre, kulturministerens, innvandrings- og integreringsminister, Sylvi Listhaug, (Frp), Helleland, barna, «Deilig er jorden», rektoren, hun, idrettsminister, Høyre-statsråden, vi, «det norske», Christian Tybring-Gjedde (Frp), muslimske, Tybring-Gjedde, Hadia Tajik (AP), «det andre», Heidi Nordby Lunde, Høyre, politisk bevegelse, nasjonalstaten, staten, «det er typisk norsk å være god», stat, deres, vår, kristne og nasjonalismen.

Myths: Landet, norske, julaften, Nylund skole, Stavanger, skolen, norsk, 2012, 2013, norske samfunnet, land, Europa, franske, den industrielle revolusjonen, nasjonen og Norge.

Floating signifiers: Nasjonalisme, sensur, kultur, innvandring, nasjonalkonservatisme og nasjon.

Konseptet om chains of equivalence: Forfatter er her igjen Aftenposten journalist Helene Skjeggestad, dette er andre artikkel jeg analyserer fra samme forfatter. Budskapet i denne kommentaren forsterker mitt inntrykk av at forfatter innehar en moderat holdning til innvandringsdebatten. Forfatter både kritiserer men også avdramatiserer et innlegg kulturminister Linda Hofstad Helleland la ut på Facebook lille julaften 2016. Dette innlegget går innpå hva som er «norskt», det er snarere enn tolkning men innlegget bar preg av en høy grad av nasjonalisme. Forfatter ønsker å opplyse leser at debatter om hva som er norskt, eller hva som er norsk kultur, sjeldent fører noe konstruktivt med seg da det er et tema som er for emosjonelt ladet og ikke minst åpent for tolkning. Forfatter legger ikke noe mellom linjene at hun kritiserer kulturministeren for at hun slenger seg på en nasjonalkonservativ bølge, bevist eller ubevist. Forfatter tar avstand fra et slikt ståsted, hun trekker også frem kritikk fra en annen representant i Høyre, Heidi Nordby Lunde. Samtidig er hun opptatt av å tro på det beste i kulturministeren og at man ikke skal over-analysere slike innlegg i en negativ retning, innlegget kan i bunn og grunn også tolkes ganske uskyldig. Dette kan tyde på at forfatter tilhører de mer moderate konservative. Det samme kom jeg frem til i hennes første kommentar.

Nøkkelord: *Nasjonalisme og kulturministeren.* Konteksten er slik: «*Julehilsen. Nasjonalismen er et politisk verktøy. Har kulturministeren lest bruksanvisningen?*» Dette er den første setningen i kommentaren. Forfatter viser her hvordan hun kritiserer kulturministeren for innholdet i sitt innlegg, gjennom å fordumme både innhold og forfatteren av det. Når hun gjør dette så oppnår forfatter å få frem budskapet sitt, at innlegget er uviktig og at man ikke bør bruke det til å polarisere innvandringsdebatten ytterligere.

Nøkkelord: *Seg, vi, kulturminister, Kvikk Lunsj og brunost.* Forfatter har denne konteksten: «*Kanskje var det så enkelt, og i det lys virker det unødvendig å henge seg opp i at vi har en kulturminister som over gjennomsnittet opptatt av Kvikk Lunsj og brunost.*» Forfatter slenger ut en redningsbøye til kulturministeren ovenfor leser, men den har en fordummende pris over seg.

Nøkkelord: *Nasjonalismen, Europa og norskest.* Kontekst er slik: «*Med nasjonalismen på fremmarsj i Europa, er likevel ikke dette tiden for å starte en konkurranse om hvem og hva som er norskest.*» Forfatter ønsker å ta eksplisitt avstand til den økende nasjonalkonservatismen. Innlegg som forherliger hva som er «norskt» er derfor et steg i gal retning i henhold til forfatters moderate ideologi.

Konsepter om identitet: Det er liten tvil her om at forfatter er en tilhenger av en moderat ideologi. Man kan spore en differensiering av forfatters egne holdninger og sentrale politikere fra det ytre høyre. Hun trekker frem en kilde i Høyre som deler hennes kritikk mot kulturministeren for eksempel. Dette tyder i retning at forfatter også er en representant for en liberalkonservativ linje. Politiske partier er identifisert i debatten ved Høyre, Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet. Måten Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet blir portrettert i denne kommentaren får meg til å se flere fellesnevner mellom forfatter og partiet Høyre. Det som er interessant rent identitetsmessig i denne kommentaren er det store fokuset på nasjonalisme og hva norsk kultur er.

Eksempel 1: «*Å slenge ut noen setninger om brunost og vår kristne arv, virker – og er nok også – uskyldig motivert. Debatter om det «det norske» ender i beste fall i selvfølgeligheter. Det gjør det trolig denne gangen også. Med nasjonalismen på fremmarsj i Europa, er likevel ikke dette tiden for å starte en konkurranse om hvem og hva som er norskest.*» Her ser man at forfatter identifiserer innlegget som lite konstruktivt, men også at hun tar avstand fra nasjonalisme som ideologi og det ytre høyre.

Eksempel 2: «*Det er godt kjent at retorikken til Sylvi Listhaug har en polariserende effekt på samfunnsdebatten.*» Forfatter tar her avstand til både Sylvi Listhaug og hennes bruk av retorikk. Å omtale en person som polariserende er ikke spesielt flatterende så det er en negativ undertone til den som identifiseres.

Eksempel 3: «*Den siste tiden har Helleland fått kritikk for å være mer idrettsminister enn kulturminister, og dette var kanskje en anledning til å vise at kultur – det er også viktig for Høyre-statsråden.*» I det siste eksemplet ser vi at forfatter spiller opp nylig kritikk av kulturministeren for å poengtere at hennes siste innlegg i kulturdebatten var i verste fall naivt. Det er både et forsvar av kulturministeren men også en eksemplifisering av fordømming av samme person.

Konsepter om konfliktanalyse:

Det er ikke en høy grad av konflikt i denne kommentaren, det er også lite bruk av floating signifiers. Det er dog en ideologisk konflikt til stede her både til høyre og venstre, hvor brorparten er rettet mot det ytre høyre. Forfatter kommuniserer fra et hegemonisk ståsted, det etablerte hegemoni, kommentaren er derfor mer et forsvar enn et angrep.

Konklusjon:

Denne kommentaren er den andre kommentaren jeg analyserer av forfatter i dette datagrunnlaget. De skiller seg litt på tematikk men rent ideologisk stemmer de godt overens. Forfatter fremviser en moderat liberal-konservativ holdning gjennom hele kommentaren. Budskapet er at man bør ta den voksende nasjonalkonservatismen på alvor og at nasjonalpopulistiske innlegg av kulturministeren på Facebook bør unngås. Nasjonalismen som politisk verktøy for ytterliggående protestpartier og bevegelser, enten det er på høyre eller venstresiden er en dårlig ide, det er dette budskapet forfatter vil gi lesere. Dette er et moderat konservativt tilskudd i innvandringsdebatten. Vi ser her tydelig at forfatter posisjonerer seg mellom høyre og venstresiden.

Problemstilling/overordnet forskningsspørsmål

Hvilke multikulturelle diskurser kan identifiseres i Aftenposten?

I min analyse fant jeg en rekke diskurser ut over de åtte diskursene og eller temaene som opprinnelig var nedfelt i grensesnittet, noen av disse var mer eller mindre forventet mens andre var av mer overraskende karakter, eventuelt nye tilskudd av diskurser, særlig sentrert rundt innvandringsdebatten. En rekke av disse diskursene, både i grensesnittet men også de som har kommet frem utover dette, har en naturlig plass innenfor det multikulturalistiske fagfelt, altså at diskursen er en gjenganger i faglitteraturen rundt multikulturalisme. Samtlige diskursfunn, inkludert grensesnitt-diskursene, blir fremlagt i tabeller under hvor diskusjon rundt disse følger.

Tabell 1. Diskurser brukt i grensesnitt.

Innvandring	Velferdsstaten	Multikulturalisme	Religion
Kultur	Ideologi	Massemedia	Klasseskiller

Tabell 2. Diskurser funnet.

Islam	Terror	Integrering
Ytringsfrihet	Humanisme	Demokrati
Fundamentalisme	Likestilling	Kulturimperialisme
Utdanning	Politikk	Syssetsetting
Levekår	Retorikk	Språk
Etikk	Sekularisme	Parallelsamfunn
Sosial mobilitet	Arbeid	Medborgerskap
Integrasjon	Tro	Ære
Nasjonalisme	Nasjon	Nasjonalkonservatisme

Tabell 3. Diskurser som ofte blir brukt i det multikulturalistiske fagfelt.

Innvandring	Multikulturalisme	Religion
Kultur	Islam	Terror
Integrering	Ytringsfrihet	Demokrati
Fundamentalisme	Likestilling	Sekularisme
Parallelsamfunn	Nasjonalisme	Nasjonalkonservatisme

Oppsummering: Samtlige diskurser i tabellene er å finne i det multikulturalistiske fagfelt men noen vil ha en mer fremtredende rolle en andre og derfor sorterte jeg ut noen spesifikke i egen tabell, tabell 3. Det skal sies at dette er en subjektiv vurdering men denne er gjort med grunnlag i faglitteratur. Kultur, integrering, multikulturalisme, religion og innvandring for eksempel er muligens de mest brukte diskurser innenfor dette fagfeltet (Kukathas 2003:1-270; Kymlicka 1989:1-258; Modood 2013:1-158; Phillips 2007:1-180; Barry 2001:1-328; Parekh 2006:1-372)

Det kanskje mest interessante med denne delen av analysen er at den underbygger funnene til Vertovec & Wessendorf, og til dels hva Modood forklarer som den diskursive død for begrepet multikulturalisme. Av samtlige diskurser som er listet opp i tabellene var det to stykker som ikke kom opp en eneste gang ved gjennomgang av artiklene i datagrunnlaget, begge var i mitt eget grensesnitt, multikulturalisme og massemedia. At multikulturalisme som begrep er blitt et pariabegrep i intellektuelle kretser og gjennom mediekkanaler kan, i det

minste i henhold til denne analysen, bekrefte (Vertovec & Wessendorf 2010: 1-31; Modood 2013:144-167)

Underliggende forskningsspørsmål

Hvilke diskurser er særlige aktuelle og eller hyppige?

Noen diskurser er ofte gjengitt i artiklene jeg har analysert mens andre er lite brukt, jeg har derfor redegjort for fordeling av ulike diskursgrupper, om de er grensesnitt eller ikke, per artikkel samt redegjort for hvor mange ganger hver enkelt diskurs som er identifisert i tabell 1, 2 og 3 er blitt benyttet i de tretten artiklene som er analysert. Dette vil utgjøre tabell 4 og 5 som vil fremlegges under. Jeg kommer ikke til å referere artiklene med noe annet en nummerering, altså artikkel 1. er den første artikkelen i analysen som er vedlagt avhandlingen. Tabellen følger således artiklene i den rekkefølge de er blitt analysert samt tidslinjen som er lagt opp for datagrunnlaget, det tidsrommet som datagrunnlaget er forfattet, artikkel 1. Er således den eldste artikkelen og artikkel 12. den nyeste.

Tabell 4. Diskursgrupper fordelt på analyserte artikler.

Artikkel 1.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 2 stk.
Artikkel 2.	Grensesnitt 3 stk.	Nye diskurser 1 stk.
Artikkel 3.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 2 stk.
Artikkel 4.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 2 stk.
Artikkel 5.	Grensesnitt 3 stk.	Nye diskurser 1 stk.
Artikkel 6.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 2 stk.
Artikkel 7.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 5 stk.
Artikkel 8.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 4 stk.
Artikkel 9.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 8 stk.
Artikkel 10.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 7 stk.
Artikkel 11.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 3 stk.
Artikkel 12.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 2 stk.
Artikkel 13.	Grensesnitt 2 stk.	Nye diskurser 4 stk.

Tabell 5. Fordeling av ulike diskurser.

Innvandring 13 stk.	Velferdsstaten 1 stk.
Multikulturalisme 0 stk.	Religion 5 stk.
Kultur 6 stk.	Ideologi 1 stk.
Massemedia 0 stk.	Klasseskiller 2 stk.
Islam 1 stk.	Terror 1 stk.
Integrering 6 stk.	Ytringsfrihet 2 stk.
Humanisme 1 stk.	Demokrati 3 stk.
Fundamentalisme 1 stk.	Likestilling 3 stk.
Kulturimperialisme 1 stk.	Utdanning 4 stk.
Politikk 2 stk.	Sysselsetting 1 stk.
Levekår 1 stk.	Retorikk 1 stk.
Språk 1 stk.	Etikk 1 stk.
Sekularisme 1 stk.	Parallellsamfunn 2 stk.
Sosial mobilitet 2 stk.	Arbeid 1 stk.
Medborgerskap 1 stk.	Integrasjon 1 stk.
Tro 1 stk.	Ære 1 stk.
Nasjonalisme 1 stk.	Nasjon 1 stk.
Nasjonalkonservatisme 1 stk.	

Oppsummering: Hvis vi tar utgangspunkt i tabell 5. så kan vi se hvilke nodalpunkter og eller diskurser som blir hyppig brukt og dermed særlig aktuelle, dog det skal sies at analysen er svært kvalitativ slik at dette er kun en indikasjon og ikke en generalisering. Hvis vi luker ut de som ligger under tre representasjoner så ender vi opp med disse: *Innvandring*, *religion*, *kultur*, *integrering*, *demokrati*, *likestilling* og *utdanning*. Vi ser at alle disse foruten diskursen *utdanning* er representert i tabell 3. Det vil si alle minus en diskurs er gjengangere i det multikulturalistiske fagfelt, det er således ingen overraskelse at de også fremstår som godt representert i min analyse. Så hvorfor får akkurat disse diskursene så stor plass? Dette henger nok sammen med flere ting men hvis vi tar utgangspunkt i teoridelen så kan vi finne flere mulige forklaringer på hvorfor disse diskursene får så stor plass, spesielt innvandringsdiskursen, min vurdering er at hensynet blant majoritetsbefolkningen til å forsvare vitale deler av det norske samfunn slik som nasjonalkultur, velferdsstaten og en sekulær liberal levemåte gjør at akkurat disse diskursene gjenspeiles oftere i media enn andre

diskurser, jeg viser da til teori rundt nasjonalisme, religionspluralitet og immigrasjon og velferd (Hodne 2008: 14.16; Repstad 2010:378-379; Hatland 2011:251-252, Hatland 2011:259-260)

Jeg er noe overrasket over hvor stor representasjon diskursen om utdanning får, dette kan ha en sammenheng med at utdanning er en prioritert del av integreringsarbeidet, jeg viser i såfall til inkluderingsstrategi og klasseforskning som en mulig forklaring på hvorfor akkurat denne diskursen virker å ha en stor betydning i den norske debatten rundt innvandring. I et meritokratisk samfunn vil utdanning være en nøkkelfaktor for at man skal klare seg best mulig, i så måte er det ikke overraskende at man tar hensyn til dette når man jobber med integreringsstrategier fra et politisk perspektiv. Det er derfor naturlig at dette gjenspeiles i mediekkanaler (Hatland 2011:260-263; Hansen & Engelstad 2010:193-195, Hansen & Engelstad 2010:197-198, Hansen & Engelstad 2010:191-201).

Hvilke diskurser er preget av en høy grad av antagonisme?

Enkelte av diskursene er mer antagonistiske en andre, dette fordi de er enten flytende og eller at det er en høyere grad av kamp for å fylle diskursene med mening. Jeg har tatt en subjektiv vurdering og fordelt de diskurser som er funnet i analysen, og som jeg vurderer har en høyere grad av antagonisme en andre i en egen tabell, tabell 6, under. I all hovedsak er vurderingen basert på diskursteorien til Laclau & Mouffe samt boken til Jørgensen & Phillips som beskriver diskursanalyse som teori og metode (Laclau & Mouffe 2014:1-177; Jørgensen & Phillips 2012:24-57).

Tabell 6. Antagonistiske diskurser.

Innvandring	Multikulturalisme	Kultur	Terror	Ytringsfrihet
Fundamentalisme	Likestilling	Parallellsamfunn	Nasjonalisme	Nasjonalkonservatisme

Oppsummering: Så hva er det som gjør disse diskursene antagonistiske og eller flytende? I all hovedsak er det kampen om å fylle begrepene, eller diskursene, med mening. Kultur for eksempel er et godt eksempel, hva er egentlig kultur? Det kan for eksempel være snakk om idrett, musikk, teater, opera, en spesifikk levemåte eller religion. Det er et begrep som kan

defineres på svært mange måter og derfor er den flytende, eller med andre ord ikke objektiv som Laclau & Mouffe ville kalt det, slike flytende begreper eller diskurser om man vil vill alltid føre med seg en hegemonisk kamp, kampen om å fylle begrepet med en spesifikk mening. Det samme kan sies om diskursen terror, hvis vi tar utgangspunkt i teori kan vi se at det kan være vanskelig å definere en handling som terrorisme, den er ikke tilstrekkelig objektiv, for noen kan det være terror for andre kan det dreie seg om en frihetskamp. Det samme kan sies om de andre diskursene som er funnet i analysen og som er listet opp i tabell 6. De har alle etter min vurdering en høy grad av antagonisme og eller en lav grad av objektivitet som leder til hegemonisk kamp og derav en økt tilstedeværelse i media (Juergensmeyer 2001:3-15; Laclau & Mouffe 2014:1-177; Jørgensen & Phillips 2012:24-57).

Hvilke diskurser er preget av en høy grad av objektivitet?

På samme måte som jeg har plukket ut de diskursene som jeg vurderer som mest antagonistiske har jeg plukket ut de som har en høyere grad av objektivitet ved seg i en egen tabell under, tabell 7. Vurderingen er også her subjektiv men den tar også grunnlag i diskursteorien til Laclau & Mouffe, Jørgensen & Phillips bok om diskursanalyse og dens metodikk samt avhandlingens teoridel. Objektive diskurser har en naturlig mindre grad av hegemonisk kamp rundt seg, meningen er på mange måter midlertidig satt. Det skal sies at ifølge teorien til Laclau & Mouffe kan en diskurs aldri bli hundre prosent satt og en rekke av de diskursene jeg fant, og som gjengis i tabell 7, har en ulik objektivitetsgrad, jeg vurderer de dog som mer objektive en de ti diskursene jeg listet opp som antagonistiske i tabell 6 (Laclau & Mouffe 2014:1-177; Jørgensen & Phillips 2012:24-57).

Tabell 7. Objektive diskurser.

Velferdsstaten	Religion	Ideologi	Massemedia	Klasseskiller	Islam
Humanisme	Demokrati	Kulturimperialisme	Utdanning	Politikk	Sysselsetting
Levekår	Retorikk	Språk	Etikk	Sekularisme	Sosial mobilitet
Arbeid	Nasjon	Medborgerskap	Tro	Ære	Integrasjon

Oppsummering: Så hva gjør disse diskursene mer objektive? Det hele ligger i at det er lite kamp om mening bak disse begrepene og eller diskursene, når vi snakker om massemedia for

eksempel så er det ganske innlysende for eksempel for lesere av en avisartikkel at avsender henviser til kjente mediekkanaler med bredt nedslagsfelt som TV, aviser, sosiale medier eller radio, altså medier som når ut til massene. Det er lite diskusjon om meningen bak begrepet massemedia, hadde det vært det kunne man sagt at begrepet og eller diskursen var antagonistisk. Et annet eksempel fra denne tabellen kan være klasseskiller, det er lite diskusjon om hva begrepet klasseskiller innebærer, diskusjonen rundt dette begrepet sentrerer heller mer rundt om slike klasseskiller eksisterer eller ikke i et gitt samfunn, for eksempel om det eksisterer klasseskiller i Norge eller ikke. Jeg viser til teori om norske medievaner og det norske klassesamfunn som underbygger en slik vurdering av begrepene i tillegg til Laclau & Mouffe samt Jørgensen & Phillips (Hansen & Engelstad 2010:191-204; Lundby 2010:353-359, Laclau & Mouffe 2014:1-177; Jørgensen & Phillips 2012:24-57).

Hvilke teoretiske og ideologiske retninger kan de ulike diskurser (gruppene av standpunkter og holdninger) knyttes til?

Jeg har satt opp fire ideologiske hovedkategorier, disse er: Ytre høyre, konservativ, moderat og progressiv. Kategorien moderat har to underkategorier og disse er: Liberalkonservativ og sosialliberal. Dette er det ideologiske spekteret man stort sett forholder seg til i det multikulturalistiske fagfelt, altså graderinger på en klassisk venstre – høyre akse. Jeg har fordelt samtlige artikler i en spesifikk kategori, tabell 8, altså denne tabellen viser hvilken ideologi som ligger bak artikkelen, det skal sies at dette er en subjektiv vurdering og kan ikke generaliseres på noen måte, det dreier seg derfor om en tolkning, intet mer intet mindre. I tabell 9 som følger har jeg satt opp fordelingen mellom de ulike ideologiene, dette for å vise hvilket ideologisk tyngdepunkt Aftenposten har publisert i det gitte tidsrom som analysen har tatt utgangspunkt i. Jeg har hovedsakelig benyttet meg av teorifeltet innenfor multikulturalisme som grunnlag for min tolkning og klassifisering av de ulike artiklene og da spesielt fire teoretikere innenfor feltet, Brian Barry, Tariq Modood, Will Kymlicka og Bhikhu Parekh. Disse fire har alle bidratt til ulike perspektiv når det kommer til ideologier innenfor multikulturalisme og politisk teori, hvor innvandringsdebatten så absolutt hører hjemme. Artiklene som er analysert er lagt ved som vedlegg samt analyse av disse (Kymlicka 1989:1-258; Modood 2013:1-158; Barry 2001:1-328; Parekh 2006:1-372).

Tabell 8. Ideologisk kategorisering av artikler.

Artikkel 1.	Ytre Høyre
Artikkel 2.	Moderat (Sosialliberalist)
Artikkel 3.	Moderat (Liberalkonservativ)
Artikkel 4.	Moderat (Liberalkonservativ)
Artikkel 5.	Konservativ
Artikkel 6.	Moderat (Liberalkonservativ)
Artikkel 7.	Konservativ
Artikkel 8.	Moderat (Liberalkonservativ)
Artikkel 9.	Konservativ
Artikkel 10.	Moderat (Liberalkonservativ)
Artikkel 11.	Konservativ
Artikkel 12.	Progressiv
Artikkel 13.	Moderat (Liberalkonservativ)

Tabell 9. Ideologisk fordeling av datautvalget.

Ytre Høyre	1 stk.
Konservativ	4 stk.
Moderat	7 stk.
Progressiv	1 stk.

Merknad: Fordeling mellom Liberalkonservativ og Sosialliberal under hovedkategorien Moderat er følgende: Liberalkonservativ 6 stk. Sosialliberal 1 stk.

Oppsummering: Det har vært få overraskelser i denne analysen, som forventet fremstår datagrunnlaget som meget balansert rent ideologisk. En klar overvekt av artiklene kan trygt tolkes som moderate jamfør et multikulturalistisk teorifelt, det er dog en klar overvekt av Liberalkonservative kontra Sosialliberale artikler og i tillegg er det en stor andel konservative publiseringer. I så måte er det en distinkt konservativ ideologi bak de fleste av publiseringene til Aftenposten. Det interessante er likevel at Aftenposten publiserer et vidt spenn av artikler innenfor innvandringsdebatten, både ytre høyre og ytre venstre er representert, om enn i mindre omfang. Dette er et sunnhetstegn i dagens mediebilde hvor også mediene blir polarisert i økende omfang. Det er dog ingen tvil om at Aftenposten produserer og publiserer en Liberalkonservativ ideologi som former diskursene i innvandringsdebatten, noe som ikke

er overraskende da avisen historisk sett er konservativ (Kymlicka 1989:1-258; Modood 2013:1-158; Barry 2001:1-328; Parekh 2006:1-372; Pettersen 2016).

Hvilke identiteter kan igjen knyttes opp til disse ideologiske retningene?

Her har jeg tatt utgangspunkt i artikkelforfatternes identitet, ved bruk av Laclau & Mouffe 's konsept Chains of equivalence så har jeg forsøkt å knytte forfatterne opp mot de ulike ideologier som diskursene produserer. Konseptet deres er en viktig del av deres diskursteorier, at identiteter skapes gjennom at man tar avstand fra sosiale fenomen eller aktører. På denne måten vil det være enklere å sirkle inn forfatters egen ideologi. På samme måte vil et forsvar av et sosialt fenomen eller en aktør tilsi at de har en ideologisk balanse.

Jeg vil derfor ta for meg de tretten artiklene og identifisere forfatters mulige identitet samt de identiteter forfatter forsøker å produsere i sin diskurs i tabellen under, tabell 10. Et felt vil påvise hva forfatter forsvarer og et felt vil påvise hva forfatter tar avstand fra, det er denne analysen som er basis for hvilken underliggende ideologi artikkelen også har, som vist i tabell 8 (Laclau & Mouffe 2014:1-177; Jørgensen & Phillips 2012:24-57).

Tabell 10. Identitetsproduksjon

Artikkel	Forfatter	Forsvar	Avstand
Artikkel 1.	Elin Ørjasæter	-Hege Storhaug -Rasjonalitet -Økonomi -Yrkesdeltakelse -Eldre muslimer (Mekka muslimer) -Europa -Vestlig kultur	-Unge muslimer (Medina muslimer) -Etablisement -Politikere -Følelser (irrasjonalitet) -Akademia -Trygdeavhengighet -Politisk korrekthet -Islam -Terror -Midtøsten

Artikkel 2.	Per Anders Madsen	<ul style="list-style-type: none"> -Muslimer -Moderat/Progressiv -Offentlige institusjoner -Media -Politiet -Balansert 	<ul style="list-style-type: none"> -Anders Behring Breivik -Fjordman (Peder Jensen) -Anti-Islamsk -Ytterliggående Høyre -Antiislamist -Populist -Høyreekstremer -Ubalansert
Artikkel 3.	Ingun Økland	<ul style="list-style-type: none"> -Journalister -Kommentatorer -Media -Moderat -Rasjonell 	<ul style="list-style-type: none"> -Lena Lindgren -Innvandringsfientlige -Morgenbladet -Ytre Høyre -Progressive (Ytre Venstre) -Sosialliberale
Artikkel 4.	Trine Eilertsen	<ul style="list-style-type: none"> -Liberal -Liberale verdier -Moderat 	<ul style="list-style-type: none"> -Hege Storhaug -Illiberal -Ytre Høyre -Frp
Artikkel 5.	Helge Lurås	<ul style="list-style-type: none"> -Monokultur (nasjonalkultur) -Konservativ -Sikkerhet -Ytre Høyre 	<ul style="list-style-type: none"> -Innvandringsentusiaster -Innvandring -Flerkulturelle samfunn -Etablisement -Eliter -Kosmopolitt -Liberal

Artikkel 6.	Helene Skjeggestad	-Likestilling -Rettigheter -Integrering -Sikkerhet -Innvandrerjenter -Moderat -Konservativ	-Minoritetsgutter -Menn -Ytre Høyre -Ytre Venstre
Artikkel 7.	Joacim Lund	-Sylvia Listhaug -Konservativ -Civita -Sikkerhet -Intrigering -Norge	-Marseille -Rinkeby -Tensta -Stockholm -Paris -Molenbeek -Liberal -Progressiv
Artikkel 8.	Trine Eilertsen	-Integrering -Moderat -Liberal	-Sylvia Listhaug -Assimilasjon -Ytre Høyre
Artikkel 9.	Shahram Shaygani	-Moderat -Konservativ -Rasjonell -Høyresiden -Ytringsfrihet -Sekulær -Demokrati -Vestlig kultur	-Sosialliberal -Progressiv -Naiv -Kulturrelativisme -Dumsnill -Venstresiden
Artikkel 10.	Kristin Clemet	-Civita -Moderat -Borgerlig -Kunnskapsløftet -Osloskolen -Nyliberal	-Venstresiden -Sosialistisk -Progressiv -Sosialliberal

Artikkel 11.	Torbjørn Røe Isaksen	-Høyre -Liberalisme -Konservativ -EU -Europa -Moderat	-Sosialdemokrat -Progressiv -Arbeiderpartiet -Ytre Høyre
Artikkel 12.	Andreas Slettholm	-Liberal -Progressiv -Toleranse	-Verdikonservativ -Ytre Høyre -Jan Hanvold -Amerikansk evangelisme -Konservative kristne -Norge I DAG -Visjon Norge
Artikkel 13.	Helene Skjeggestad	-Liberal -Konservativ -Høyre -Moderat	-Sylvia Listhaug -Nasjonalisme -Høyrepopulisme -Nasjonalkonservatisme -Venstrepopulisme

Oppsummering: Den ideologi som produseres og distribueres mest i Aftenposten, jamfør min tolkning i tabell 8, er Liberalkonservatisme. Når vi legger til grunn tabell 10. så kan vi tillegge en del identitetsmarkører til denne ideologi, de viktigste er: *Liberal, Høyre, Moderat, Konservativ, Nyliberal og Borgerlig*. Dette passer rett inn i profilen til Aftenposten og det bør derfor ikke være noen overraskelse at majoriteten av diskursene re-produserer en slik identitet, en identitet som samsvarer med den bakenforliggende ideologien

Liberalkonservatisme (Kymlicka 1989:1-258; Modood 2013:1-158; Barry 2001:1-328; Parekh 2006:1-372; Pettersen 2016; Laclau & Mouffe 2014:1-177; Jørgensen & Phillips 2012:24-57).

Hvordan blir multikulturalisme presentert som et begrep i den norske i Aftenposten?

Når det gjelder dette siste forskningsspørsmålet så må jeg henwise tilbake til oppsummeringen av det overordnede forskningsspørsmålet. Siden jeg ikke fikk noen treff på multikulturalisme i min analyse av innvandringsdebatten så er det en stor sannsynlighet for at denne diskursen som begrep er lite brukt. Dette kan som sagt tyde på at analysen til Vertovec & Wessendorf stemmer godt overens med den norske mediehverdagen, at multikulturalisme har blitt et

pariabegrep, også i norske massemedier, dette stemmer også godt overens med hva Modood hevder i sin bok *Multiculturalism*. Analysen og analysegrunnlaget er dog alt for lite til å trekke noen sikre konklusjoner. Ting kan dog tyde på at multikulturalisme som egen diskurs har liten verdi her i Norge, det gir mer mening å snakke om multikulturalistiske diskurser slik at man åpner opp for et større tverrfaglig diskursivt felt (Vertovec & Wessendorf 2010: 1-31; Modood 2013:144-167)

Konklusjon

Min analyse inneholder en rekke likheter med studier i land som det er naturlig å sammenligne oss selv med, først og fremst våre nærmeste naboland, i et større perspektiv Europa. Det er et relativt stort volum av diskursene som jeg har analysert som inneholder en konservativ og streng tilnærming til flyktninger, asylsøkere og arbeidsinnvandrere, spesielt hvis disse kommer fra ikke-vestlige land. Det er særlig Islamsk kultur og muslimer som er oppe til debatt, det er svært lite diskusjon om andre typer innvandring, i det minste har ikke dette kommet frem som funn i min analyse. Dette stemmer godt overens med debattklimaet ellers i Europa også. Det er først og fremst kulturforskjeller og da spesielt religion som er kilde til antagonismen mot denne gruppen innvandrere. Andre moment det er verdt å ta med seg er vern av velferdsstaten og sekulærliberale verdier. I norsk kontekst er vi i tillegg vant med å forholde oss til et monokulturelt samfunn, dette er i ferd med å endre seg og mange uttrykker stor skepsis til utviklingen.

Når det kommer til multikulturalisme som begrep er den fraværende i min analyse, her skiller vi oss ut fra en rekke andre land i Europa som for eksempel Storbritannia og Sverige. En stor grunn til dette er at vi i Norge ikke har multikulturalisme som inkluderingsstrategi, strategien vi fører er først og fremst integrering. Det gir derfor mer mening i norsk kontekst å snakke om integrering, ikke multikulturalisme.

Befinner vi oss i en multikulturell backlash som Vertovec & Wessendorf hevder i sin analyse? Både ja og nei. Ja fordi en rekke av diskursene som er å finne i den norske debatten om innvandring kan kalles multikulturalistiske og disse finner man igjen under diskursen multikulturalisme i andre Europeiske land og innvandringsdebatter. Et relativt stort volum blant disse diskursene inneholder en streng tilnærming til fremmedkulturell innvandring, spesielt mot muslimer. Nei fordi vi ikke har implementert multikulturalisme som

inkluderingsstrategi, og hevde at vi har en backlash på noe vi ikke praktiserer vil være en snodig ting å hevde.

Det jeg finner interessant dog er at multikulturalisme er helt fraværende som egen diskurs i den norske innvandringsdebatten. En grunn til dette kan som sagt være at vi fører integrering som inkluderingsstrategi, men det kan også underbygge påstanden til Vertovec & Wessendorf og Modood, at begrepet multikulturalisme har fått et pariastempel på seg i det offentlige rom. I henhold til denne analysen er jeg derfor tilbøyelig til å konkludere med at begrepet Multikulturalisme opplever en backlash, og eller, at det brukes sjeldent.

Selv om enkelte artikler inneholder en streng tilnærming til innvandring, finner jeg den ikke dekningen totalt sett spesielt ubalansert, ja den inneholder noen ekstreme synspunkter, noen av dem vil jeg definere som godt innenfor hva Martha Nussbaum beskriver som et uttrykk for en fryktkultur, men majoriteten av diskursene i analysen fylles med en moderat meningstilnærming til innvandring. Dette var også forventet av nyhetsformidleren jeg valgte ut, Aftenposten.

Det er en klar ideologisk vridning av diskursene i retning liberalkonservatisme. I og med at Aftenposten har landets største opplag blant papiraviser så kan man konkludere med at en slik ideologi mulig gjenspeiles i en stor andel av befolkningen. Jeg sier mulig fordi dette kan selvfølgelig ikke generaliseres på noen måte, det er dog ingen tvil om at en slik ideologi produseres og distribueres ut til en stor andel av befolkningen. I et multikulturalistisk teorifelt vil derfor denne ideologi befinne seg svært nær Egalitær liberalisme slik den beskrives i Brian Barrys bok *Culture & Equality*. Ifølge Barrys teori er multikulturalisme en feilslått inkluderingsstrategi. Integrering og kanskje aller helst assimilasjon til en liberalsekulær samfunnsmodell er hans anbefalte strategi for å håndtere en økning av fremmedkulturelle i vestlige liberale demokratier. Med grunnlag i denne analysens funn konkluderer jeg med at dette synet resonnerer godt med en majoritet av de artikler som er analysert (Vertovec & Wessendorf 2010: 1-31; Modood 2013:144-167; Nussbaum 2012:1-245; Barry 2001:1-328)

Litteraturliste

Aftenposten (2016). Hentet 13.september 2017 fra <https://www.aftenposten.no/>

Barry, Brian (2001): *Culture and Equality: An Egalitarian Critique of Multiculturalism*. Polity Press, Cambridge United Kingdom.

Bauböck, Rainer (1999): "Liberal Justifications for Ethnic Group Rights", i Joppke, Christian og Steven Lukes (red.) (1999): *Multicultural Questions*. Oxford University Press. New York, U.S.A (s. 133-157)

Bryman, Alan (2012): *Social research methods* 4.ed. Oxford University press. Oxford, England.

Hansen, Marianne Nordli & Fredrik Engelstad (2010): "Oljelandet", i Frønes, Ivar og Lise Kjølørød (red.) (2010): *Det norske samfunn*, 6.Utgave, Oslo, Gyldendal Norsk Forlag AS (s. 191-211)

Hatland, Aksel (2011): "Velferdspolitik og Innvandring", i Hatland, Aksel, Stein Kuhnle og Tor Inge Romøren (red.) (2011): *Den Norske Velferdsstaten*, 4.Utgave, Oslo, Gyldendal Norsk Forlag AS (s. 251-270)

Hodne, Bjarne (2008): *Norsk nasjonalkultur: En kulturpolitiskoversikt*. 4.Utgave, Oslo, Universitetsforlaget AS

Joppke & Lukes (1999): "Introduction: Multicultural Questions", i Joppke, Christian og Steven Lukes (red.) (1999): *Multicultural Questions*. Oxford University Press. New York, U.S.A (s. 1-24)

Juergensmeyer, Mark (2001): *Terror in the mind of God: The Global Rise of Religious Violence*. (3rd edition) University of California Press. London U.K

Jørgensen, Marianne & Louise Phillips (2012): *Discourse Analysis as Theory and Method*. (2nd edition) Sage Publications LTD. London U.K.

Kukathas, Chandran (2003): *The Liberal Archipelago: A Theory of Diversity and Freedom*. Oxford University Press. New York, U.S.A.

Kymlicka, Will (1989): *Liberalism Community and Culture*. Oxford University Press. New York, U.S.A.

Laclau, Ernesto and Chantal Mouffe (2014): *Hegemony and Socialist Strategy: Towards a Radical Democratic Politics*. (2nd edition) Verso. London UK

Lundby, Knut (2010): "Medier overalt" Religion og livssyn i dagens Norge", i Frønes, Ivar og Lise Kjølørød (red.) (2010): *Det norske samfunn*, 6.Utgave, Oslo, Gyldendal Norsk Forlag AS (s.347-70)

- Modood, Tariq (2013): *Multiculturalism: A civic idea*. (2nd edition) Polity Press, Cambridge United Kingdom.
- Nussbaum, Martha C. (2012): *The New Religious Intolerance: Overcoming the Politics of Fear in an Anxious Age*. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts U.S.A.
- Parekh, Bhikhu (2006): *Rethinking Multiculturalism: Cultural Diversity and Political Theory* (2nd edition). Palgrave Macmillan. Basingstoke, United Kingdom.
- Pettersen, Øyvind Breivik (2016, 10.juni) Aftenposten. Hentet 7. september 2017 fra <https://snl.no/Aftenposten>
- Phillips, Anne (2007): *Multiculturalism without Culture*. Princeton University Press. Princeton, U.S.A.
- Repstad, Pål (2010):” Fra lov til lønnkammer?” Religion og livssyn i dagens Norge”, i Frønes, Ivar og Lise Kjølsvold (red.) (2010): *Det norske samfunn*, 6.Utgave, Oslo, Gyldendal Norsk Forlag AS (s.371-389)
- Schibsted Media Group (2014). Hentet 7.september 2017 fra <http://www.schibsted.com/no/>
- Tamir, Yael (1999):” Against Collective Rights”, i Joppke, Christian og Steven Lukes (red.) (1999): *Multicultural Questions*. Oxford University Press. New York, U.S.A (s. 158-180)
- Taylor, Charles (1994):” The Politics of Recognition”, i Gutmann, Amy (red.) (1994): *Multiculturalism: Examining The Politics of Recognition*. Princeton University Press. Princeton, U.S.A (s. 25-73)
- Vertovec, Steven & Susanne Wessendorf (2010): “Introduction: Assessing the Backlash against Multiculturalism in Europe”, in Vertovec, Steven (ed.) (2010): *The Multiculturalism Backlash: European Discourses, Policies and Practices*. Routledge, London U.K. 1-31

Vedlegg

Vedlegg 1. Datagrunnlag

Ørjasæter, Elin (2016, 6.januar. Storhaug under lupen) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Madsen, Per Anders (2016, 13.januar. En ny målestokk for Islam-kritikken) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017

fra <https://www.retriever.no/>

Økland, Ingun (2016, 27.januar. Ytringsfriheten står sterkere) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Eilertsen, Trine (2016, 20.februar. Storhaugs tankepoliti) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Lurås, Helge (2016, 2.april. Selvbedraget må opphøre) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Skjeggstad, Helene (2016, 9.mai. Ikke glem guttegjengene på hjørnet) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Lund, Joacim (2016, 11.mai. Spiselig integrering fra Listhaug) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Eilertsen, Trine (2016, 12.mai. Listhaug pisker og belønner) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Shaygani, Shahram (2016, 20.mai. Hvordan unngå parallellsamfunn) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Clemt, Kristin (2016, 12.juni. Friest, likest, rikest og tryggest) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Isaksen, Torbjørn Røe (2016, 4.juli. Utopiene er døde, kaoset lever) Aftenposten. Hentet 17. mars 2017 fra

<https://www.retriever.no/>

Slettholm, Andreas (2016, 28.oktober. Også blant kristne finnes parallellsamfunn) Aftenposten. Hentet 17. mars

2017 fra <https://www.retriever.no/>

Skjeggstad, Helene (2016, 28.desember Lille speil på veggen der, hvem er norskest i landet her?) Aftenposten.

Hentet 17. mars 2017 fra <https://www.retriever.no/>

Vedlegg 2. Prosjektbeskrivelse

Kandidatnummer:3518

Multikulturalistiske diskurser i massemedia: En diskursanalyse av Aftenposten 2016

Prosjektbeskrivelse

1: Hva er tema?

Multikulturalistiske diskurser i norske papiraviser

Hovedfokus:

- Innvandringsrelaterte artikler og multikulturalisme

Den teoretiske kontekst/utgangspunkt (grensesnitt)

- Innvandring
- Velferdsstaten
- Multikulturalisme
- Religion
- Kultur
- Ideologi
- Massemedia
- Klasseskiller

.

2: Hvorfor er det viktig og for hvem?

Globaliseringen med underliggende faktorer som bl. annet økt migrasjon og turisme har ført til at vi opplever en økning av flerkulturelle samfunn, Norge, et tradisjonelt homogent kulturelt samfunn, er således ikke et unntak. Diskurser er med på å forme våre holdninger og

verdier og aviser har således en helt sentral rolle i denne prosessen. Samfunnet bør absolutt ha interesse av å se hvilke holdninger og verdier som blir produsert og distribuert av viktige samfunnsinstitusjoner og aktører. Kunnskap om diskurser er viktig fordi uten innsikt om diskurser er man heller ikke i stand til å endre disse evt. forbedre eksisterende. En analyse av multikulturelle diskurser, slik de fremkommer i en av Norges største papiraviser, er derfor et godt utgangspunkt for å avdekke ulike syn og holdninger til først og fremst multikulturalisme og innvandring men også temaer som er tett knyttet til og eller overlapper disse to.

2 1/2: Hva er mine spesifikke forskningsspørsmål? Hvordan skal jeg begrense temaet til noe forskbart?

Problemstilling/overordnet forskningsspørsmål: Hvilke multikulturelle diskurser kan identifiseres i Aftenposten?

Underliggende forskningsspørsmål:

Hvilke diskurser er særlig aktuelle og eller er hyppige?

Hvilke diskurser er preget av en høy grad av antagonisme?

Hvilke diskurser er preget av en høy grad av objektivitet?

Hvilke teoretiske og ideologiske retninger kan de ulike diskurser (gruppene av standpunkter og holdninger) knyttes til?

Hvilke identiteter kan igjen knyttes opp til disse ideologiske retningene?

Hvordan blir multikulturalisme presentert som et begrep i Aftenposten?

3: Hvorfor er det av sosiologisk/akademisk interesse?

Dette er en kvalitativ avhandling slik at jeg er ikke ute etter å bevise/motbevise en spesifikk teori, målet er å identifisere de aktuelle diskursene innenfor en gitt kontekstramme og analysere disse. Forskningsspørsmålene skal besvares på bakgrunn av tekstanalysen. I første omgang bør en slik avhandling som denne være av størst interesse for fagmiljøene rundt multikulturalisme, diskursanalyse og kommunikasjon. Et viktig aspekt er dog at siden multikulturalisme både som begrep og teori er bestridt så vil de teoretiske mot-polene gi en refleksjon av andre konfliktakser i samfunnet slik som den politiske venstre-høyre aksens eller den vitenskapelige positivisme – konstruktivisme aksens. Slike kontraster og potensielle

koblinger utenfor det primære teorifelt kan også være av akademisk interesse utover samfunnsvitenskap.

4: Hva har blitt skrevet om temaet tidligere, og hvordan relaterer jeg dette prosjektet til tidligere arbeid?

Vertovec & Wessendorf har utgitt en analyse av multikulturalisme i Europa. De mener at Multikulturalisme som begrep har fått en negativ betydning, særlig etter 9/11 og London/Madrid bombingene.

Jeg syntes analysen til Vertovec og Wessendorf var meget interessant siden den peker på bruk av diskurs som et middel til gjennomslag, uavhengig om diskurs er korrekt eller ikke.

Tematikken i min oppgave er ikke lik men den er både inspirert og trekker på noe av den samme tematikken. Dette var analysen i det minste som fikk snøballen til å rulle.

Bøker/forfattere som har inspirert meg:

Multikulturalisme/Politisk teori:

Bhikhu Parekh

Brian Barry

Will Kymlica

Anne Philips

Christian Joppke

Chandran Kukathas

Jeff Spinner Halev

John Rawls

Joseph Raz

Charles Taylor

Tariq Modood

Sosialantropologi:

Det flerkulturelle Norge, sosialantropologisk perspektiv på fenomenet I Norsk kontekst.

Thomas Hylland Eriksen.

Sosiologi:

Pierre Bourdieu

Karl Marx

John Rawls

John Stewart Mill

Den norske velferdsmodellen:

Den norske velferdsstaten

Hamskifte. Den norske Modellen i endring

Det norske samfunn

Religionssosiologi og menneskerettigheter:

Martha Nussbaum

Diskursanalyse, teori og metode:

Laclau & Mouffe

Norman Fairclough

Jørgensen & Phillips

Brattberg

Samtlige bidrag med flere har bidratt til å forme denne oppgaven.

Man kan på mange måter si at oppgaven er formet rundt temaer jeg har studert de fire siste årene. Jeg har hentet materiale fra ulike felt og samlet dem innunder en multikulturell kontekst/retning.

5: Hva slags data behøver jeg? Hvorfor denne type data? Hvordan vil dataene hjelpe meg med å besvare mine forskningsspørsmål?

Jeg trenger innsyn i norske aviser (Aftenposten) da jeg er avhengig av de dataene de har produsert/distribuert om multikulturalisme.

Norsk avispresse utgir artikler og kronikker som omhandler multikulturelle temaer, for eksempel innvandring. Disse diskursene påvirker i ettertid vårt syn på «multikulturalisme» og «innvandring». Med et slikt utgangspunkt er artikler og kronikker i Norske aviser et logisk datavalg.

Ved å ha et tilstrekkelig datagrunnlag til å analysere vil jeg forhåpentligvis kunne besvare flesteparten av mine forskningsspørsmål. En diskursanalyse som metode for analysen passer godt til mitt datavalg slik at dette er et godt utgangspunkt for avhandlingen.

6: Hvordan skal jeg innhente disse dataene? Hvorfor er dette et passende valg? Er det noen vanskeligheter eller begrensninger? Hvordan kan disse minimeres?

Studenter på MF har brukertilgang til Atekst, et søkbart nyhetsarkiv med utgivelser fra en stor andel norske aviser, inkludert Aftenposten. Min veileder anbefalte meg å benytte denne tilgangen da de gir et rikt datagrunnlag.

A-tekst inneholder avisartikler og kronikker som er primærutvalget mitt. Jeg har tilgang til mye data gjennom dette nyhetsarkivet.

Valgt avis: Aftenposten. Hovedfokus: Multikulturalistiske diskurser. Teoretisk kontekst: Innvandring, multikulturalisme, velferdsstaten, ideologi, religion, kultur, massemedia og klaseskiller. Treff 89 artikler. 86 Nedlastbare artikler, manuelt lastet ned (dobbel prosess). 2 artikler er dobbelt nedlastbar. Reelt treff/nedlastbare artikler 85 stk. Sorteres ned 2 omganger i.h.t teoretisk og norsk kontekst. Valgt å selektere ut kronikker, debatt, kommentarer og intervju. Etter gjennomgåelse av disse kategorier vil jeg tilslutt velge mitt datautvalg blant en av disse. Søkt A-tekst, alle ord «innvandring», noen av ordene «teoretisk kontekst» Purposive samling: «Ikke tilfeldig datainnsamling». Strategi: Typical case sampling – *sampling a case because it exemplifies a dimension of interest* (Bryman 2012: 418-419).

7: Hvilke analytiske verktøy / Teori skal jeg bruke? Hvorfor passer disse til min problemstilling og datasett?

Metodologien jeg har planlagt å benytte er diskursanalyse.

Det finnes en rekke ulike retninger innenfor diskursanalyse men jeg har landet på teorien til Laclau & Mouffe. Teorien er veldig abstrakt men i min kontekst kan den være fin å bruke til å forklare hvordan identiteter blir konstruert.

I tillegg til Laclau & Mouffe har jeg tenkt til å benytte meg av teoriene/bidragene til Bhikhu Parekh, Steven Vertovec & Wessendorf og Brian Barry ++ (flere teoretikere). Dette er aktører som alle har bidratt til teorifeltet om multikulturalisme på hver sin måte.

